

ORVOSKARI, HIRMONDÓ

KonSzenzus-oldalakkal

Pécs, 2000 június

TARTALOM

A dékáni vezetés hírei

A Kar és a Centrum tanácsának
ülése

Klinikaigazgatói értekezlet

A Doktori Tanács ülése

Az új szakorvosképzés és
akkreditáció (Horváth Örs Péter)

Nagyműszerek: NMR
(Sümegei Balázs)

Mentsük meg az uszodát!
(reflexiók)

OTDK felhívás (Ludány Andrea)

Avatási ünnepség

Kedvtelések: Négy évtized
énekhangra (Szelényi Zoltán)

Kitüntetések (Szabó István, Rideg
Lászlóné)

Benke József: Elődeink

Videokonferencia;
Gyógyszerésznapok;
Sebészkongresszus;

Szülészetalálkozó; Koraterhességi
világkonferencia; Intervenció
radiológiai szimpózium; Etikai
kérdések a gyógyszerellátásban

Összefogás a falun élők egészségéért

Intézeti, klinikai hírek

Pályázatok, kongresszusok

A borító íjf. Vadász István fotóinak
felhasználásával készült

Grafika: Vogl Henrikné

Fotó: BL

DÉKÁNI VEZETŐI ÉRTEKEZLET

(2000. június 9.)

Dr. Szabó István klinikai dékánhelyettes tájékoztatta a vezetői értekezlet résztvevőit arról a szerződésről, mely a Szülészeti Klinika valamint az eszéki és müncheni társ klinikák közötti együttműködést fogja szabályozni.

Az újonnan kinevezett docensek és professzorok körében a minőségi oktatói és vezetői pótlékok megállapítására a korábbi gyakorlatnak megfelelően előzetes adatszolgáltatást követően kerül sor.

Dr. Botz Lajos főgyógyszerész a Gyógyszerterápiás Bizottság ülését követően levelet intézett a dékáni vezetéshez a gyógyszerellátási biztonság megőrzésére irányuló szükséges intézkedésekről, valamint kimutatásokat mellékel a klinikai gyógyszerkészletek felméréséről. A főgyógyszerész tájékoztatta a vezetést arról is, hogy a Hungaro Pharma Rt. nem túl jelentős összegű kifizetetlen számlák miatt május 26-tól leállította a gyógyszer szállítást. Egyéb témák mellett a fentiek is megtárgyalásra kerültek azon a klinikaigazgatói értekezleten, melyet a vezetés június 21-ére hívott össze. (lásd 6-7. o.)

Az ÁOK egységeinek betegjogi képviselőjét *dr. Szendi Erzsébet* látja el az ÁNTSZ értesítése értelmében. Hivatali helyiséget a II. sz. Klinikai Tömbben kap, bemutatására a klinikaigazgatói értekezleten került sor.

Dr. Nagy Judit professzor asszony levél-

ben jelezte a komputer-rendszerük felújításának szükségességét. *Ferenci* főigazgató-helyettes fog intézkedéseket tenni a kéréssel kapcsolatban.

Kilár professzor és *Perjesi* docens levélben kérte a gyógyszerészképzésre, biometria és számítástechnikai oktatásra hivatkozva 1 db video-projektor és négy számítógép beszerzését. Konzultációt követően dönt a vezetés a beszerzésekről, mivel az egyik tanteremben hasonló jellegű beruházások vannak folyamatban, ahonnan az eszközök mobilizálhatók. Az I. éves gyógyszerészképzéssel kapcsolatos beszerzések egyébként folyamatban vannak.

Szolcsányi professzornak a vezetéshez írt levele a gyógyszerész szak szakmai oktatási feladatainak ellátásához szükséges infrastruktúra kialakításával foglalkozik. A levél lényegi elemeit szöveges indoklasként juttatta el a dékáni vezetés *Bárony* rektorhelyetteshez abban a reményben, hogy az IDP-be beépítésre kerülnek.

A vezetés döntése értelmében *dr. Tóth Gyula* dékánhelyettes foglalkozik az Oktatási Minisztérium tájékoztató leiratával, mely magyar-német kutatócserét kínál 2001-2002-re.

Dr. Szeberényi József dékánhelyettes megbeszélést folytatott az érintettekkel a 2000-2001-es tanév kardiológiai oktatásáról. A megbeszélés értelmében az oktatás ebben az évben az eddig megszokott módon folyik. A dékáni vezetés úgy látja célszerűnek, hogy a következő tanévtől *Papp Lajos* professzor koordinálásával, illetve nevével jelenjen meg a kurrikulumban a tárgy oktatása.

Dr. Ertl Tibor professzor dékáni vezetéshez címzett levele arról tájékoztat, hogyan jelentkezhetnek a végzősök a meghirdetett állásokra. A vezetés a régióban meghirdetett állások listájával küldi tovább az illetékesekhez az anyagot. (lásd 5. o.)

Dr. Kékes Ferenc, a Megyei Közgyűlés elnöke levélben kért tájékoztatást arról, hogy addiktológiai osztály kialakítására igénybe vehetnék-e a Gyógyszertár épü-

Felelős szerkesztő Róth Erzsébet, Barthó Loránd,
Buzogány István

A Konszenzus-oldalak szerkesztő- és terjesztőbizottsága:
Battyány István, Bánhegyi György, Batai István, Benke
József, Botz Lajos, Bódis József (Megyei Kórház), Czéh

Gábor, Csala Béla, Csanaky György (Szombathely), Cseke István, Csemus Valér, Dávid Károly, Ferenci József, Gács Ernő, Gracza Tünde, Horváth Zsolt, Juricskay István, Kiss Tamás, Kövér Ferenc, Lázár Zsófia, Masszi György, Méhes Gábor, Molnár Béla, Nemes János, Pakodi Ferenc, Pál Tibor, Pethő Gábor, Rébék-Nagy Gábor, Sümegei Balázs, Szabó György, Szeberényi József, Szekeres Júlia, Tóth Kálmán, Weninger Csaba.

Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke. A szedés az ÁOK Sajtóirodáján készült
7624 Pécs, Szigeti út 12. Tel./fax: 324-122/1214. E-mail: blenke@apacs.pote.hu
HU ISSN 1586-1031

Elektronikus publikáció: Somoskeőy Szabolcs www.pote.hu > Közinform center. HU ISSN 1586-1295
Nyomtatta a PTE ÁOK nyomdája. Vezető: Ollmann Ágnes

letének egy részét. A szóban forgó helyiségek a gyógyszerészi kémia és a gyógyszer-technológiai tanszék kialakítására is alkalmasak, így erre kell fenntartani azokat.

Kitüntetésekkel kapcsolatos pénzjutalomról is tárgyalt a dékáni vezetés: az Árpád-házi Emlékéremmel a pótlékalap tízszeresét, oklevéllel a hatszorosát, a PRO SANITATE kitüntetés mellé pedig 160 ezer forintot szavazott meg a dékáni vezetés és döntött arról, hogy a kitüntetési rendszert záros határidőn belül át kell tekintetni és sorba kell rendezni.

Dr. Szabó Gyula intézetigazgató a Fogászati és Szájsebészeti Klinikán a minőségügyi rendszer kiépítését és a tanúsításra vonatkozó felkészítési vizsgálat költségmentes elkészítését kérte, melyet a dékáni vezetés támogat.

A dékáni vezetés tárgyalta a normatív kutatás-finanszírozási keret felosztását. A keretből levonásra kerül a PhD program-vezetők bérkiegészítésére és a PhD programok támogatására szánt pénz, valamint a belső kutatási pályázattal elnyerhető összeg. A maradék felosztása a tavalyi évben érvényes arányokat figyelembe véve történt, erről az intézetigazgatók levelet kaptak. A belső kutatási pályázatok kiírása a közeljövőben fog megtörténni.

(2000. június 22.)

A dékáni vezetés áttekintette a korábban megtartott klinikaigazgatói értekezleten elhangzottakat. Július 12-ére újabb értekezlet összehívásáról döntött, valamint megállapodtak arról, hogy az intézetvezetőkkel is szorosabb kapcsolat fenntartása szükséges.

A PhD felvételi vizsgái megtörténtek. A tavalyi létszámot figyelembe véve 19 fő kerülhet be a képzésbe, s ez alapján a ponthatár 30 körül lesz.

Dr. Szabó István dékánhelyettes elkészített egy összeállítást az orvoskaron működő klinikák szakrendeléseiről. A kiadvány a megfelelő fotókkal ellátva a családorvosoknak nyújt majd segítséget munkájukhoz.

Oberfrank Ferenc államtitkár levélben engedélyezi a nagy értékű szervtranszplantációs szolgáltatásra nyújtott 20 millió forint felhasználását megadott bontásban.

Épületigazgatói megbízások: Urológia-Fül-Orr-Gégeklinika: *dr. Götz Frigyes*, Neurológia, Idegsebészet és Pszichiátria: *dr. Czopf József*, Szülészeti Klinika: *dr. Szabó István*, Gyermekklinika: *Soltész Gyula*. Bőrgyógyászati Klinika és Kísérletes Sebészeti Intézet: *dr. Róth Erzsébet*, Elméleti tömb: *dr. Szelényi Zoltán*, Nephrológia-Belgyógyászat: *dr. Nagy Judit*, Szívgyógyászati Klinika: *dr. Papp Lajos*.

A dékáni vezetés tájékoztató levelet kapott Farkas Krisztina főosztályvezetőtől, hogy a hallgatók sport-normatíváját 200 Ft-ról 820 Ft-ra emelték. Az összeget a Mozgástani Intézet fogja felhasználni a hallgatók életmódjának és testkultúrájának fejlesztésére.

A vezetés egyetért azzal a megosztással, mely az I. sz. Belklinika és a Központi Klinikai Radioizotóp Laboratórium által végzett jódterápiás és izotópos kezeléseket szabályozza.

Dr. Horváth László klinikaigazgató a CT vizsgálatok finanszírozásával kapcsolatban fordult levelében a dékáni vezetéshez.

A levélben leírtakkal egyetértve Ferenci főigazgató-helyettes is bizonyos korrekciókat tart szükségesnek a finanszírozással kapcsolatban.

Kellermayer professzor a klinikai tömb 7. emeletének „A” szárnyán, a terasz beépítésével egy központi immunológiai laboratórium kialakítását tervezi. A dékáni vezetés egyetért egy ilyen irányú szakmai terv elindításával.

Nagy Judit professzor asszony levélben kérte, hogy a külön keretből finanszírozott kezelések közé számító plazmaferézishez szükséges albumin infúziók a klinikai gyógyszerkeretből kerüljenek ki és külön listán szerepeljenek, hasonlóan a többi, egyedi finanszírozású kezelések gyógyszereihez. A vezetés *Botz Lajos* főgyógyászhoz továbbította a levelet.

Dr. Tóth Gyula dékánhelyettes az Orvosi Kémiai Intézet könyvtári állományából selejtezésre javasolt folyóiratokat. A dékáni vezetés az engedélyt ehhez megadta.

Szerkesztő: *dr. Róth Erzsébet*

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsának ülése

2000. június 7.

1. Igazgatói megbízással kapcsolatos pályázatok véleményezése

Bőrgyógyászati Klinika, *dr. Farkas Beatrix* (intézeti szavazás: 9 igen, 5 nem, 4 tartózkodás, Tanári Testület: 53, 6, 1): az orvoskari tanács 53 igen, 7 nem, 4 tartózkodással megszavazta az igazgatói kinevezést.

Kísérletes Sebészeti Intézet, *dr. Róth Erzsébet* (intézeti szavazás: egyhangú támogatás, Tanári Testület: 55, 5, 0): az orvoskari tanács 60 igen, 4 nem, 0 tartózkodás arányban az intézetigazgatói pályázatot támogatta.

Élettani Intézet, *dr. Lénárd László* (intézeti szavazás: egyhangú támogatás, Tanári Testület: 57, 3, 0): az orvoskari tanács 62 igen, 2 nem, 0 tartózkodással támogatta a pályázó intézetigazgatói kinevezésének meghosszabbítását.

2. Professor emeritusi cím adományozása.

Dr. Kett Károly (56, 6, 1) és *dr. Schneider Imre* (55, 6, 2) professzorok ré-

szére a címet az Orvostudományi Kar Tanácsa megszavazta.

3. Honoris causa doktori cím odaítélése.

Dr. Friedrich Olbert, a bécsi-lainzi kórház vezető radiológusa (felterjesztő *dr. Horváth László*), *dr. Robert Morris*, a Helen Keller Eye Research Foundation igazgatója (felterjesztő *dr. Kovács Bálint*) és *dr. Friedrich C. Luft*, a berlini Humboldt Egyetem Orvosi Fakultásának Nephrológiai, hipertónia és klinikai genetikai tanszék igazgatója (felterjesztő *dr. Nagy Judit*) részére az orvoskari tanács a honoris causa cím odaítélését döntő többséggel megszavazta.

4. Kari Minőségügyi Bizottság megválasztása.

A tanács a dékáni vezetés javaslatát megszavazta. Ennek értelmében a Kari Minőségügyi Bizottság elnöke *dr. Szekeres Péter* (57, 3, 2), tagjai *dr. Lengvári István* (58, 2, 2) és *Egyed Csaba* (60, 0, 2).

5. Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa *dr. Horváth Örs Péter* professzor előterjesztését, mely szerint az I. sz. Sebészeti Klinika neve a jövőben **Sebészeti Klinika** legyen, 1 tartózkodás mellett elfogadta.

6. Záróvizsga bizottsági elnökök megválasztása.

Az elnökökre a javaslat döntően az Oktatási Bizottság előterjesztésében került a tanács elé. Az orvoskari tanács *dr. Czírkák Lászlót, dr. Czopf Józsefet, dr. Dóczi Tamást, dr. Fekete Miklóst, dr. Horváth Örs Pétert, dr. Kollár Lajost, dr. Kosztolányi Györgyöt, dr. Losonczy Hajnát, dr. Méhes Károlyt, dr. Mózsik Gyulát, dr. Nagy Juditot, dr. Nagy Lajost, dr. Nyárády Józsefet, dr. Pár Alajost, dr. Pintér András, dr. Soltész Gyulát, dr. Szabó Gyulát* (Fogászati Klinika), *dr. Szabó Istvánt, dr. Thán Gábort és dr. Trixler Mátyást* záróvizsga bizottsági elnököknek egyhangúlag megszavazta.

7. Az Általános Orvostudományi Kar SzMSz-ének módosítása.

A kar szabályzata a PTE SzMSz-ének tartalmi, formai és jogi vonatkozásait figyelembe véve készült el, az egyetemi főtitkár néhány javaslatának beépítésével. A jövőben természetesen folyamatos karbantartása, mellékletekkel való kiegészítése szükségszerű lesz. Új elemként szerepel az SzMSz-ben kari gazdasági hivatal létrehozása. A Tanári Testület ülésén elhangzottaknak megfelelően a Kari Kutatásfejlesztési Bizottság feladatkörének pontos meghatározása is bekerült a szabályzatba, valamint *Ángyán* professzor javaslatára az, hogy a kar kiemelt figyelmet fordít a hallgatók és dolgozók egészséges életmódjára, saját sportlétesítményeiben biztosítja a sportolást, medikus sportkört működtet. A saját sportlétesítmények listája tételesen került be az SzMSz-be, valamint az is, hogy az állandó bizottságok köre Sportbizottsággal bővül, ennek személyi összetétele a későbbiek során kerül szavazásra.

A kar tanácsa két ellenszavazat mellett felhatalmazta *dr. Fischer Emil* dékánt arra, hogy kezdeményezze a kar angol nevének megváltoztatását, Faculty of Medicine helyett a jövőben az elnevezés Pécs University, Medical School legyen.

Három fő tartózkodás mellett az SzMSz 2. § (3) bekezdés a). pontját az alábbiakban módosította: az orvosi, a biológiai, a gyógyszerészeti, a kémiai és egyéb tudományokkal, valamint ezek határterületeivel kapcsolatos alap-, illetve al-

kalmazott kutatással foglalkoznak.

Egyhangúlag elfogadta a tanács az Oktatási Bizottság összetételére és hatáskörére vonatkozó módosító indítványt, mely szerint az Akkreditációs Bizottság véleményét figyelembe véve az Oktatási Bizottság összetételének megváltoztatásáról (50%-os hallgatói részvétel) a közeljövőben dönteni kell.

Végül a szóbeli kiegészítésekkel és előterjesztésekkel módosult kari SzMSz-t a tanács kettő tartózkodás mellett elfogadta.

8. A 2000/2001. évi általános orvosi, fogorvosi és gyógyszerészeti tanterv elfogadása.

Az általános orvosi kar esedékes tantervét *dr. Wittmann István* terjesztette elő. A változások a következők:

Az első évfolyam 4 hetes ápolástani gyakorlatából 1 hét családorvosi praxisgyakorlat lenne 2x5 óra előadás és szemináriumi előkészítéssel a szorgalmi időszakban. A III. évfolyam első félévében a családorvostani tárgy kerül bevezetésre heti egy óra előadással és 14x1 óra félév végi szemináriummal, majd a tárgy gyakorlati jeggyel, sikertelenség esetén kollokviummal zárul és az átlagba beszámításra kerül. A VI. évfolyam esetében a záró 4 hetes szabadon választható gyakorlatból 2 hét kötelező családorvosi praxis-gyakorlat lesz. Az Angol Program V. évfolyamának 2. szemeszteréről az urológia tantárgy a IV. évfolyam második szemeszterére kerül.

A kari tanács 3 nem, 2 tartózkodás mellett a tantervi módosításokat **elfogadta**.

A fogorvosi szak tantervi változtatásait *dr. Szabó Gyula* professzor terjesztette elő. A II. évfolyamon a fogászati anyagismeret az I. félévről a II. félévre kerül. A II. évfolyamon a fogszabályozási propedeutika 1 óra elmélettel és gyakorlattal akkreditációs előírás. A III. évfolyamon 12 óra orális patológia előadással bővül a tanterv. A III. évfolyamon a szájsebészeti propedeutika gyakorlati óraszám csökken, a fogpótlástani propedeutikáé ugyanennyivel emelkedik. A IV. évfolyam II. félévében kollokviumi jegy helyett gyakorlati jegy lesz fogszabályozásból és rögzített fogpótlásból. Az V. évfolyamról a IV. évfolyam I. félévére kerül vissza és záróvizsgával fejeződik be a kardiológia oktatása.

A kari tanács 1 fő tartózkodás mellett **elfogadta** a fogászati tanterv módosításait.

A gyógyszerész szak I. éves tantervét *dr. Perjési Pál* egyetemi docens terjesztette elő. A kari tanács **egyhangúlag megsza-**

vazta a következő tanévben induló képzés I. évfolyamának tantervét.

A kari tanács 3 tartózkodás mellett elfogadta a klinikai és preklínikai gyakorlati készségek listájával kapcsolatos előterjesztést.

9. Javaslat orvoskari kitüntetés alapítására.

Egyetemünk legrangosabb kitüntetése a Pro Universitate kitüntetés volt. A PTE-nek is van ilyen kitüntetése és a megváltozott viszonyok miatt, a kitüntetés rangját megtartva a vezetés **PRO FACULTATE MEDICINAE** néven új kitüntetés létrehozását javasolta. Az orvoskari tanács 3 ellenszavazattal, 7 tartózkodás mellett a kitüntetés létrehozását **megszavazta**.

10. Rezidensképzéssel kapcsolatos kérdések, rezidensi állások meghirdetése.

A kari tanács a keszthelyi kórház részleges akkreditációját – az előterjesztésben szereplő kardiológia kivételével – 1 nem, 5 tartózkodás szavazattal elfogadta. Fogászati rezidensképzésre pályázó praxisok:

A kari tanács 5 tartózkodás mellett részképzésre javasolta a következőket: Vízüntő Kft. *dr. Tóth Magdolna Katalin, Zalaegerszeg, Nyers Bt. dr. Nyers Olympia Komló, EL-DENT 96 Kft. dr. Salamon László Zalaegerszeg, dr. Bruncsics Zoltán Kanadai-Magyar Vegyes Vállalat Keszthely, dr. Tihanyi Tünde fogorvos praxis Zalaegerszeg, Reverzió Kft. dr. Perendy Gyula Nagykanizsa, DENTTEAM fogászati Kft. dr. Gróf Ágoston Zalaegerszeg.*

A kari tanács képzésre nem javasolja az alábbiakat: AA-dent Kft. *dr. Ascsillán Andrea és Fogorvosi Kft., dr. Keller Margit, DENTSANA Kft. dr. Fejes Árpád Bükkfürdő, NOVO DENT Bt. dr. Sáska József Zalaegerszeg, Ürmösi és Társai Szájsebészeti Bt., Pécs, dr. Acél Csaba vállalkozó fogszakorvos Dunaszekcső, dr. Parusev Miklós Pécs.*

Fogorvostan tárgykörben ráképzés engedélyezését szavazta meg a tanács: LTD PRO DENTE Bt. *dr. Lovász Márta Pécs, Fogszabályozási és Fogászati Poliklinika Kft. dr. Herényi Gejza Pécs, dr. Herczegh Olga Kaposvár, DENTA-LUX Bt. dr. Csóka István Zalaegerszeg esetében.*

A rezidensképzéssel kapcsolatban megjelent a miniszter közleménye arról, hogy szakmák és régiók tekintetében hány központi gyakorlonk vehető fel. Az előszerződésekről a szándéknyilatkozatot az egységek vezetői írják majd alá. A pontos menetrendet és tenivalókat a továbbképző Központ munkatársai dolgozták ki és a rezidensekhez el fogják

juttatni a régióban meghirdetett állásokat tartalmazó listával együtt (lásd táblázat). Az orvoskari tanács az előterjesztett anyagot 1 fő tartózkodással fogadta el.

11. Kollégiumi SZMSZ elfogadása.

A tanácstagok a szabályzatot az ülés előtt megkapták. A tanács egyhangúlag elfogadta a kollégiumi szabályzatot.

12. Egyebek.

A Pécsbányatelepi Kórház eladásával kapcsolatban dr. Fischer Emil dékán bejelentette, hogy az Általános Orvostudományi Kar és az Egészségügyi Főiskolai Kar első-sorban Geriátriai Tanszék létrehozása miatt mérlegeli az esetleges birtokbavétel lehetőségét. A kari tanács egyhangúlag felhatalmazta a vezetést a tárgyalások megkezdésére.

(Buzogány)

A Centrum Tanácsának ülése

2000. június 7.

Dr. Bellyei Árpád elnök, dr. Fischer Emil dékán és dr. Tahin Tamás főigazgató az Általános Orvostudományi Kar és az Egészségügyi Főiskolai Kar közös tanácsülését hívta össze 2000. június 7-ére.

Napirenden az Orvostudományi és Egészségtudományi Centrum SZMSZ-ének elfogadása szerepelt.

Dr. Fischer Emil dékán javaslatára a közös tanács napirendjére vette az egyetem Intézményfejlesztési Tervéről (IDP) szóló ismertetőt dr. Törőcsik Mária rektorhelyettes asszony előadásában.

Az első napirendi pont tárgyalásakor Dr. Bellyei Árpád elnök ismertette a Centrum SZMSZ-ének koncepcióját, megalkotásának folyamatát, a törvényi háttérrel, valamint az SZMSZ-nek az egyetemi szabályzatokhoz (PTE SZMSZ, Gazdálkodási Szabályzat) való igazítását.

Kérésére dr. Dóczy Tamás a Tanári Testület elnöke ismertette a Tanári Testület véleményét, amely egy módosítás beiktatásával, hat tartózkodással megszavazta a Centrum SZMSZ-ét. A módosítás a klinikaigazgatók kinevezésénél az elnököt megillető egyetértési jog gyakorlásának eltörlését javasolta. E módosítást a közös tanács is elfogadta. A kialakuló vitában hozzászóltak dr. Kosztolányi György professzor, dr. Illei

ÁLLÁSOK A PTE ÁOK RÉGIÓJÁBAN

Alap szakképesítések	PTE AOK	Baranya Megyei Kórház	Kerpel Frimius Odon Gyermekkorház	Harkányi Kórház	Siklósi Kórház	Szigetvári Kórház	Baranya Megyei Mentő	Baranya Megyei ÁNTSZ	Kaposi Mór Kórház	Tüdő és Szív kórház Mosdós	Marcali Kórház	Nagyatádi Kórház	Somogy Megyei ÁNTSZ	Somogy Megyei Mentőszolgálat	Székszárdi Kórház	Siófoki Kórház	Dombóvári Kórház	Tolna Megyei Mentőszolgálat	Zalaegerszegi Kórház	Nagykanizsai Kórház	Zala Megyei ÁNTSZ	Keszthelyi Kórház	Markusovszky Kórház	Vas Megyei ÁNTSZ	Keretszám	Összes
Aneszteziológia	3					2	1								6		2		2	1					kn.	25
Belgyógyászat	2				2	1			2	1	1				3	1	4		4	3				5	34	29
Bőrgyógyászat	2														2										4	4
Csecsemő és gyerm.	1	3			1				1	1					3	1	3		3	2		1			15	20
Foglalkozásvorstan	0																								5	0
Fül-orr-gége gyógy.	0														1		2								4	3
Geriátria	0																		1						kn.	1
Gyermekebészet	0																		1							1
Háziorvosstan	16																								16	16
Honvédorvosstan	0																								0	0
Idegsebészet	0																								0	0
Igazságügyi Orvosstan	0																								2	0
Infektológia	0								2						2				1				2	kn.	7	
Megelőző O./Népeg	0							5					5					5		5			5	kn.	25	
Neurológia	1				1										2	1	2		1	1		2			7	11
Nukleáris medicina	0														1										2	1
Ortopédia	0								1						1								1		4	3
Orvosi labor diagn.	0								1	1					1	1	1		2	1		1		kn.	9	
Orvosi Mikrobiológia	0								1			1												kn.	2	
Oxyológia	0						4						1				1								5	6
Patológia	2														2					1		2	kn.		7	
Pszihiátria	0	1			1			3							4				1			4			14	14
Radiológia	1	1													2		2		1	1		2			10	10
Repülő orvosstan	0																								0	0
Reumatológia	0		1		3							1											2		5	7
Sebészet	2	1		1	1										2					1		1			9	9
Sugárterápia	0																						2	kn.	2	
Szemészet	1							1							1	1	2		1			2			4	9
Szívsebészet	1																								1	1
Szülészet-Nőgyógy.	2	2			1														1						6	6
Transzfúziológia	0																			1				kn.	1	
Traumabológia	7							4							3					1		2		kn.	17	
Tüdőgyógyászat	0	1								2					4				1			2			4	10
Urológia	0							1							1					1		1			2	4
Összes																									154	260

György professzor, dr. Ember István professzor, dr. Hartmann Géza docens.

Dr. Illei György a Centrum SZMSZ-e 11.§-ának módosítását kezdeményezte: az SZMSZ-t az egyesített tanács bizottsági előkészítéssel szükség szerint, de legalább kétévénként felülvizsgálja, és ezt a felülvizsgálatot a Centrum elnöke kezdeményezi. E módosítást a közös tanács is elfogadta.

A két kar vezetőjének Centrummal kapcsolatos nézetei után dr. Czopf József professzor kérdésére a gazdasági kereteket ismertette

Ferenci József szakági főigazgató-helyettes.

Végezetül szavazásra került sor.

A Centrum SZMSZ-ét a fenti módosításokkal mindkét kar külön-külön szavazással egyhangúlag elfogadta.

Ezután Dr. Törőcsik Mária rektorhelyettes asszony ismertette az IDP-t, amit élénk és részletekbe menő vita követett.

Az IDP hozzáférhető az egyetem honlapján (www.pte.hu>adminisztráció>integráció>IDP).

Dr. Románcz Erzsébet

KLINIKAI GAZGATÓI ÉRTEKEZLET

Dr. Fischer Emil dékán vezetésével 2000. június 21-én klinikaigazgatói értekezletre került sor. A dékán bevezetőjében ismertette, hogy az értekezlet célja elsősorban a klinikák gazdálkodásával kapcsolatos problémák megbeszélése, olyan stratégia kidolgozása, mely az egyetem pénzügyi likviditását ismételten megeremti.

Az ülés első részében bemutatta a klinikaigazgatóknak dr. Szendi Erzsébetet, akit a Megyei Tisztifőorvosi Szolgálat pályázat útján delegált az Orvostudományi Karhoz mint betegjogi képviselőt. Dr. Szendi Erzsébet rövid bemutatkozásában elmondta, jelenleg 54 betegjogi képviselő működik az országban, ebből kettő Baranya megyében fog tevékenykedni. Feladatuk elsősorban a betegek részéről érkező panaszok kivizsgálása és ezek megoldása. Dr. Szendi Erzsébet ezen munkáját rész-munkaidőben, megbízással látja el, irodáját az eddigi elképzelések szerint a II. tömbben (Irgalmasok) alakítják ki. A fogadóóráról az elkövetkezendő időkben dr. Szendi Erzsébet további információt fog adni.

Ezután bemutatta dr. Polecsák Máriát, aki megközelítőleg egy éve a kar megbízásából peres ügyekben képviseli az egyetemet. Polecsák doktornő igazságügyi orvosszakértőként tevékenykedett, majd jogi egyetemet végzett, és letette az ügyvédi szakvizsgát. Orvos-jogászként a leghivatottabb képviselője az orvoskaron keletkező kártérítési panaszok és perek lefolytatásának, melyek feltehetően egyre nagyobb számban fognak keletkezni a jövőben.

Dr. Polecsák Mária rövid ismertetőjében elmondta, hogy az új Eü. törvény életbe lépése után jelentősen megváltoztak a körülmények. Ennek az a lényege, hogy az elvárások sokkal nagyobbak, mint amit az adott feltételrendszer biztosít. Az új felelősségbiztosítási szerződéseket, melyeket előírászerűen meg kellett kötni, az eü. intézmények általában nem tudják tartani. A legfontosabb tudnivalóként kiemelte a *betegjókészítési kötelezettséget*, melynek dokumentálása, a beteg és az orvos által történő aláírása elengedhetetlen az esetleges peres ügyek kedvező lezárásához.

A dékán meghívására dr. Málóvics Iona higiénikus főorvos asszony exponált

olyan problémákat, melyek valamennyi klinikaigazgatót érintenek, és a jövőt illetően ezekre megoldást kell találni. Főorvos asszony ismertette, hogy a *nem megfelelően szelektált hulladékgyűjtés* következtében üzemi baleset következett be, mely megelőzhető lett volna. Mivel rendszeresen ellenőrzik a kommunális és a veszélyes hulladékokat, észlelik, hogy injekciós tűk kerülnek nem egyszer a normál hulladékba, ami sérülést okozhat a takarító személyzetnek. Ugyancsak probléma, hogy a veszélyes hulladék-gyűjtő dobozokat nem megfelelő méretben igénylik, s így ezeket nem tudják megtölteni. Az elszállítás költsége egyforma félig üres vagy tele dobozoknál. Főorvos asszony kéri a klinikaigazgatókat, hogy ennek ellenőrzését jobban szervezzék meg.

Málóvics főorvos asszony komoly problémaként vetette fel az *egyszerhasználatos eszközök újból történő felhasználásának* engedélyezését. Az általa idézett állásfoglalások szerint ez szakmailag megengedhetetlen. Sajnos, az anyagi háttér gyengesége miatt ezt megtiltani nem lehet, mint ahogy Horváth Örs professzor is utalt erre, de különbséget kell tenni az olcsóbb és drágább eszközök között a további felhasználást illetően.

Az értekezlet második részében dr. Fischer Emil dékán Ferenci főigazgató-helyettest kérte fel a gazdasági beszámoló megtartására. A beszámolóban elhangzott, hogy az Orvostudományi Kar eddigi gazdasági rendszerében keletkező bizonytalanságot az elmúlt év II. felében az integráció egyre erősödő folyamataival lehetett magyarázni. Ennek ellenére a rendszer bevételi oldala tovább működött, azonban a kiadási oldal, bizonyos készletfelhalmozások miatt – melyet tán az új rendszertől való félelem is szült – megemelkedett. A főigazgatóhelyettes véleménye szerint a készletezés semmiképpen nem jó, mert nemcsak elvisz a kar forrásából nagyobb összegeket, hanem a már meglévő készleteket is feleslegessé teheti a felhasználási idők lejáta miatt.

Ferenci főigazgató-helyettes ismertette, hogy 2000 márciusában a kar klinikáinak teljesítménye több volt, mint a Semmelweis Egyetemé. Ez 8022 Hbcs pontot jelentett 1200 ágyon, 5300 beteggel. Az

egyetem 30 napon belül lejáto kötelezettsége 400 millió forint jelenleg, míg 30 napon túli kötelezettsége 131 millió forint. Mivel az 1 havi ellátmányból kifizethető dologi kiadás kb. 400 millió, reális az a feltetelezés, hogy 2 hónapi ellátmányából a karnak újból meg lehet szerezni a pénzügyi likviditást.

A főigazgató-helyettes felhívta a figyelmet arra, hogy az Intézményfejlesztési Terv új stratégiája, mely *Töröcsik Mária* rektorhelyettes asszony vezetésével készült el, kihagyta az ÁOK szintjén működő gazdálkodás managementjét, nem szólt az Orvostudományi Kar szakképviseléről az integrálódó Gazdasági Hivatalban. Ennek kompenzálására a kari gazdálkodási szervezetnek továbbra is működnie kell, mai a kari SzMSz-be már bekerült.

Az össz-egyetemi teljesítmények mellett a Szívgyógyászati Klinika, mint újonnan beinduló intézet sorsa különösen foglalkoztatja a klinikaigazgatókat és egyetemünk valamennyi polgárát. Ferenci főigazgató-helyettes elmondta, hogy a Szívgyógyászati Klinika teljesítménye rendkívüli módon feljutott. Az előbbieken említett, a 8022 Hbcs pontból 1173-at ez a klinika teljesített. Az utolsó 4 hónapban plató alakult ki a termelés és az anyagfelhasználás között. Kiemelendő, hogy a Szívgyógyászati Klinikán működő járóbetegrendelés teljesítménye is komolyan hozzájárult a pontok megszerzéséhez.

Mivel a klinikák kiadási oldalának legnagyobb tétele a gyógyszerfelhasználás, a dékán felkérésére dr. Botz Lajos főgyógyász ismertette az ülés további részében a jelenlegi helyzetet. E szerint 1999-ben a gyógyszerfelhasználás 780 millió forint volt, mely magában foglalt jelentős mennyiségű kötszer és fertőtlenítőszer kiadást is. Ez az összeg a korábbi évekhez képest 121 %-ra növekedett. Az elmúlt hónapokban havi 100 millió forint a gyógyszerfelhasználás összege, ami éves szintre vetítve kb. 1,2 milliárd forint.

A főgyógyász beszélt arról, hogy mi lehet ezen megemelkedő összeg hátterében, mivel komoly áremelkedés ezen időszakban nem volt. A fő probléma, hogy jelenleg 122 millió forint a határidőn túli tartozások összege. A korábbi években ez megengedett volt, mert a gyógyszerforgalmazók ilyen mértékű tartozást kezeltek, anélkül, hogy szállítási stopot vezettek volna be. Sajnos, inkorrekt módon a szállítási

feltételeket a gyógyszerforgalmazók megváltoztatták, és 13 millió hiány esetén felrúgták a szerződést, még ilyen nagy felhasználók, mint a volt POTE esetében is. *Így a készletfelhalmozás mindenképpen káros, mert lehetetlenné teszi* azon klinikák ellátását, ahol a gazdálkodás a megszokott rendben folyik. A probléma kezelésére a főgyógyszerész a gyakoribb információt látja helyesnek, illetve a Gazdasági Hivatallal közösen újabb beszállítók felkutatása folyik.

A dékán a továbbiakban felvetette az ún. kiszolgáló egységek, laborok helyzetét, akik a klinikáknak végzett vizsgálatok pontszámait, illetve azok anyagi ellentételezését emelték, vagy a jövőben emelni szeretnék. Ez nagyon kényes kérdés, ugyanis deficit keletkezéséhez vezet a vizsgálatot megrendelő klinikákon. Természetesen érthető, hogy azon elméleti intézetek (Patológia, Mikrobiológia), illetve laborok (Központi Klinikai Laboratórium), melyek 24 órás ügyelettel biztosítják a vizsgálatok elvégzését, a dologi és személyi kifizetéseket teljesíteni akarják (Emődy prof.).

A klinikaigazgatói értekezleten számos felszólalás hangzott el, melyek elsősorban a klinikák gazdálkodásának konkrét problémáit vetették fel, illetve a Gazdasági Igazgatóság által eszközölt levonások változó mértékéről szerettek volna több információt kapni (Kovács Bálint, Horváth Örs Péter, Mózsik Gyula, Nyárády József, Dóczi Tamás, Farkas Beatrix, Nagy Judit, Szabó Gyula klinikaigazgató egyetemi tanárok).

Valamennyi hozzászólásból kitűnt az, hogy a klinikaigazgatók túl hosszúnak találták az elmúlt időszakot, amelyben a dékán nem hívott össze értekezletet, és a gazdálkodással kapcsolatos kérdések megvitatására így nem került sor. Úgy érzik, hogy a gyógyszerellátás sürgős megoldásra vár, a klinikák tartalékaikat felélték és ez veszélyeztetni fogja a további működést.

Bellyei professzor, a Centrum elnöke hozzászólásában rámutatott arra, hogy az elmúlt egy évben az *orvoskari vezetésnek és a gazdasági vezetésnek az erejét az egyesüléssel kapcsolatos küzdelmek emésztették fel*. Sajnos, most sincs még itt az ideje, hogy az egyéni klinikai problémákkal foglalkozzanak, hanem stratégiai lépéseket kell tenni. Ennek legfontosabb

eleme jelenleg, hogy a dologi kiadások átrendezése megtörténjen. Természetesen a továbbiakban a megoldást új forrásbevonás jelentheti, mely már a fejlesztést is magában hordja.

Dóczi Tamás professzor, az Idegsebészeti Klinika igazgatója az endofinanszírozás rendszerének továbbvitelére, vagy a fennálló problémák miatti megváltoztatására kérdezett rá. Úgy gondolja, hogy a gyógyszerrendelések szabályozása ezzel a rendszerrel nem kompatibilis.

Ferencai főigazgató-helyettes válaszában megerősítette, hogy jelenleg valóban súlyos a helyzet, mely azért jöhetett létre, mivel az a rendszer, mely stabilizálta egyetemünket, nem működik megfelelően, és elsősorban a szankció rendszere nem működik. Egy bizonyos mértékig kordában tarthatók az egyes klinikák megnövekedett igényei, de a mértékletesség és a gyakoribb információcsere a jövőben követendő út kell hogy legyen.

Dr. Farkas Beatrix, a Bőrgyógyászati Klinika igazgatója hozzászólásában nagyobb nyilvánosságot javasolt arra, hogy az egyes klinikák deficitese gazdálkodása megismerhető legyen. Felteszi a kérdést, hogy az Egészségügyi Minisztérium támogatása, melytudomása szerint elmaradt, kiknek a bevételéből vonódik le. Dr. Bellyei Árpád professzor ismertette azokat a lépéseket, melyeket annak idején a Szívgyógyászati Klinika létrehozásához meg kellett tennie mint volt rektornak. Ez nem volt könnyű elhatározás, de az egyetemi akkreditációhoz feltétlenül szükség volt rá, és Papp professzor személyében egy olyan szakmailag kiváló szívsebész vállalta fel a szakmai irányítást, ami a siker záloga volt. Elmondható most már, hogy a még egy éve sem működő klinika hihetetlenül nagy teljesítményt produkált, és a kar márciustól kezdve törleszti vissza azokat a kölcsönöket, melyek a műszerberuházás következtében terhelik. Így a többi klinika gazdál-

kodását nem fenyegeti elvonás a Szívgyógyászati Klinika működéséhez szükséges beruházások miatt.

Papp Lajos professzor, a Szívgyógyászati Klinika igazgatója ezt követően ismertette a klinikával kapcsolatos eseményeket, a meginduló és egyre intenzívebben folyó munkát, azt, hogy a Szívgyógyászati Klinika termeli jelenleg az összes

klinika által megtermelt Hbcs pontok 1/6-át, hozzáátve azt, hogy a klinika még nem a maximális kihasználtság állapotában működik. Papp professzor kéri a tanártársak bizalmát és megértését további munkájuk elősegítésében.

Az órákig tartó klinikaigazgató értekezlet a dékán zárszavával fejeződött be, melyben kihangsúlyozta, hogy a klinikaigazgatókkal az elkövetkezendő időkben sokkal gyakrabban szeretne találkozni, hisz újabb és újabb nehézségekkel kell megbirkózni, és ezek folyamatos megbeszélése rendkívül fontos. Kifejezte elismerését a Szívgyógyászati Klinika igazgatójának és munkatársainak az elért teljesítményért, megjegyezve azt, hogy ez még tovább fokozható, és így a szívgyógyászat valóban húzó ágazattá válik. Leszögezte azt is, hogy az Eü. Minisztérium támogatásának elmaradása valóban komoly problémát jelentett a kar számára, de nem ez idézte elő a jelenlegi nehéz helyzetet.

Végezetül megköszönte a jelenlévők aktivitását, előremutató hozzászólásait, melyek elősegíthetik a gazdálkodási nehézségek megoldását.

Szerkesztő: dr. Róth Erzsébet

A DOKTORI TANÁCS ÜLÉSE

2000. június 14.

I. Aktuális ügyek

1/a PhD hallgatók ügyei

Dr. Debreceni András III. éves PhD hallgató (I. sz. Belgyógyászati Klinika) 3 hónapos predoktori ösztöndíj iránti kérelmet nyújtott be. Kérését a DT támogatja. Egyben nevezett benyújtotta előbírálati anyagát. Az előbírálok, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság összetételének és az opponensek kijelölése megtörtént.

Gombos Zsófia III. éves PhD hallgató (Gyermekklinika) 3 hónapos predoktori ösztöndíj iránti kérelmet nyújtott be. Kérését a DT támogatja. Egyben nevezett benyújtotta előbírálati anyagát. Az előbírálok, a szigorlati tárgyak és a szigorlati bizottság összetételének kijelölése megtörtént.

Dr. Oszter Angéla III. éves PhD hallgató (Élettani Intézet) állami ösztöndíjas hallgatói jogviszonyát szeretné megszüntetni 2000. június 1-től, tekintettel arra, hogy az Élettani Intézetben állást kapott. Tanulmányait egyéni felkészülőként szeretné folytatni. Kérését a DT támogatja.

Dr. Benedek Orsolya PhD hallgató (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) állami ösztöndíjas hallgatói jogviszonyát szeretné megszüntetni 2000. június 1-től, tekintettel arra, hogy a Mikrobiológiai Intézetben állást kapott. Tanulmányait egyéni felkészülőként szeretné folytatni. Kérését a DT támogatja.

Bárdos Tamás II. éves PhD hallgató (Ortopédiai Klinika) tanulmányait külföldön szeretné folytatni 2000. október 1-től 2001. szeptember 30-ig. Ezen időtartamra ösztöndíjának folyósítását nem kéri. Kérését a DT támogatja.

Dr. Fábrián Zsolt II. éves PhD hallgató (Biológiai Intézet) részt vett a II. Magyar Sejtanalitikai Konferencián tartott gyakorlati foglalkozásokon és sikeres vizsgát tett. Kreditpont megállapítását kéri. A DT 5 kreditpont beszámítását engedélyezi.

Dr. Skuta Gabriella III. éves PhD hallgató (Biokémiai Intézet) 2000. május 18-án letette PhD szigorlatát summa cum laude minősítéssel.

Dr. Thán Márta III. éves PhD hallgató (Farmakológiai és Farmakoterápiai Inté-

zet) 2000. május 17-én letette mindkét PhD szigorlatát summa cum laude minősítéssel.

1/b Egyéni felkészülők ügyei

Dr. Nagy Zsuzsanna egyéni felkészülő (I. sz. Belgyógyászati Klinika) 2000. május 8-án letette PhD szigorlatát summa cum laude minősítéssel.

Szakál Dóra egyéni felkészülő (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) 2000. április 18-án letette mindkét PhD szigorlatát summa cum laude minősítéssel.

Dr. Egyed Miklós egyéni felkészülő (Kaposi Mór Kórház – Patológiai Intézet) 2000. május 12-én letette PhD szigorlatát summa cum laude minősítéssel.

Dr. Kiss István egyéni felkészülő (Humán Közegészségügyi Intézet) benyújtotta értekezését. Az opponensek és a védési bizottság összetételének kijelölése megtörtént.

Dr. Kustos Ildikó egyéni felkészülő (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet) benyújtotta értekezését. Az opponensek és a védési bizottság összetételének kijelölése megtörtént.

Dr. Peitl Barna egyéni felkészülő (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet) benyújtotta előbírálati anyagát. Az előbírálok, a szigorlat és a szigorlati bizottság összetételének kijelölése megtörtént.

Dr. Rozsos István egyéni felkészülő (Sebészeti Tanszék) benyújtotta előbírálati anyagát. Az előbírálok, a szigorlat, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság összetételének kijelölése megtörtént.

Dr. Szabó Zsolt egyéni felkészülő (Miskolci Kórház – Kísérletes Sebészeti Intézet) benyújtotta előbírálati anyagát. Az előbírálok, a szigorlat, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság összetételének kijelölése megtörtént.

Dr. Rumi György egyéni felkészülő (I.

Belklinika) benyújtotta előbírálati anyagát. Az előbírálok, a szigorlat, a szigorlati bizottság összetételének és az opponensek kijelölése megtörtént.

Dr. Than Péter egyéni felkészülő (Orthopaediai Klinika) értekezésének opponenseinek és a védési bizottság összetételének kijelölése megtörtént.

Dr. Késmárky Gábor egyéni felkészülő (I. sz. Belgyógyászati Klinika) értekezésének opponenseinek és a védési bizottság összetételének kijelölése megtörtént.

Dr. Reglődi Dóra egyéni felkészülő (Humán Anatómiai Intézet) 2000. június 6-án letette PhD szigorlatát summa cum laude minősítéssel.

PhD hallgatók kongresszusi támogatási kérelme

A Doktori Tanács az alább nevezett PhD hallgatókat a megjelölt összegű támogatásban részesíti:

<i>Dr. Péterfi Zoltán</i> (Orvosi Mikrobiológia)	30.000,- Ft
<i>Gyöngyi Zoltán</i> (Humán Közegészségtan)	50.000,- Ft
<i>Végyváry Ákos</i> (Központi Kutatólabor)	50.000,- Ft
<i>Visegrády András</i> (Biofizika)	50.000,- Ft
<i>Dr. Fábrián Zsolt</i> (Biológiai Intézet)	50.000,- Ft
<i>Dr. Halmosi Róbert</i> (I. sz. Belklinika)	50.000,- Ft

Dr. Oroszi Gábor egyéni felkészülő (Kísérletes. Sebészeti Intézet – Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet) 2000. június 8-án letette mindkét PhD szigorlatát summa cum laude minősítéssel.

Dr. Sarungi Martin egyéni felkészülő (MÁV Kórház Budapest – Ortopédiai Klinika) benyújtotta előbírálati anyagát. Az előbírálok, a szigorlat, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság összetételének kijelölése megtörtént.

Dr. Gaszner Balázs egyéni felkészülő (Szívsebészet – Kp. Kutató Laboratórium) értekezésének véde 2000. április 14-én 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag elfogadta a PhD cím megítélését.

Dr. Balás István egyéni felkészülő (Idegsebészeti Klinika) értekezésének véde 2000. április 17-én 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag elfogadta a PhD cím megítélését.

Dr. Gömöri Éva egyéni felkészülő (Patológiai Intézet) értekezésének véde 2000. április 27-én 94 %-os eredménnyel

megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag elfogadta a PhD cím megítélését.

Dr. Csiky Botond egyéni felkészülő (Nephrológia) értekezésének védeése 2000. május 5-én 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag elfogadta a PhD cím megítélését.

Dr. Nagy Ferenc egyéni felkészülő (Neurológiai Klinika) értekezésének védeése 2000. június 2-án 100 %-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag elfogadta a PhD cím megítélését.

Dr. Báta István egyéni felkészülő (AITI) értekezésének védeése 2000. június 13-án 100%-os eredménnyel megtörtént. A DT ennek alapján egyhangúlag elfogadta a PhD cím megítélését.

1/c Új egyéni felkészülők

Dr. Ferenczy József főorvos (Kaposi Mór Kórház) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Bellyei Árpád programjához. A DT a kérést támogatja.

Dr. Kustos Tamás (Ortopédiai Klinika) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Bellyei Árpád programjához. A DT a kérést támogatja.

Dr. Csermely Tamás (Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Szabó István programjához. A DT a kérést támogatja.

Dr. Halvax László (Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Szabó István programjához. A DT a kérést támogatja.

Dr. Kanizsai Péter (AITI) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Szelényi Zoltán programjához. A DT a kérést támogatja.

Dr. Gáti Ágnes (Pszichiátriai Klinika) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Szabó Imre programjához. A DT a kérést támogatja.

Dr. Vástyán Attila (Gyermecklinika) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Róth Erzsébet programjához. A DT a kérést támogatja.

Dr. Dávid Károly (Anglia) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Galyas Ferenc programjához. Nevezett kérelméről a DT a következő ülésén dönt, mert további információkra van szükség.

Dr. Hajdú Zoltán (Kenézy Gyula Kórház, Debrecen) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Róth Erzsébet programjához. A DT a kérést támogatja.

Dr. Pámer Zsuzsanna (Szemészeti Kli-

nika) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Róth Erzsébet programjához. A DT a kérést támogatja.

Dr. Dérczy Katalin (II. Belklinika) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Nagy Judit programjához. A DT a kérést támogatja.

Dr. Vereczkey Attila (Schöpf-Mérei Kórház, Budapest) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Szabó István programjához. A DT a kérést támogatja.

Dr. Nowrasteh Ghodrattollah (Komlói Kórház – Humán Közegészségtani Intézet) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Ember István programjához. Nevezett kérelméről a szakvizsga megszerzése után dönt a DT.

Dr. Sarang Krisztina (Szombathelyi Kórház) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Mózsik Gyula programjához. Nevezett kérelméről a szakvizsga megszerzése után dönt a DT.

Boros Borbála (Orvosi Kémiai Intézet) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Hideg Kálmán programjához. A DT a kérést támogatja.

Paraskevas Kosmas (Görögország) egyéni felkészülőként szeretne csatlakozni dr. Emödy Levente programjához. Nevezett kérelmet a DT támogatja.

2. Egyéb ügyek

■ *Dr. Ángyán Lajos* egyetemi tanár (Mozgástani Intézet) kérelme, mely szerint külön témaként szeretnének csatlakozni az „Idegtudományok” c. programhoz. A DT a kérést támogatja.

■ Felvételi: 27 fő jelentkezett a PTE ÁOK PhD programjaiba. A felvételi időpontja: 2000. június 19-22. A jelöltek és a programvezetők értesítése írásban megtörtént. A Doktori Tanács ismételt felhívta a figyelmet a szabály-

zat alábbi pontjára: „Tanulmányutanként, publikációnként, előadásokként és poszterenként adhatók a fenti pontok. A pontok többszörözhetőek, ha a publikációk és a kongresszusi szereplések különböző teljesítmények alapján készültek, illetve történtek. A II. A és B pontjaiban felsorolt teljesítményekért külön-külön pont csak akkor adható, ha azok mögött igazolhatóan többleteljesítmény áll.”

- A programvezetők anyagi támogatására vonatkozó intézkedés végrehajtásáról ismertetés.
- MOTESZ Alapítvány a doktoranduszok képzéséért: támogatandó kezdeményezés. A rendelkezésre álló anyagi javak szűkösek.
- A doktori képzés támogatására biztosított plusz keret elosztása a PhD céljait szolgáló feltételek alapján megtörtént. A megrendelések teljesítése alapján a számlák kiegyenlítése folyamatosan történik.
- A meghirdetendő kurzusokra vonatkozó körlevelet mindenki megkapta. A határidő betartását kéri a DT a kiadvány időben történő megjelenése érdekében.
- Az ODHT üléséről beszámoló. Az írásos anyag a DT tagjai részére másolatban megküldésre kerül.

Dr. Fischer Emil
a Doktori Tanács elnöke

A PTE Általános Orvostudományi Kar Tanári Testületének ülése

2000. június 6.
Napirend

1) Az igazgatói megbízással kapcsolatos pályázatok véleményezése.

Előadó *dr. Fischer Emil* dékán, bizottsági elnökök;

2) Professor Emeritus cím adományozásának véleményezése.

Előadó *dr. Fischer Emil* dékán;

3) Kari SzMSz módosítása.

Előadó *dr. Fischer Emil* dékán;

4) Orvostudományi és Egészségtudományi Centrum SzMSz-ének véleményezése.

Előadó *dr. Bellyei Árpád* elnök;

5) Egyebek

Az új szakkorvosképzés és akkreditáció

dr. Horváth Örs Péter

Az új szakkorvosképzési rendszer célja a magyar szakvizsgák eurokomformmá tétele. Az Európai Gazdasági Közösségen belül az UEMS (*Union Européenne des Médecins Spécialistes*) szabályozza egyetemesen a szakkorvosképzést. A következő változások figyelhetők meg a megelőző szakképzési rendszerhez viszonyítva:

1) Szemben a korábbi centralizált szervezésű és irányítású rendszerrel, az új szak- és továbbképzés az egyetemek feladatává vált.

2) A szakképzéstől szervezetenként külön vált a szakvizsgáztatás, és az a nemzetközi elvárásoknak megfelelően állami garanciával van ellátva.

3) A szakképzendők számát a hazai egészségügy szakmai igényei és a fejlesztés tervezett irányai szabályozzák. (A 2001-es évre az ESZTT 35 sebész kiképzését, illetve rendszerbe való felvételét engedélyezte.) A rendszer támogatja az ún. „hiányszakmák” betöltését, így a radiológia, patológia, megelőző orvostan és népegészségtan.

4) A döntések előkészítésében a szakmai testületek, kollégiumok, kamarák kiemelt szerephez jutnak. A szakképzés csak akkreditált képzőhelyeken történhet a minőségbiztosítás elveinek figyelembe vétele mellett. (A sebészeti szakma akkreditációját a Szakmai Kollégium 1999. tavaszán elkészítette, majd eljuttatta az egyetemeknek és az egyetemek végezték el a végleges akkreditációt. A három vidéki egyetem a Szakmai Kollégium akkreditációját elfogadta, a budapesti egyetem néhány változtatást eszközölt azon.)

5) A szakképzési programok tematikája a nemzeti és nemzetközi elvárásoknak megfelelő tartalmú, lehetővé téve az országon belüli, sőt országhatáron túli részvételt, a szakképzendők szabad mozgását.

6) Egyes szakképzések időtartama egyenlő lesz az európai ajánlásokban szerepeltetettekkel. Sebészet területén ez 6 év.

7) Minden szakképzés közös törzsképzési anyaggal indul, amely tartalmazza az egészségügyi szervezési, gazdálkodási, jogi és etikai ismeretek, magatartásformák elsajátítását, a sürgősségi betegellátás terén megszerzendő jártasságot, valamint a választott szakterület megalapozásához elengedhetetlen általános ismeretanyagot. (Négyféle törzsképzés indul: sebészeti, belgyógyászati, neurológiai-pszichológiai és patológiai típusú törzsképzés.)

8) A szakképzés első két éve központi finanszírozású rendszerben történik.

9) Kötelezővé válik a szervezett és minőségében garantált, ellenőrzött és folyamatos ellenőrzés az európai ajánlásoknak megfelelően.

Az 1997. évi egészségügyről szóló törvény kimondja, hogy minden általános orvosi diplomával rendelkező számára biztosítandó a szakképzési rendszerbe való lépés. A szakképzésben történő részvétel joga ugyan biztosított, a szak korlátozás nélküli választására azonban nem lesz mód. Az elmúlt évben végző hallgatóknak állás pályázatot kellett benyújtani a meghirdetett állások egyikére, és az elnyert álláshely birtokában a szakképzendő és a leendő munkahelye előszerződést kötött. Ebben a szakképzendő vállalta, hogy a központi gyakornoki időszak leteltével végleges munkára irányuló jogviszonyt létesít munkahelyével. Ez a rendszer előreláthatólag 2001-ben is megmarad azzal a különbséggel, hogy már bizonyos korlátozásokat iktat be a minisztérium, mégpedig, hogy egyes szakterületekre keretszámot hirdet meg, azaz mint említettem, a sebészet területén ez országosan 35 fő. Továbbiakban az a terv, hogy a rezidensek, illetve a központi gyakornokok felvételi vizsga után kerülnek be a rendszerbe és megszűnik az előszerződési rendszer. A szakképzendő a jelentkezéskor kapja kézhez szakképzési leckekönyvét és munkanaplóját, amely az adott képzési forma tematikájára, elvárásaira, programjára vonatkozóan részletes információval szolgál.

A törzsképzési gyakorlat és ezzel a központi gyakornoki státusz második év végén, 26 hónap elteltével, azaz egy-egy hónap szabadsággal együtt ér véget. Ekkor a szakképzendőnek előszerződését érvényesítve, leendő munkahelyével kell szerződéses jogviszonyba lépnie, és a képzés további időszakában munkahelye köteles finanszírozási feladatokat teljesíteni.

A szakképzés a második év után szakképzéssel folytatódik az előre meghatározott program szerint. A szakképzés csak akkreditált képzőhelyeken történhet. A szakképzés az előírt feladatok (elméleti és gyakorlati elvárások, részvizsgák, meghatározott tevékenységek) maradéktalan teljesítésével fejeződik be. A dokumentumok áttekintése után a jelölt szakképzéséért felelős egyetemi tanár javaslat alapján az egyetem abszolutoriumot állít ki, melynek birtokában a szakképzendő jelentkezhet szakvizsgára az ESZTT hivatalánál.

A sebészeti szakkorvosképzés a következő részekből áll: 26 hónapos törzsképzési program, ezen belül 6 hónap sürgősségi betegellátás, 6 hónap traumatológia, 3 hónap sebészet alapdiszciplínák, 9 hónap sebészeti sürgősségi betegellátás, ambuláns sebészet, járóbeteg-ellátás és törzsképzési tanfolyamok.

48 hónap speciális szakképzési program, ezen belül 3 hónap érsebészet, 2 hónap tüdő- és mellkasebészet, egy hónap gyermeksebészet, 42 hónap általános sebészeti gyakorlat, ezen belül legfeljebb 6-6 hónapos fakultatívan választható az alábbi társszakmák egyike: urológia, szülészeti, kézsebészet, idegsebészet, plasztikai sebészet, szívsebészet, endoszkópos sebészet, oxyologia. Megadott számú és típusú műtét elvégzése, melyek a következők: 250 műtét, melyből 100 minősített, melyek a leckekönyvben vannak felsorolva. Így pl. tracheostomia 2, pajzsmirigy 2, thoracotomia 2, emlő 5, gyomor-duodenum 5, epe hagyományos 5, laparoszkópos 15, gastrointestinalis anas-

tomosis 10, colon 6, appendix 20, sérv 20, verőér-érvarrat 8. Ezen kívül fel van sorolva 7 műtéti típus, ahol megfelelő számú műtétekben kell asszisztálni és 4 műtéti típus, amelyet igazoltan kell látni.

A szakképzési akkreditációt az 1999-es egészségügyi miniszteri rendelet szabályozza. A szakképzés egész időtartamára és valamennyi elemének teljesítésére megfelelő képzőhely: 1) ahol a szakképzést vezető oktató minősített és az adott szakterületen legalább 5 éve megszerzett szakképesítéssel rendelkezik; 2) amely a betegforgalmi és beteg-összetételi adatok alapján alkalmas teljes szakképzési program (legalább 75 %) oktatására. A fennmaradt 25 % oktatása a felsőoktatási intézmény által kiadott más akkreditált képzőhelyen történik; 3) ahol a szükséges kapcsolódó szakterületek és diagnosztikai részlegek elérhetősége és együttműködése biztosított; 4) amely rendelkezik a szakmai minimumfeltételek alapján kiadott működési engedéllyel; 5) amely rendelkezik a belső minőségbiztosítási rendszerrel; 6) ahol az adott szakterületre vonatkozó hazai és nemzetközi irodalom, valamint a szükséges infrastruktúra rendelkezésre áll; 7) ahol rendszeres tudományos tevékenységet végeznek.

A Szakmai Kollégium sebészet területén a teljes akkreditációt az alábbi alapján határozta meg: műtéti szám évi 200 felett legyen, műtéti összetételben meghatározott számú pajzsmirigy, malignus emlő, nyelőcső anastomosis, pancreas műtét, májresectio, epeúti műtét, rectum- és colonresectio, rutin laparoscopia valamint haladó laparoscopia és 200 feletti akut hasi műtét szerepel. Ezen kívül meghatározta a kórházi feltételeket és az oktatói feltételeket. Az akkreditáció két évre szól, két évente megújításra kerül, a két éven belüli változásokat az ESZTT-nél kell jelenteni és a választ 30 napon belül meg fogják kapni. Akkreditációs felülvizsgálati kérelmeket is az ESZTT-nek kell benyújtani.

A központi gyakornokképzés 1999. október 1-jén beindult. Minden központi gyakornok letöltötte a sürgősségi betegellátási gyakorlatát és április 1-jén megkezdődött a sebészeti törzsképzés is.

A központi gyakornokképzés tehát nem mindenben tökéletesen előkészítetten, de megindult és egyre jobban halad, hogy milyen tartalommal töltjük ki, az elsősorban rajtunk, oktatókon múlik.

NMR

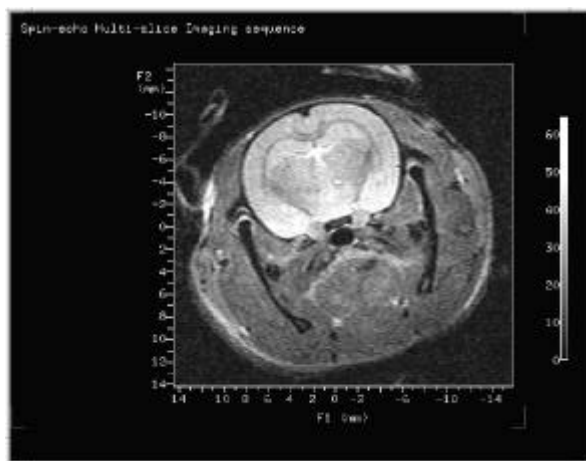
1998-ban – egy 100 M Ft-os OMFB-pályázat elnyerése révén – került felszerelésre a PTE ÁOK Biokémiai Intézetében egy Varian UNITY INOVA 400 WB típusú NMR-spektrométer. Ez a spektrométer a Dél-Dunántúl első nagytérerejű NMR-spektrométere, és az országban az első olyan NMR, amelyhez kifejezetten élettudományi alkalmazásokhoz szükséges részegységek is rendelkezésre állnak. A készülékhez *mikroképkalkoló egység* is tartozik, melynek beállítása az utóbbi fél évben megtörtént. A mikroképkalkoló egység (egy 40 mm belső átmérőjű ^1H , illetve egy 35 mm-es multinukleáris mérőfej) lehetővé teszi kisállatok MRI vizsgálatát olyan felbontással, amely paramétereit tekintve Közép-Európában unikum, de egész Európában is ritkaságszámba megy. A rendszer elvében megegyezik a klinikai diagnosztikában egyre elterjedtebben alkalmazott MR képkalkoló készülékekkel, de itt jelentősen nagyobb a térerősség (9,4 T a szokásos 1-2 teslával szemben) és sokszorosan nagyobb a gradienserősség is (300-400 mT/m az MRI-ben általános 10-30 mT/m-rel szemben), ezért nagyobb érzékenységgel (ennek révén nemcsak ^1H , hanem többféle mag detektálható) és nagyobb felbontással (<50-100 μm oldalú pixelekkel) tudunk dolgozni, igaz, csak kisebb mintákon (egereken vagy max. 120-140 g-os patkányokon).

Élő állatban *in vivo* tanulmányozhatók teteszöleges sík mentén kapott kersztmetszeti képek különféle modulációkkal, pl. T_1 , T_2 diffúzió stb. szerint súlyozva, amelyek már önmagukban is diagnosztikusak lehetnek, több képből pedig megszerkeszthető a súlyozó paraméter értékét a szeleten belül pontról pontra megadó térkép. Élő rendszereken egyelőre még kísérleti szakaszban van a lokalizált spektroszkópia, vagyis egyes kiválasztott térfogatelemek összetétel szerinti elemzése és a kémiai eltolódáson alapuló képkalkolás (chemical shift imaging, CSI), amely bizonyos szempontból az előzőnek fordítottja: egyes kiválasztott komponensek előfordulásának a térbeli eloszlását adja meg a mintában.

Összeállításra került egy NMR-rel kom-

binált Langendorff-típusú szívperfúziós rendszer, amelynek segítségével többek között a tápanyag- és energiametabolizmust (^{13}C és ^{31}P NMR) és az ionok kompartmentalizációját (^{23}Na és ^{87}Rb NMR) tudjuk vizsgálni perfundált szívben *in vivo*.

Egyetemünkön mind az elméleti intézetekben, mind a klinikákon tradicionálisan aktív, élő állatmodelleken zajló (speciális

esetekben humán) anyagcsere kutatások folynak, amelyek – nem-radioaktív stabil izotópok (elsősorban ^1H , ^{13}C , ^{19}F és ^{31}P) megfigyelésével, ugyancsak kismolekulák azonosítása és mennyiségi meghatározása révén – a készülék alkalmazásával tovább bővíthetők. Az egyik, már folyamatban lévő kutatási irány a metabolitok izotópdúsulásának vizsgálata ^{13}C -mal dúsított anyagokkal táplált sejtek, élesztő, ill. állatok szerveinek extraktumaiban. A módszer nagy előnye a kromatográfiával kombinált radioaktív nyomjelzéshez vagy tömegspektrometriához képest az egyszerűbb mintaelőkészítésen túl az, hogy nemcsak az állapítható meg, hogy a tápanyag jelölt szénatomjai mely molekulákba épülnek be, hanem az is, hogy a metaboliton belül a szénváz melyik pontjára – mindezt anélkül, hogy az elegyet komponenseire kellene bontanunk. A metabolizmust ugyanakkor ^{31}P NMR-rel is követve többek között a vizsgált folyamatok energiamérlegére kaphatunk információt.

A készülék központi egyetemi nagyműszer, tehát mindenki számára hozzáférhető, és jelenleg is számos elméleti intézettel, illetve klinikával folyik aktív együttműködés, valamint a régió más intézményeivel (pl. PATE) is együttműködések vannak folyamatban, illetve kialakulóban.

Dr. Sümegei Balázs
egyetemi tanár

MENTSÜK MEG AZ USZODÁT!

ÓVODA

Az egyetem óvodája nevében szeretnék véleményyt nyilvánítani.

20 éve dolgozom az intézményben, s nem volt olyan év, hogy az óvoda 5-6 éves gyermekei ne használták volna az uszodát. A tény, hogy létezik, maximálisan méltányoltuk. Az egészségnevelés, az egészséges életmód feltételeinek biztosításához hozzátartozik ez is. Komoly előnyt jelentett, hogy nem kellett külön busszal utaztatni az egyetem dolgozóinak gyermekeit, hanem itt helyben tudtuk megoldani az uszoda heti használatát.

Egy-egy nevelési év végére, ha nem is tanult meg minden gyermek úszni, de mindenki „vízbiztos” lett. Örömmel vettek részt a foglalkozásokon, ahol az egyetem testnevelői maximális tudással, szeretettel foglalkoztak velük.

Szükségünk van továbbra is erre a lehetőségre.

Az uszoda felújításának tervét maximálisan támogatom.

Dr. Pajor Lászlóné
vezető óvónő

GYERMEKKLINIKA – ANYAGCSEREGONDOZÓ

Hozzászólás a „Mentsük meg az uszodát” c. cikkhez

Az elhízás „járványa” a gyermek korosztályt sem kíméli. Iskoláskorú gyermekeink mintegy 5-8 %-a elhízott, 16 %-a túlsúlyos. A fogyókúra és az egészséges életmódra nevelés rendszeres testedzés nélkül nem lehetséges. Sajnos, az elhízott gyermekek versenyszerűen nem képesek sportolni, így a sportegyesületek nem fogadják be őket. Ha igen, akkor a sikerélmény hiánya vagy társaik gúnyolódása miatt lemorzsolódnak. A Gyermekklinika Anyagcsere Gondozójába több száz túlsúlyos gyermek jár évente. Az ő részükre nyújtott eddig a nagy szakértelemmel megszervezett gyógyítás kiváló és máshol nehezen megteremthető lehetőséget a felesleges kilóktól való

Múlt havi számunk 5. oldalán az uszoda állapotával foglalkozó cikket közöltünk dr. Ángyán Lajos professzortól azzal a szándékkal, hogy az írással kapcsolatban hozzánk érkező véleményeket, észrevételeket a következő számban közzéteesszük.

■
Az orvoskar uszodájával kapcsolatos írás jelent meg az ÚDN – Vasárnap Reggel, 2000. június 18-i számában is (Cseri László).

megszabadulásra, a helyes életmód elsajátítására. Az elhízott gyermekek modern fogyókúrás programja elképzelhetetlen lenne az orvostudomány nélkül. A jelentkezők létszámának gyors növekedése miatt jövő tanévben két csoport indítására lenne szükség. Az uszoda bezárására gondolni sem merek.

Dr. Molnár Dénes
egyetemi docens

HALLGATÓK

Pár szó az uszodáért

Hiányozna, ha nem lenne. Hiányozna a reggel 6-8-ig tartó szabadúszás, ami után minden előadás könnyen követhető. A hús víz csodát tesz a nehezen ébredő szervezettel. És két gyakorlat között is jól esik egy kis lubickolás. Erősíti a hátizmokat, javítja a testtartást, élénkíti a gondolkodást.

Hiányozna a triatlonosoknak és az úszószakcsoportnak is egy hely, ahol nyugodtan felkészülhetnek a Magyar Egyetemisták és Főiskolások bajnokságára, és a Délnyugat-Dunántúli Universitas Kupára. És itt megtanulhatott az is úszni, aki máshol nem mert. Járhattunk ide fogyni, alakot formálni, kondíciót javítani.

Hiányozna a jegyzetboltba menet a kiszűrődő gyerekzsivaj. Az asztmás és kövér gyerekeké, akik máshol inkább csendben kuksolnak a medence szélén. Hiányozna az öltöző az asztaliteniszezőknek is. Hiányozna mindenkinek, aki csak mártózni szeretne egyet. Bár kicsi, keskeny és sekély, de mégis a miénk. Itt van a közelünkben, könnyen elérhető és kevésbé zsúfolt, mint a város többi uszodája. Mindez sokat jelent a hallgatónak és a dolgozónak is.

Biztos sok pénzre van szükség a felújításhoz, de mindig vannak ügyes emberek, akik előteremtik.

Talán többre is kerül, ha pusztulni hagyjuk, anyagi és eszmei szempontból egyaránt.

T. Kovács Katalin

Mentsük meg az uszodát!

Örömmel értesültünk a cikkből arról, hogy az orvosi kar vezetői egyetértenek és támogatják az uszoda felújítását!

Ugyannakor aggodalommal és megdöbbenéssel tölt el bennünket az így tudomásunkra jutott információ, hogy tudniillik, egyáltalán felmerült a gondolata is a mi uszodánk felszámolásának!

Az egészséges életmód, benne a táplálkozás, az alkoholfogyasztás, a dohányzás problémája és főleg a rendszeres testmozgás, ezek azok a területek, ahol a mi kis nemzetünknek még nagyon sok a hiányossága és tennivalója, tudati és anyagi szinten egyaránt!

Dehát ezt mindenki tudja és szajkózza!

Az egészségmegőrzés papolása és az egyszeri kampányok helyett viszont a meglévő napi mozgáslehetőség megteremtése, és ha már megvan!!, akkor annak fenntartása a legfőbb feladata mindazoknak, akik erre hivatottak, és akik ebben a nagy volumenű integrációban a dolgozó kisember érdekeit is képviselik!

Mert egy nagymúltú és neves egészségügyi intézmény kicsi, de nagyon kihasznált uszodájának a megszüntetése (pénzhiány vagy bármi miatt!) sajnos nem az Európába vezető sétány lenne, ... hanem a balkáni rögs .... visszaút!!!

Hiszen évtizedek óta használjuk az uszodát, mi, akik szintén évtizedek óta itt, ebben a neves és nagymúltú intézményben „használódtunk el”, az uszodával együtt. Ami valóban nem versenyszoda – hális-tennek –, de annak a régi kitűzött célnak, hogy a dolgozók és a hallgatók mozgásigényét kielégítse, nagyon is megfelelt és tökéletesen megfelel ezután is, főleg, ha őszszel megújítva, megszépítve vehetjük újra birtokba! Mint ahogy nem lenne kihasználatlan szombatoként és a nyári hónapokban sem, és jó lenne, ha akkor nem kellene máshová zárandokolni az itt úszóknak!

A hajnali 3/4 6-tól reggel 8-ig folyamatosan, néha kissé torlódva is, az egymást váltó, főleg dolgozói kör szinte családtagként ismeri, üdvözli és félti egymást. Itt nincs ugrálás, csapkodás, fröcskölés, mindenki rója rendületlenül a maga távját,

igaz, hogy egy sávban néha 3-5 fő is, de megférünk egymással, és szeretnénk még sokáig!

Tudjuk egymásról, hogy kinek milyen műtét előtt, ill. utáni állapota van, kinek mije és hol fáj, és hális-tennek sokan vannak, akiknek még nem fáj semmi. Mint ahogy volt már olyan társunk is, aki hiába kezdte a súlyos műtétje utáni minden napját az uszodában, hosszú hónapokon át – mert hitt a mozgás erejében –, a kegyetlen halál elragadta körünkéből.

Ezért gondoljuk és érezzük úgy, hogy

ennek az uszodának a felszámolása valódi példája lenne annak – a mai életünk számos területén érezhető sajnálatos ténynek –, miszerint ebben a társadalomban mindent a pénz ural, és az ember, a mákszemnyi, a szimpla dolgozó mit sem számít!

Ezért kérjük az orvosi kar vezetőit és általuk a tudományegyetem legfelsőbb vezetését, hogy tegyenek meg mindent, a lehetetlen is, de ennek az uszodának továbbra is szolgálnia kell a meglévő, ill. a maradék egészségünket!

Az uszodai „nagycsalád” nevében nyomatékosan kérjük:

Mentsék meg az uszodánkat!!!

Kisné Hering Irén
Igazságügyi Orvostani Intézet

és még 118 aláírás

GYERMEKKÓRHÁZ

Ép testben ép lélek!?

Tudomásunkra jutott, hogy a gyógyszerüzodának minősített ÁOK uszodájának időszerű rekonstrukciója, felújítása veszélybe került egyéb preferenciát élvező okok miatt.

Az egész évben sokrétűen kihasznált és ezen okok miatt elhasznált létesítmény az általunk gondozott beteganyag szempontjából is rendkívül fontos. A Baranya Megyei Kerpel-Fronius Gyermekkorház Pulmonológiai szakambulanciája 10 000 gyermeket gondoz légúti megbetegedés miatt. Az asztmás gyermekek részére az optimális sportlehetőség az úzás. Az ezen lehetőséggel élő gyermekek egészségi állapota jelentősen javult, gyógyszerükségletük minimálisra csökkent.

Ezúton kérjük a gyermeklakosság érdekeinek képviseletét a döntéshozatalkor.

Dr. Adonyi Mária
oszt. vez. főorvos
Bm. Kerpel-Fronius Gyermekkorház
Pulmonológia

FELHÍVÁS

a XXV. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Orvostudományi Szekciójában részvételre

A XXV. Országos Tudományos Diákköri Konferencia (OTDK) Orvostudományi Szekcióját a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara rendezi 2001. április 4-7. között Pécsen.

A részvétel feltételei

A konferencián az elméleti és klinikai orvostudomány tárgykörébe tartozó, kutatással, gyógyítással, prevencióval, környezetegészségüggyel és epidemiológiával foglalkozó munkák mutatathatók be, előadás formájában.

Az OTDK Orvostudományi Szekciójába elsősorban azoknak a hallgatóknak a jelentkezését várjuk, akik az egyetemi centrumok orvostudományi vagy egészségtudományi karainak hallgatói. A konferencián csak az alapképzésben (nappali, levelező, távoktatási, esti képzési formában) jelenleg oktató, ill. az 1999/2000-es tanévben végzett hallgatók vehetnek részt, akik az említett témakörökhöz tartozó, a graduális képzési idő alatt készített, intézményi TDK konferencián minősített, de országos konferencián még nem szerepelt munkával jelentkeznek.

A jelentkezés módja

Az OTDK Orvostudományi Szekciójába a jelentkezés intézményenként csoportosan, az intézményi TDK elnökön keresztül történik. Mivel a szervezésre fordítható anyagi eszközök korlátozottak, jelentkezést csak adott létszámban tudunk elfogadni. Ennek értelmében

- a Debreceni Egyetemről, a Szegedi Tudományegyetemről, a Pécsi Tudományegyetemről intézményenként 20 hallgató,
- a Semmelweis Egyetemről 40 hallgató nevezhet be előadással.

A jelentkezés tartalmazza

- az OTDT által kibocsátott „Nevezési Lap”-ot kitöltve és aláírva
- az intézményi TDK elnök ajánlását (a „Nevezési Lap”-on vagy intézményenként összesítve)
- az előadás összefoglalóját 2 példányban kinyomtatva
- az előadás összefoglalóját floppy lemezen (intézményenként összegyűjtve)

Az intézményi TDK elnökök a jelentkezéseket az Országos TDK Tanácsnak (OTDT Titkársága, 1438 Budapest, Pf. 507) küldik meg. A jelentkezéseket az OTDT bírálja el, ezért a rendező intézményhez jelentkezés közvetlenül nem nyújtható be.

A jelentkezések beérkezésének határideje: 2001. február 28.

Témakörök

A bejelentett előadások várhatóan az alábbi szekciókba sorolva kerülnek bemutatásra:

- Biokémia – sejtbiológia
- Élettan – kórélettan
- Morfológia – patomorfológia

Az összefoglalók elkészítésének formai követelményei

Az előadások összefoglalóit az alábbi szempontok szerint kérjük elkészíteni mind floppy lemezen, mind fotoprint megjelenítésre kész formában, **2 példányban**:

- Méret: 110x160 mm, álló téglalap: (margók A4-es papíron: felső 6,5 cm, alsó 7 cm, bal 5 cm, jobb 5 cm),
- betűméret: 12
- Szerző(k) neve(i), kar, évfolyam (több sorra terjedő felsorolás esetén 1-es sortávolság)
- A nevek után új sorban a kutatóhely (intézmény, intézet(ek)/klinika(k), város): több sor esetén 1-es sortávolság)
- A kutatóhely után egy üres sor
- Az előadás címe (többsoros cím esetén 1-es sortávolság)
- A cím után egy üres sor
- Szöveg
- A szöveg végén új sorban kérjük a témavezető nevét feltüntetni.

- Konzervatív klinikai orvostudomány (belgyógyászat, gyermekgyógyászat, ideggyógyászat stb.)
- Műtéti szakmák (sebészet, szülészeti, szemészet stb.)
- Gyógyszerésztudomány
- Egészségügyi főiskolai és népegészségügyi szekció

Értékelés

Az előadások értékelését a résztvevő intézmények által delegált oktatókból álló szakmai bíráló bizottságok végzik. Az értékelés szempontjairól, a bíráló bizottságok létszámáról és összetételéről a Szakmai Bizottság dönt, erről az intézményeket egy későbbi időpontban tájékoztatjuk.

További információk

A konferencia nyelve magyar. Angol nyelven tanuló hallgatók angol nyelven adhatnak elő.

Az előadáskivonat elkészítésének formai követelményeit lásd fent.

Az előadások időtartama 10 perc, amelyet 5 perc vita követ.

Az előadótermekben 2 db diavetítő (5x5 cm-es) és 1 db írásvetítő áll rendelkezésre.

A konferencia szervezői az alábbi címeken érhetők el:

Ügyvezető elnök: Dr. Ludány Andrea egyetemi tanár
Általános Orvostudományi Kar
Klinikai Kémiai Intézet
7624 Pécs, Ifjúság u. 13.
Tel.: 06 (72) 326-222 /1231
Fax: 06 (72) 332-256
e-mail: ludany@clinics.pote.hu

Ügyvezető titkár: *Dr. Kőszegi Tamás* egyetemi docens
Általános Orvostudományi Kar
Klinikai Kémiai Intézet
Tel.: 06 (72) 326-222/1818,1414
Fax: 06 (72) 332-256
email: koszegi@clinics.pote.hu

Hallgatói felelős: *Szakmány Tamás* VI. évf. orvostanhallgató
Általános Orvostudományi Kar
Klinikai Kémiai Intézet
Tel.: 06 (72) 326-222/1231, 1818
Fax: 06 (72) 332-256
e-mail: szakmany@medstud.pote.hu

Dr. Ludány Andrea
egyetemi tanár
a konferencia ügyvezető elnöke

FOGORVOS ÉS ÁLTALÁNOS ORVOSDOKTORRÁ AVATÁS

2000. JÚNIUS 24.

Fogorvosok és az Angol Program hallgatóinak egy részve vette át diplomáját. A doktori fogadalmat *dr. Fischer Emil*, az orvoskar dékánja és *dr. Szekeres Júlia* professzor asszony, az Angol Program elnöke mondta el. Ünnepi beszédet tartott *dr. Szabó Gyula*, a Fogászati és Szájsebészeti Klinika igazgatója és *dr. Szekeres Júlia* professzor asszony.

Ez alkalommal adták át a Fodor Erzsébet Alapítvány jutalmát *dr. Lempel Edinának*.

Akiket avattak: *Bánhidi Balázs, Benke Beáta, Henye Géza, Lempel Edina, Nagy Balázs Zoltán, Németh Tamás, Péter Gabriella, Porcza Zsolt, Purger István, Szabó Gyula Tamás, Szabó Judit, Szeder László, Zöld Gábor, Anastasakis Anastasios, Anastasopoulos Elias, Antonopoulos Nikolas, Christodoulopoulos Vassiliou Kosmas, Galanopoulos Georgios, Gentimi Fotini, Hadzilia Sofia, Karageorgopoulou Sofia, Kavarnou Garyfallia, Klesias Timoleon Spyridon, Kouroumalos Nikolaos, Michaloglou Alexandra, Nanou Vasiliki, Nastas Filippos Ioannis, Paraskevas Kosmas, Prodromakis Constadiana Maria, Sofouri Evangelou Evridiki, Takos Konstantinos, Tzovaras Alexandros.*

Fotók: ifj. Vadász István

FOLYTATÁS ➔

- A felavatott fogorvosokat dr. Szabó Gyula professzor, a Fogászati és Szájsebészeti Klinika igazgatója köszöntötte.

Tisztelt Rektorhelyettes Úr, Dékán Úr, Főigazgató Úr, tisztelt Kari Tanács, kedves Ifjú Kollégák, Hölgyeim és Uraim!

Huszonkét éve minden évben június egyik hétvégéje a fogorvos doktorok avatásának ünnepi eseménye egyetemünkön. Első alkalom viszont, hogy a Pécsi Tudományegyetem részeként az Általános Orvoskar Fogorvostudományi Szakának hallgatói tesznek doktori fogadalmat. Ez az integrációs változás az európai harmonizációs törekvésekre is gondolva az oktatói munka átgondolását és újraértékelését teszi szükségessé. Ugyanis egyetemünkön a fogorvostanhallgató a képzés öt éves időszaka alatt 5000 óra, többségében kötelező látogatására kényszerül. Ez filozófiájában eltér az egyetemen más karok és szakok előadás-, illetve gyakorlat-terhelésétől, ahol inkább több szabad időt hagyva, talán a hallgató belső motivációjára építve számítanak az önképzés olyan megindulására, amely azután egy életen keresztül az intellektuális munka és életmód lényeges részévé válik.

Ezzel szemben a fog- és szájbetegségek klinikai tárgyainak oktatásában nem követhettük ezt az elképzelést, mert a képzés célja már 20 éve az, hogy a graduális tanulmányok befejeztével a fogorvos doktornak ugyan szakmai vezetés mellett, de önálló felelősségvállalással kell gyógyító-megelőző munkát végezni. Ezért az oktatásban erős, naponkénti kötelező gyakorlati munkával a készségek elsajátításában magas minőségű teljesítményszintet határoztunk meg. A veszély most az egyetemi követelmények megszűnése után lép fel. Vajon kialakul az egyetemi tanulmányokat befejező ifjú kollégákban az a kényszerítő felismerés, hogy az önképzésnek be kell épülni a mindennapos munkába? A kérdésre a választ minden gyakorló fogorvos saját maga adja meg. Többségében a gyakorló fogorvosok azt jelzik nekünk vissza több éves fogorvosi tevékenység után, hogy szükség van az embert próbára tevő gyakorlati felkészítésre is. Mi, oktatók arra építünk, hogy az egyetemi oktatás eredményeként a hallgató eljut a klinikai tanulmányok befejezésével addig a felismerésig, hogy felelősséggel, az emberi bizalomra épülő kihívásoknak, terápiás feladatmegoldásoknak megfelelni csak a folyamatos tanulás töretlen lendületével lehet.

Fejlett országok oktatási rendszerét ér-

tékelve kiderül, hogy a magyar középiskolák oktatása hasonló, ha nem jobb felkészültségű diákokat küld az egyetemi képzésbe. Az is nyilvánvaló, hogy az alapozó és preklínikai tárgyak követelménye igen erős az Általános Orvostudományi Karon, Pécsen. Tekintettel az előbb már említett klinikai követelményekre, csak az egyetemi éveket követő gyakorlati időszak maradt a rendszerben az a két év, amikor oktatási eredmények, szellemi értékek vehettek el.

Az elmúlt év októberében indult szakorvosképzésben most már megvan a lehetőség arra, hogy az egyetemen megszerzett elméleti ismeretanyag magabiztos tudássá, és a még bizonytalan készség céltudatos gyakorlattá váljon. Mondhatom ezt akkor is, amikor köztudott, hogy a fogszakorvosi ellátás rendszerében az elmúlt évben szinte teljesen befejeződött a privatizáció. Ez azt jelenti, hogy a fogorvosképzést végző klinikákon kívül nem maradtak tömeges, járóbeteg-forgalmat bonyolító intézmények. A fogszakorvosi munka többségében egy-, kétmunkahelyes rendelőkből történik. Így a szakvizsga felkészítéshez feltétlen szükséges gyakorlati oktatás teljes köre a praxisokban nehezen működtethető. Mégis, szerencsések a körülmények a régióinkban, mert már az elmúlt évben is 11 szakvizsgajelöltnek tudtunk a Fogászati és Szájsebészeti Klinikán teljeskörű szakvizsga felkészítési programot biztosítani. A most végzetek számára is, jelentős részben a klinikánk osztályain kívánunk a fogszakorvosi rezidensképzésben lehetőséget adni.

Kedves új fogorvos doktor kollégák!

A doktori diploma átadása és az orvosi fogadalomtétel egyszeri, szinte alig felfogható mozzanat életükben. Önök **mögött** van 5 év felkészülés és Önök **előtt** van 40 év a szakmai elismerés megszerzésére, az életpálya kiteljesedésére. Az ehhez szükséges jövőkép egyrészt a fogászat történetéből, másrészt a sztomatológia modern, jelenkori felfogásából építhető.

A 100 évvel ezelőtti meghatározó esemény az amerikai Green Vardiman Black doktorhoz fűződik, aki az Amerikai Fogorvos Társaság választott elnökeként dolgozta ki javaslatait a fogorvosképzés színvonalának emelése érdekében akkor, amikor az

üzleti-vállalkozó szemléletet kellett háttérbe szorítani a fogászati oktatás és munka minőségének javítása érdekében. Tette ezt akkor, amikor még az egyetemtől elkülönülten működtek a fogorvosképző iskolák. Azok csatlakozása az universitashoz volt az előfeltétele annak, hogy a fogorvostudomány a medicinán belül fejlődésnek induljon. Black dr. az, akinek alapelveit a konzervatív fogászatban még ma is tanítjuk. Mint ahogy Önök előtt ismeretes, racionális eszközhasználati rendszert dolgozott ki, egy évszázadon keresztül példát adott fogorvos nemzedékeknek abban, hogy a magas színvonalú gyógyításhoz mindig ésszerűen kiválasztott eszközkészletet kell tervezni és használni, mert ez ad biztonságot az operatív munkában.

Egy másik, a szakmai, az emberi és a kollegiális segítségadás története Sigmund Freudhoz, a pszichoanalízis nagyhírű bécsi pszichiáter orvosához és kórtörténetéhez kötődik. Hans Pichler bécsi szájsebész fogorvos 1923-ban műtötte Freud doktort szájpadi tumora miatt. A műtétet követően igen fontos volt az életminőség biztosítása, különös tekintettel arra, hogy Freudnál az öngyilkosság gondolata is felmerült. Freud doktor viselhető szörnynek nevezte protézisét a műtétet követően igen nehéz, majd a későbbi időszakban is. A tumoroperációt követően 16 év alatt berlini és bostoni protetikai kollégák segítségével Pichler doktornak olyan protéziseket sikerült készíteni, amelyek lehetővé tették, hogy Sigmund Freud több mint másfél évtizedig, 83 éves koráig munkaképes legyen. Pichler doktor példája annál is inkább nagyszerű, mert a mai technikai körülményekhez képest sokkal nehezebb és mai szemmel kezdetleges feltételek között érte el ezt a terápiás sikert és tartotta kézben betege életét.

A modern fogorvostudományban az utóbbi évtizedek felgyorsult fejlődésére az a jellemző, hogy minden eddiginél közelebb hozta az alaptudományos módszereket a fogászati klinikai hipotézisek bizonyításához. Mély meggyőződése, hogy a most még könnyen felidézhető, pl. makro- és mikromorfológiai tudásra, evidenciákra alapozott ismeretek építhetők. Nem volt hiábavaló a kitarató munka és a talán túlzónak gondolt vizsgakövetelmény. Biztosíthatom

Önök, hogy a medicina más ágaihoz képest a sztomatológia is hangos a bizonyítékokra épülő megelőző és gyógyító munka irányelveinek elfogadásától és alkalmazásától. Ezt mutatják a nemzetközi szakmai fórumok üzenetei, amelyek mögött ott van az alap kutatás minden kihasználható módszere, messze bizonyítva a kutatás és a gyógyító-megelőző gyakorlat kölcsönös egymásra utaltságát.

A közelmúlt és a jelenkori eredményekből megítélve a XXI. század fogászatában 90 %-os valószínűséggel három meghatározó befolyásoló fejlemény jósolható: mindenekelőtt és magától értetődően az informatikai eszközök az eddigiehez képest is felerősödve folyamatosan épülnek be a fogászati gyakorlat egyre több részébe. A másik feltétlen ható tényező biológiai innováció elnevezéssel foglalkozható össze. A zománc és a dentin genetikai előállítása elfogadott tény, és a fogszövetek pótlása teljesen át fog alakulni a helyreállító fogászati praxisban. Ennek egyik nagyszerű példája a fogcsíra-hámból készült sejtkoncentrátum alkalmazása már napjainkban a foggyökérhártya pótlására.

A jövőben a harmadik meghatározó elem az, hogy az információ és annak hatékony alkalmazása nagymértékben hatással lesz a szakmai előrelépésre. Azonban az új ismeretek állandóan különböző forrásokon keresztül, szinte folyamatosan szóródnak ránk és sem időnk, sem felkészültségünk nincs és nem is lesz arra, hogy ezek valódi hasznát felmérjük. Mi lehet a megoldás? Úgynevezett fogászati szűrőrendszerek alakulnak ki, hogy összegyűjtsék, összehasonlítsák, elemezzék és közölik felhasználói szempontból értékes formában a legkorszerűbb ismereteket a gyógyító-megelőző munkában használatos anyagokról és módszerekről. Néhány ilyen kiváló minőségű információs szűrőrendszer már most is működik a nemzetközi fogászati életben. Szakmai társaságok, nagy tekintélyű szaklapok körlevelei már ma is segítik a gyakorló fogorvost a terápiás döntésekben. A fogászat technológiai fejlesztései a jövőben egyetemi centrumokban kézközbe kerülnek azért, hogy az alkalmazás gyorsan eldönthető és adaptálható legyen.

Az új évezred fogászata a múlt és a jövő között helyezkedik el hazánkban is. Ebben a mindennapos jelenben fogorvosi tanulmányait ugyanazokkal a gondolatokkal szeretném zárni, mint ahogy 5 éve el-

kezdtek, a fogászati prevenció és profilaxis jelentőségének hangsúlyozásával. A még ma nem teljesen hatékony megelőzés után csak egy átütően, a fogászati népbetegségeket leküzdő jobb korszak következhet. A millenniumi év új fogorvosai csak a prevenció és a profilaxis elveinek érvényesítésével lesznek képesek szakmai és mély tár-

sadalmi elismerést szerezni, és így népegészségügyi feladatokat megoldani.

Annak reményében, hogy lesz ehhez elég kitartásuk és elszántságuk, kívánok Önöknek további szorgalmat, a diákevek töretlen optimizmusát, szakmai sikereket és magánéleti boldogságot.

Dr. Szabó Gyula

Etikai kérdések a gyógyszerellátásban

Létezik egy kölcsönös megállapodáson alapuló, a gyógyszerellátás etikai normáit összefoglaló előírás-gyűjtemény (jobb kifejezés híján), ez a Gyógyszerkommunikáció Etikai Kódexe.

A magyar Gyógyszergyártók Egyesülete és a Nemzetközi Gyógyszergyártók Egyesülete által 1996-ban érvénybe léptetett és többször módosított kódex figyelemmel van egy fontos tényre: a gyógyszerellátás speciális egészségügyi szolgáltató tevékenység, mivel *kereskedelmi körülmények között* folyik.

A Magyar Gyógyszerészkamara Etikai Bizottsága hozzá bejelentett eseteket vizsgál. 1999-ben közel száz ügyet vizsgáltak, a bejelentések mintegy tíz százalékában nem történt etikai vétség. (Ez tehát azt jelenti, hogy körülbelül kilencven esetben viszont igen...)

A teljesség igénye nélkül felsorolok néhány olyan esetet a tavalyi év „terméséből”, ami az egyetemen is használt, (POTE-listán szereplő) gyógyszerekkel kapcsolatos:

Cynt (Lilly): A gyártó klinikai IV. vizsgálatot kezdeményezett, aminek során mind a gyógyszert rendelő orvos, mind a beteg jutalmat kapott.

Norvasc (Pfizer): Az előzőhöz hasonló eset, a felírt gyógyszer kiváltásakor a beteget ajándék illette meg.

Controloc (Byk Gulden): Az első felírt doboz térítési díját a gyártó cég képviselője a betegtől átvállalta.

Fragmin (Pharmacia-Upjohn): A készítmény promóciója során a gyártó nem megengedett ár-összehasonlítást alkalmazott. (Ezzel a hatóanyaggal ugyanis más készítmény nincs forgalomban nálunk.) A bizottság kifogásolta továbbá, hogy a készítmény betegekhez eljuttatott tájékoztatója nem egyezik meg az Országos Gyógyszerészeti Intézet által jóváhagyottal, mivel a beteget saját maguk kezelésére bátorítja.

Mi ennek a néhány (valóban csak kiragadott) esetnek a tanulsága? Lehet a gyógyítás, a beteg emberek szenvedéseinek enyhítése magasztos hivatás, küldetés, a legnemesebb emberi feladat, az ahhoz kapcsolódó „tárgyi feltételek” előteremtése akkor is kőkemény piaci körülmények között történik. Hiába van etikai kódex, hiába van a gazdasági reklámtevékenységgel foglalkozó 1997. évi LVIII. törvény, ha a (nemzetközi) piac diktál, a hazai felhasználók és fogyasztók pedig meglehetősen tapasztalatlanok ilyen körülmények között. Ilyenkor segít az etikai bizottság, ami a gyógyszerkereskedelmi folyamatokat igyekszik etikai alapon gátak közé terelni a figyelmetlenségből kinőtt (vagy szándékosan növesztett) vadhajtságok lenyesésével. Ki tudja, hátha a nemes fa is jobban nő ezáltal?

Dr. Molnár Béla

KEDVTELEÉSEK

■ *Négy évtized énekhangra – prózában*

Váratlan elhatározás volt annak idején, hogy zenegimnáziumi tanulmányaim végén a Pécsi Orvostudományi Egyetemre adtam be jelentkezésemet, hiszen diákéveimben az orvosi tevékenység (ha úgy tetszik, az orvostudomány) csupán betegként érintett, elsősorban a – ma már nyugdíjas – körzeti orvos személyében, aki a szokásos gyermekkori fertőző betegségek biztos kezű ellátása céljából látogatta meg többször a családunkat. Akkoriban a Tettyén laktunk és 1956. november 5-én délután is kijött hozzánk a doktor úr apám néhány hónappal korábbi súlyos szívinfarktusa rehabilitációjának céljából. Néhány órával korábban még ágyú- és géppuskaropogás verte fel a környék csendjét, fejünk fölül a háztetőt letépte néhány kósza repesz, amit a „mecseki láthatatlanok”-nak szántak. Ez a körülmény sem rettentette vissza orvosunkat az édesapám számára létfontosságú látogatástól. Talán ez az élmény adott olyan lökést két évvel később, amelynek következtében a korábbi domináns zenei érdeklődés és elfoglaltság ellenére egyre inkább egy másik „humán” terület, az orvostudomány foglalta le figyelmemet. A zene azonban – éneklés formájában – mind a mai napig megmaradt – családom és szakmám mellett – életem integráns részeként. Sajnos nincsen megfelelő magyar szó az ilyen, munka melletti más jellegű tevékenység megjelölésére; a „hobby” már hangzásában is egy könnyed időtöltés, relaxáció hangulatát adja, ugyanakkor számomra az éneklés, elsősorban a kóruséneklés, semmiképpen nem jelent ilyen lazítást, hanem igen intenzív szellemi és – nagy szó – művészi élményt, amely legalább annyira igénybe veszi az energiámat, mint például az oktatás, vagy kutatási tevékenység. Mégis – a medikus évek legnehezebb vizsgaidőszakaiban is – felfrissülést jelentett egy énekkari próbán, vagy koncerten való közreműködés, hiszen egészen másképpen vette igénybe figyelmemet, mint a medikus-lét körülményei, beleértve az igen intenzív tudományos diákköri tevékenységet is.

És itt van a lényeg: szerencsémre Pécs már akkor is talán legigényesebb, legjobb színvonalú énekegyüttesébe hívtak, a Dobos László és Tillai Aurél által alapított Pécsi Kamarakórusba, ahol nem csupán a kórus részeként énekelek, hanem egyéni felelősséget is megkívánó kis együttesnek vagyok tagja, néha még kisebb szólókat, vagy szólóértékű részeket is le-

het énekelni, például egy 12-szólamú Gabrieli műben. A kóruséneklés abban az időben – a 60-as évekről van szó – még olyan célt is szolgál, hogy hasonló gondolkozású és magatartást követő fiatalokkal lehetett együtt lenni nemcsak az éneklés céljából, hanem társaságilag is. Később, elméleti intézetben tevékenkedő egyetemi oktatóként, hetenként két estét általában rá lehetett szánni erre az amatőr tevékenységre, és így az évek alatt szinte belém ivódott a rendszeres éneklés igénye és öröme. Akinek ilyen tapasztalata nincsen, nehezen tudja megérteni, hogy a heti 4-5 órás próbák – koncert előtt még ennél is sokkal több – milyen élményt jelentenek, hiszen többször a jó értelemben vett hivatásos együttesek színvonalát is megközelítő, vagy túlszámnyaló előadások jöttek létre, noha a résztvevők túlnyomó többsége valóban „műkedvelőnek” számított. Külön élmény a közönség előtti éneklés öröme és izgalma, ami – állítom – az élet más területén is a megjelenés, megszólalás biztonságát is szolgálhatja.

Egy jó énekkarban való éneklés már a 60-as és 70-es években is nagyobb szabadságot jelentett itthon és külföldön is annál, mint amit egyénileg, vagy akár kutatóként élvezhetett az ember. Egyfelől sok magyar várost ismerhetünk meg (sajnos csak az ország határain belül, mivel könnyebb volt Nyugatra elutazni, mint erdélyi, vagy felvidéki városokba eljutni), másrészt énekkari tagként olyan körülmények között és olyan helyekre juthattunk el, ahová még a tehetősebb turista sem kerülhet. A következő példák szolgáljanak a fentiek illusztrálására.

Egy alkalommal Piemontban volt a kórus cserelátogatás keretében, és vendéglátóink a torinói Fiat Művekbe szerveztek látogatást úgy, hogy különleges látogató-autóbuszban figyelhettük meg a már akkor – 30 évvel ezelőtti – automatizálást a szerelőműhelyekben. Ugyanezen utazás alkalmával a Martini-gyárban és borkombinátnban is fejedelmi vendéglátásban részesültünk; libériás inasok-pincérek szolgálták fel a valóban fejedelmi ételeket-italokat. Mindehhez vegyük még a környék, a Monte-Bianco fenséges csúcsait és a környék egyéb szépségeit (pl. Aosta római kori műemlékeit). Egy másik olaszországi utunk Assisibe vezetett (később még 4-5 alkalommal is voltunk ott), ahol egy egészen különleges zenei

produkció részesei voltunk. A hirosimai atom-bomba-támadás évfordulója alkalmából került előadásra Josef Haydn „Teremtés” című oratórium (a pusztítás ellenpontjaként) olyan módon, hogy egy német, egy japán és egy magyar énekkar (a Pécsi Kamarakórus) alkotta az összkart, a mintegy 50 tagú zenekar pedig az egész világról erre az alkalomra összehívott kiváló zenészekből állt össze, egy-egy zenész egy városból. Volt zenész Nagyváradról, Moszkvából, Los Angeles-ből, Pekingből, Bécsből, hogy csak néhány példát említsék. A karmester a kiváló Moshe Atzmon volt Izraelből, aki a pécsieket magyarul köszöntötte (ugyanis Budapesten született). Az előadást egyébként a híres Szent Ferenc templom felső házában rendezték a csodálatos Giotto-freskók között, a koncertről video- és CD-felvétel is készült.

A számtalan különleges élmény közül még kiemelendő egy „udvari” koncert, amelyet Ausztriában egy építészmérnök magánvárában, Külm-ben rendeztek meghívott vendégek előtt. A koncert a 30-40 szobás berendezett kastély kertjében, a szökőkút mellett kezdődött és a koncertteremben folytatódott. A szünetben a kórustagok és a hasonló létszámú exkluzív közönség részére szervezett pezsgős koccintás volt, majd a hangversenyt és a fogadást követően még az orgona-teremben is folytatódott az „örömmzenélés”.

Hosszabb külföldi kutatói tanulmányútjaimon is igyekeztem alkalmat keresni éneklésre. Így a dublini Trinity College-ben töltött ösztöndíjas tanulmányutam alatt két énekkarnak is tagja voltam, egyik egy kamarakórus volt (a Trinity College Singers), ahova próbaéneklést követően jutottam be; ez a lehetőség is sok utazást és zenei élményt jelentett. Egy későbbi németországi tanulmányutam során viszont tartózkodási helyemtől csak 180 km-re találtam jó énekkart, a Kölner Kantorei-t, ahova szerencsére havonta egyszer volt szükséges eljutni, de akkor egy egész hétvégét ott töltöttem (Probe-Wochenende); érthetően a két és fél nap sok énekléssel és több koncerten és istentiszteleten való szerepléssel járt együtt. A Húsvét előtti Bach Máté Passió 3 és fél órás előadására a nagyon hideg, de fenséges gótikus Altenberg dómban került sor; a zenészek télikabátban és kivágot ujjú kötött kesztyűben tudtak csak játszani. A csúszós úton és hideg

időben az éjféltől tartó előadást követően még autóval vissza kellett jutnom Giessenbe, hogy aznap már dolgozni tudjak. Ez utóbbi kalandot persze csak egyszer-kétszer tudtam megtenni.

Az utóbbi években már nincsen lehetőségem énekesként a korábbi rendszerességgel résztvenni hangversenyeken, de – ha egy attrakív programra hívnak és elfoglaltságom is engedi – nem tudok ellenállni egy-egy kamarahangversenyen, vagy oratórium-produkcióban való részvételnek. Legutóbb a régi zene legnagyobb magyar szakértője, Vashegyi György karnagy által vezényelt koncerten lehettem közreműködő, ráadásul a zeneirodalom talán legcsodálatosabb zeneművét adtuk elő kis énekkarral és zenekarral, Monteverdi Vespro-ját. Aki tudja, hogy milyen zenéről van szó, talán megérti, hogy ilyen kísértésnek nem lehet ellenállni még akkor sem, ha egy nehezen énekelhető, technikailag és érzelmileg is igényes komplex zenéről van szó.

A zenével-énekléssel való kapcsolatom hosszú történetéről szóló írás végére kívánczik az, hogy az utóbbi években több pécsi fiatal zenei tehetség kibontakozásának és pályáján való elindulásának voltam tanúja. Néhány évvel ezelőtt nálam írta és védte meg sikeresen államvizsgadolgozatát egy énekléssel is foglalkozó medikus, aki azután a Kórélet Intézetbe került oktatónak. Két év után azután kiderült, hogy énekesi tevékenysége egyre több időt és energiát igényel, úgyhogy le kellett mondania az egyébként jó hatásokkal végzett oktatói tevékenységéről. Kovács Istvánról, a kiváló basszusról van szó, aki – miközben az elmúlt tanévben a III. évfolyamon az Év Gyakorlatvezetőjé-nek választották meg a hallgatók – még 30 éves kora előtt több sikeres nemzetközi verseny első díjának megnyerése és hazai színházi és hangversenyen való fellépést követően szerződést kapott az egyik legnevesebb olasz társulatba, a torinói Regio Operába, ahol a most záruló szezonban 6 operában énekelt fontos szóló szerepet. Az ő esetében a medikusként való indulást követte a zenei irányban való kiteljesedés, és tőle tudom, hogy milyen nehéz döntést kellett meghoznia, amikor az énekesi hivatást választotta. Az én esetemben – egy sokkal szerényebb színvonalon – a zene és éneklés megmaradt kiegészítő tevékenységnek, amit szakmám mellett is – legalábbis eddig – folytatni tudtam és nélküle minden bizonyosan szegényebbnek érezném magam.

Mondják, hogy az orvosok hagyományosan szívesen foglalkoznak az ún. komoly zenével, vagy legalábbis szeretnek hangverseny-

re járni. Ez ma is igaz, amit a nemrég Pécsen rendezett „Muzsikáló Egészségügyiek IX. Millenniumi Országos Találkozója” és annak sikere is jelzett. Az Orvostudományi Kar támogatásával működik hosszú évek óta a Lakner Tamás és Kutnyánszky Csaba karnagyok által vezetett POTE-Pannontón Kórus, tagjai nagyrészt orvostanhallgatók és fiatal orvosok. Őszintén bízom abban, hogy az új egyetemi struktúrában is megtalálja helyét ez a kiváló együttes – minden bizonnyal új név alatt – és tovább is helyet ad azoknak az énekelni vágyó medikáknak és medikusoknak, valamint fiatal orvosoknak, akik az én négy évtizeddel korábbi zenei indulásomhoz hasonlóan arra az elhatárol-

zásra jutottak, hogy szakmájuk művelése mellett az éneklés szintjén meg kívánják tartani kapcsolatukat az aktív zenéléssel.

Dr. Szelényi Zoltán

KITÜNTETÉSEK ÁTADÁSA A SZAKDOLGOZÓI NAPON

Az Ápolók Nemzetközi Napján, május 26-án, a központi ünnepségen dr. Rideg Lászlóné főnővér PRO SANITATE kitüntetésben részesítette dr. Gógl Árpád egészségügyi miniszert. **GRATULÁLUNK!**

MUNKAHELYI JAVASLAT

Dr. Rideg Lászlóné a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar, Idegsebészeti Klinika klinikavezető főnővéreként, az idegsebészetben a közelmúltban robbanásszerűen végbement orvosszakmai fejlődést a klinikai betegellátás ápolásszakmai területén imponáló kreativitással és alázattal szolgálta, szolgálja.

Az idegsebészetben végbemenő orvostechnikai rendszerváltás szakdolgozói tevékenységeit zökkenőmentesen oldotta meg, a klinikai gyakorlatba bevezetett ápolói szolgáltatások megújításával, fejlesztésével. A klinika eredményes betegellátásában a gazdaságossági, szervezési intézkedései előrelátónak és hasznosnak bizonyultak.

Közvetlen és tágabb szakdolgozói környezete méltányolja és elismeri eredményes munkáját a megyei szakdolgozói szervezés területén, mellyel a Magyar Ápolási Egyesület megyei vezetőjeként megújította, kiteljesítette az egyesületi tevékenységeket.

Ő vezette be a rendszeres intézeti ápolásszakmai bemutatókat, intézettelátogató szakmai napokat. E kezdeményezés sikerét a taglétszám növekedése és a szervezett, folyamatos megyei egyesületi munka bizonyítja.

További odaadó, magas szintű munkájában bízva és számítva, jószívvel ajánlom szíves figyelmükbe személyét és munkásságát.

A „PRO SANITATE” emlékérem megtisztelő elismerés adományozását dr. Rideg Lászlóné klinikavezető főnővér részére javaslom.

Pécs, 2000. február 7.

Prof. Dr. Fischer Emil
Általános Orvostudományi
Kar dékánja

Prof. dr. Dóczy Tamás
Idegsebészeti Klinika
klinikai igazgató

Kovácsné Kelemen Judit
vezető főnővér

Prof. Dr. Bellyei Árpád
az OEC elnöke

A karunkon tartott ünnepségről és kitüntetéséről következő számunkban részletesen beszámolunk.

Szabó Dezső

1917. szeptember 2-án született Budapesten. Ugyanez év októberében a család Pécsre költözött, így iskoláit itt végezte. A Széchenyi István reáliskolában érettségizett 1935-ben. Ezt követően három évet dolgozott: egy évig házitanító volt, majd a Weiss Manfred Művek pécsi kirendeltségénél gyakornok. 1938 őszén iratkozott be az Erzsébet tudományegyetem bölcsészeti karának kémia-fizika szakára. 1940 júniusában munkaszolgálatra hívták be: előbb Mohácson, majd a Kárpátokban töltött három hónapot. Miután ez év őszén a pécsi bölcsész-kart áthelyezték Kolozsvárra, tanulmányait a Pázmány Péter tudományegyetemen folytatta. 1942-ben kapott oklevelet. Ezt követően két évig doktori értekezését készítette a Cholnoky László vezette kémiai intézetben *Vizsgálatok a capsanthin és a lycopin szerkezetéről* címmel, amit 1944-ben védett meg. 1944-ben kezdett dolgozni az Első Pécsi Bórgyárban mint vegyész. 1945 márciusában került a kémiai intézetbe gyakornokként. Később tanársegéd, majd adjunktus lett. 1957-ben lett docens. 1958-ban *Vizsgálatok a pseudo-jonon savkatalizálta ciklizációjának mechanizmusáról* című munkájával nyerte el a kandidátusi fokozatot. Több tucat tanulmány, két jegyzet és két tankönyv szerzője. 1964-től 1973-ig rektorhelyettes.

1968. július 1-jén nevezték ki egyetemi tanárnak. Munkája elismeréseképpen kétszer kapta meg az Oktatásügy Kiváló Dolgozója kitüntetését, 1973-ban pedig a Munka Érdemrend arany fokozatát. Megkapta a Than Károly emlékérmét. Posztumusz részesült Április 4-e érdemrendben.

1987. június 14-én hunyt el Pécsen. A pécsi köztemető VI. III. 27. parcellájában nyugszik.

Mestyán Gyula

1922. március 7-én született Gyönkön. Az elemi iskolát szülőfalujában végezte és ott kezdte gimnáziumi tanulmányait is. Miután a család Bonyhádra költözött, a középiskolát ott fejezte be, s érettségizett 1941-ben. 1941 őszén felvételt nyert a Pécsi Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem orvosi karára. 1944-ben katonai behívása miatt kénytelen volt tanulmányait megszakítani. Halleba került, ahol 1945 márciusában amerikai hadifogságba esett. 1945 őszén tért vissza, és folytatta egyetemi tanulmányait, amelyeket 1948-ban fejezett be. Rövid, fél éves közkórházi működés után a Pécsi Tudományegyetem Orvostudományi Karának Kóréletani Intézetébe került tanársegédként. Később adjunktusként dolgozott. 1957-ben került a gyermekklinikára.

1968. július 1-jén nevezték ki a gyermekklinikára egyetemi tanárnak. Ekkor lett az orvostudomány doktora. Kutatási területe: az újszülöttkor élettana és kórtana. Anyagcsere, energiaforgalom és tápanyagutilizáció újszülött-, csecsemő- és gyermekkorban, továbbá a táplálás és tápláltsági állapot klinikai aspektusai. Több magyar és nemzetközi társaság tagja, az utóbbiakból 1962-től tagja az European Society for Pediatric Research-nek, 1972-től pedig a British Neonatal Society-nek. Több tucat angol és magyar nyelvű tanulmány szerzője. Munkatársai számára – „a komputer kor előtt” – óriási nemzetközi adatbázist gyűjtött össze (cédu-lázott ki), amelynek a bázisanyaga meghaladja a tízezer egységet. 1977-től 1987-ig a POTE Gyermekklinikájának igazgatója volt. 1992-től nyugdíjas.

1996. február 8-án hunyt el Pécsen.

Barta Ottó

1916. november 6-án született Zólyomban. Elemi és középiskolai tanulmányait Újpesten végezte. A Károlyi Kórház orvosgyakornoka 1941-ben. 1941/42-ben aranyműves segéd, 1942-től munkaszolgálatos, majd a fenti kórház alorvosa. 1951/52-ben Koreában egy hadikórház orvosa. 1951 és 1953 között orvosnagyról, majd a pesti orvosi kar ortopéd klinikájának tanársegédé. 1957-ben a szombathelyi kórház ortopédiai osztályának főorvosává nevezték ki. 1964-ben védte meg a veleszületett csípőficamról írt dolgozata alapján kandidátusi disszertációját.

1968. július 1-jén kapott kinevezést a Pécsi Orvostudományi Egyetem Ortopédiai Klinikájára klinikaigazgató egyetemi tanári munkakörbe. Professzori kinevezése után azon fáradozott, hogy kialakítsa az ún. klasszikus ortopédiát és megszervezte a perinatális szűrővizsgálatokat, illetve a csípőficam korai kezelését. A gyógyító és tudományos munka mellett nagy energiát szentelt az oktatásnak. A hallgatók felkészítését elősegítő két jegyzetet adott ki. 1973 és 1976 között klinikai rektorhelyettes, 1979 és 1985 között oktatási rektorhelyettes. 1980-ban védte meg doktori disszertációját, melynek témája a Perthes-kór patogenezisének kísérletes vizsgálata. 1984-ben szerkesztésében jelent meg az *Ortopédia* tankönyv. Érdeklődése elsősorban a gyermekortopédia felé fordult. 114 közleménye jelent meg, és 95 tudományos előadást tartott. Kitüntetései: Koreai Állami Zászlórend, Kínai Háborús Emlékérem, Partizán Emlékérem, Felszabadulási Jubileumi Emlékérem, Koreai Felszabadító Háború Győzelmi Érem, Szocialista Magyarországért Érdemrend, Munka Érdemrend, Pro Universitate Emlékérem. 1986. január 1-jével vonult nyugdíjba.

1992. szeptember 24-én hunyt el Pécsen. A temető XVIII. XXVI. 34. sz. parcellájában nyugszik.

Andik István

1910. november 20-án Kővágószőlősen született. Elemi iskoláit szülőfalujában, középiskolai és egyetemi tanulmányait Pécsen végezte. Az Erzsébet tudományegyetem orvosi karán avatták doktorrá 1935-ben. A belklinikán kezdte orvosi munkáját Ángyán János mellett. Előbb gyakornok, 1940-től tanársegéd. Közben az 1942/43-as tanévben a bécsi belklinikán volt tanulmányúton. A világháború alatt – megszakításokkal – négy évet töltött katonai szolgálatban. 1945 tavaszán szovjet fogságba került, ahonnan egy év múlva tért haza. Továbbra is az Ángyán-klinikán dolgozott, mint osztályvezető tanársegéd.

1949. január 15-én nevezték ki a városi kórház belgyógyász főorvosává. Ugyanezen év őszétől megbízták a kórház igazgatásával is. 1952. szeptember 1-jétől az orvosegyetem kórelletani intézetének adjunktusa. 1954-ben lett docens (Prágában 1960-ban három hónapos tanulmányúton volt, 1965-ben négy hónapot töltött tanulmányúton WHO-ösztöndíjjal). Kandidátusi disszertációját *A táplálékfelvétel és -szabályozás kérdésköréből* írta. 1961-től kormányhatározat az egyetemet bízta meg a porbelégzés ártalmainak kutatásaival, beleértve a szilikózis problémát. A szénbányászati tröszt támogatásával modern légzésfiziológiai laboratóriumot épített ki (csaknem tízezer bányászon végzett részletes vizsgálatokat).

1970. július 1-jén nevezték ki egyetemi tanárrá, 1974-ben pedig a POTE Kórelletani Intézetének igazgatójává. Tudományos munkáját 69 tanulmánya reprezentálja.

1977. január 23-án szívroham következtében elhunyt. A pécsi köztemető KOLL. N.II. 31. parcellájában nyugszik.

Mérei F. Tibor

1921. november 19-én született Makón. Elemi iskoláit szülővárosában végezte, a középiskolát Hódmezővásárhelyen. Orvosi tanulmányait a szegedi egyetem orvosi karán kezdte, Greifswaldban folytatta és a Pázmány Péter egyetem orvosi karán fejezte be. Itt kapott diplomát 1944-ben. Közvetlenül ezután katona, így került francia hadifogságba. Ezt követően a vásárhelyi kórház szemészeti osztályán dolgozott, majd a szegedi egyetem orvosi karán. 1947. november 1-jén került a pécsi egyetem ideg-elme klinikájára, ahol előbb tanársegéd, majd adjunktus lett. Szakképesítést szerzett törvényszéki orvostanból, ideggyógyászatból, elmegyógyászatból és idegsebészetből. Hosszabb tanulmányutat tett Németországban, Hollandiában, Nagy-Britanniában és az Egyesült Államokban. 1967-ben lett az orvostudomány kandidátusa és ekkor nevezték ki egyetemi docensnek.

Egyetemi tanári kinevezését 1971. július 1-jén kapta meg. Kutatási területe a központi idegrendszer keringési betegségeinek patológiája és mikroreosebészeti befolyásolása. Tagja a magyar, német, olasz, valamint az angol idegsebészeti társaságnak. Tagja a magyar Acta Chirurgica és az amerikai Neurological Research folyóiratok szerkesztőbizottságának. 1982 és 1985 között rektorhelyettes. Számos idegsebészeti (mikroreosebészeti) eljárást vezetett be. Több mint tízezer idegsebészeti műtétet végzett. 121 közleménye jórészt nemzetközi folyóiratokban jelent meg. Egy angol nyelvű könyvfejezetet írt és egy német nyelvű monográfia fűződik nevéhez. Az 1982-ben megalakult idegsebészeti klinika első igazgatója lett. Innen vonult nyugdíjba 1991-ben.

1997. július 1-jén hunyt el Pécsen. A pécsi köztemető M. XVI. 41. parcellájában nyugszik.

Pórszász János

1923. június 11-én született Budapesten. Tanulmányait a fővárosban végezte, orvosi diplomáját 1949-ben szerezte. Már orvostanhallgató korában a Pázmány Péter tudományegyetem gyógyszereseti intézetében id. Issekutz professzor vezetésével dolgozott. Eleinte a fájdalomcsillapítók hatásmechanizmusával foglalkozott, majd az aminoketonok szerkezete és hatása közötti összefüggést vizsgálta. E témából írta kandidátusi értekezését, amelyet 1956. május 9-én védett meg. 1955-ben került a szegedi orvosegyetem élettani intézetébe adjunktusként, melynek 1957-ben megbízott vezetője lett. 1959-ben nevezték ki docensnek. Új munkakörében farmakológiai ismereteit szilárdabb élettani alapokra tudta helyezni, az országban ők regisztráltak először idegi működési áramot egyetlen idegrostról és a mikroelektrodás kísérleteket is az ő munkacsoportja honosította meg. 1967. májusában a Petri professzor vezetésével álló sebészeti műtéttani intézetbe került. 1968 tavaszán védte meg doktori értekezését *A légzési és vérkeringési reflexek pharmaco-physiologiája* címmel. 1969-től a POTE Gyógyszereseti Intézetének tanszékvezető docense.

1970. július 1-jén nevezték ki a POTE Gyógyszereseti Intézetébe tanszékvezető egyetemi tanárnak. Kutatásait továbbra is a nyúlvelői vasomotor ill. sympathicus központok élettanával kapcsolatban folytatta. Számos új farmakológiai vizsgálati módszert dolgozott ki, hazánkban elsőként alkalmazta a mikroelektrodás vizsgálatokat. Több magyar tudományos társaság vezetőségi tagja.

Nagy önfegyelemmel viselt, súlyos betegség után 1974. május 30-án hunyt el Pécsen. A pécsi köztemető WY. 40. parcellájában nyugszik.

Videokonferencia

Egyetemünk Általános Orvostudományi Karának Továbbképző Központja mind szervezésben, mind felszerelésben nagy erőfeszítéseket tett arra, hogy lehetőségünk nyíljon más egyetemek klinikáival való kapcsolat felvételére és problémamegoldó videokonferencia szervezésére.

A Balesetsebészeti és Kézsebészeti Klinika már második alkalommal tudott a regensburgi egyetem balesetsebészeivel, *dr. Michael Nerlich* professzor vezette klinikájával közösen videokonferenciát tartani.

Az első alkalommal 2000. április 27-én tartott videokonferencián klinikánkat *dr. Naumov István*, *dr. Farkas Gábor* és *dr. Nyárády József* képviselte. Az instabil medencetörések klinikánkon végzett percután hátsó csavarozásáról számoltunk be. A módszer lényege: a sacroiliacalis ízületen keresztül vezetett titán Herbert csavarral fixáljuk a hátsó gyűrű törést, ennek eredményeként a kis műtéti terhelésnek köszönhetően a beteg a posztoperatív harmadik nap után felállítható, járatható és 3 héttel a műtét után teljes aktivitását visszanyeri. A medence gyűrű első töréseinél a symphysis felől percután bevezetett csavarok segítségével stabilizáljuk a ramus superior pubis és az első columna töréseit, ezzel a két csavarral a teljes gyűrűstabilizáció elvégezhető percután. A regensburgi balesetsebészekkel megbeszéltük a módszer előnyeit, hátrányait és ők is jó, követendő eljárásnak tartották erőfeszítéseinket.

Ugyanebben a témakörben következő alkalommal 2000. június 14-én a regensburgi egyetem balesetsebészei az acetabulum törések percután csavarozásáról számoltak be, ezt a módszert válogatott esetekben mi is alkalmazzuk. A csavarok bevitele itt is percután történik és heroikus beavatkozások mellőzésével állítjuk helyre az acetabulum ízfelszínének kongruenciáját. A kollégák hangsúlyozták, hogy idős, súlyos állapotban lévő acetabulum törötteknél mint minimál invazív sebészeti megoldás igen eredményes beavatkozás, az acetabulum helyreállításán túl a betegek hamar mobilizálhatók, ízületük hamar terhelhető. A traumatológusokat érintő egyes speciális kérdésekről hosszan vitatkoztunk. Klinikánkat ezen a konferencián *dr. Kovácsy Ákos*, *dr. Vámbídy László*, *dr. Mester Sándor*, *dr. Wiegand Norbert* és *dr. Nyárády József* képviselték.

Külön köszönettel tartozunk *dr. Biró Gábornak*, aki a Továbbképző Központ részéről mind a két videokonferenciát megszervezte és bonyolította.

Dr. Kovácsy Ákos

Összefoglaló a III. Magyar

„Hagyomány és haladás – utunk Európába Pécsváradtól napjainkig”, ez a szlogen kísérte a Pécsen és Pécsváradon rendezett III. Magyar Gyógyszerésznapi rendezvényeit június 8-10. között.

Aki nem vett részt a rendezvényeken, az több kérdést is feltehet most: miért pont Pécshez és Pécsváradhoz kötődik egy országos rendezvény? Mi köze van európai utunknak Pécsváradhoz?

Kezdjük a végén! Lelkes történészek már régen kiderítették, hogy Pécsváradon állott Géza fejedelem téli udvarháza, amit István (még megkoronázása előtt) Asztrik apátnak adományozott. Asztrik bencés rendi volt, a bencések küldetése pedig a betegek és elesettek testi és lelki segítése, támogatása. Mivel az udvarház a Budát Eszékkel összekötő kereskedelmi és hadiút mellett feküdt, ezért a bencések ispotályos monostorra alakították át, ahol már 999-ben (!) betegeket ápoltak. Minden monostornak volt füveskertje és raktára, ahol a gyógyanyagokat tárolták. Így tehát az ország első gyógyszertára államiságunkkal

egyidős.

Manapság, amikor az ország arra törekszik, hogy elfoglalja helyét a nálunk szerencsésebben alakult történelmi európai nemzetek sorában, bizonyítanunk kell leendő társaink előtt, hogy a kultúra, a tudomány, az egészségügyi ellátás és a civilizáció többi előnye nem feltétlenül és kizárólag a rendszerváltás után történtek hozadéka. A magyar gyógyszerészet számára nem is adódhatott jobb alkalom ezeréves történetének bemutatására, mint a Magyar Millennium ünnepségsorozatba való bekapcsolódás. A rendezvényhez az égiek is kegyesek voltak, az időjárás már-már túl jó is volt egész idő alatt.

A konferencia fővédnöke *Göncz Árpád* és *Orbán Viktor* volt, a védnökök között pedig megtalálhattuk *dr. Gógl Árpád* egészségügyi minisztert és *dr. Fischer Emilt*, karunk dékánját.

A konferencia megnyitója, a tudományos ülés plenáris előadásai a Pécsi Nemzeti Színházban kerültek megrendezésre. A rendezvényt *Hávelné Szatmári Katalin*, a Magyar

A Sebészek Kongresszusáról – objektív adatokkal

2000. június 14-től 17-ig Győrben rendezték meg a Magyar Sebész Társaság 55. Kongresszusát. A szerdai nap a megnyitó és a megemlékezések napja (egy éjszakával hosszabb ott tartózkodás). Csütörtökön és pénteken a fő témák referátumai – magas színvonalú előadások – azonban a plenáris ülések mellett más helyszíneken szekció előadások voltak beiktatva, esetenként többszörös párhuzamosság – 58 referátumot, 113 számozott előadást (és még a díjazott poszterek bemutatása), 180 posztert és 19 videofilmet rögzíthettünk volna memóriánkban, amennyiben ez lehetséges lenne. Nyilván a rendezők is tudták, hogy ekkora adattömeg nem feldolgozható egy egyszerű sebész agyának, így aztán a programokat szabadon, 3-4 szálon párhuzamosan futtatták, azt azonban nem számították bele, hogy olyan témák kerülnek azonos időben terítékre, amit szerettünk volna legalább meghallgatni. Arról nem is beszélve, hogy nem egy alkalommal ugyanazon személy szerepelt két párhuzamosan futó programban. Így aztán néha nagy volt a futkosás. Igaz nagyon szép város Győr és kongresszust szervezni ilyen jó adottságú városban különösen szerencsés, hisz számos bosszúságot könnyebben viselünk, ha a környezet kellemes. Az autószélvédőkön tömegével megjelent büntetőcédulákból arra lehetett következtetni, hogy a rend őrei is tudnak a rendezvényről.

A tudományos programokról elmondhatjuk, hogy a kevesebb több lett volna, a 180 poszter bemutatása a kijelölt területen lehetetlen volt, ezt a szervezők már tudhatták, mivel a bemutatásokat az ebéd egy órájára tűzték ki!

Gyógyszerésznapok eseményeiről

Gyógyszerészkamara elnöke nyitotta meg. A köszöntők elhangzása és az elismerések átadása után *dr. Kapronczay Károly* tartotta meg előadását a középkori magyar medicináról. *Dr. Vizi E. Szilveszter*; a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke előadásában érdekes párhuzamot vont a középkori ispotályok és a modern kórházak között, figyelve a XXI. század egészségügyi kihívásaira. *Dr. Vincze Zoltán*, a Magyar Gyógyszerészeti Társaság elnöke a múlt tapasztalatai és figyelmeztetései okán a gyógyszerészképzés jövőjéről értekezett.

Szünet után került sor a Pécsi Balett műsorára. A *Carmina Burana* előadásának élményére a közönség – azt hiszem – sokáig emlékezni fog.

A konferencia első napja a Palatinus szállóban fogadással zárult.

A második nap délelőttjén az Orvostudományi Kar épületében a tudományos szekcióülésekre került sor. A gyógyszerésztörténeti szekcióban a középkori gyógyszerészetéről és gyógyszerészkutatásról, az Árpád-kori ma-

gyarság növényismeretéről valamint a gyógyszerészet reklámtörténetéről hangzottak előadások.

Ezeknek mintegy kontrasztjaként a másik szekció a jövőről szólt. „A gyógyszeres terápia jövőképe”, „Új irányzatok a reprodukciós endokrinológiában az ezredfordulón”, „Bizonyítékokon alapuló orvoslás”, „A gyógyszeres kezelés sajátosságai idős korban” – az előadások címei is tükrözik a téma szerteágazóságát.

Délután került sor a kiindulópont, a pécsváradi vár meglátogatására. A vendéglátó pécsváradiak már az érkezéskor reneszánsz zenével fogadták a résztvevőket. A polgármesteri köszöntő és a helybeli kórus gregorián dalainak elhangzása után a pécsváradi eszperes beszentelte a magyar gyógyszerészet egy évezredét szimbolizáló emléktáblát.

A Gyógyszerészkamara és a Magyar Gyógyszerészeti Társaság megyei vezetői rövid ünnepi beszédekben emlékeztek meg az ezer év előtti és a mostani gyógyszerészetéről. Ezt követően a konferencia résztvevői a

pécsváradi polgármester invitálására fogadáson vettek részt.

A program további részében a társaság két része oszlott: Egyik rész Villányban a Polgár-pince vendégszeretét élvezhette. Akiket a kulináris élvezetek kevésbé vonzottak, azok Pécsre visszatérve a Csontváry-múzeumot tekintették meg, majd a Bazilikában orgonahangverseny tette feledhetlenné a napot.

Szombaton, a konferencia zárónapján az európai gyógyszerészet jelenéről és jövőjéről hallhattunk előadásokat. Vitaindítóként a jövő század gyógyszerészetét vázolták, majd litván, horvát, német, cseh és szlovák kollégák ismertették hazájuk gyógyszerészetének jellemző vonásait. Az előadásokat követően konzultációra is lehetőség nyílt.

A konferencia zárszavait a Magyar Gyógyszerészeti Társaság, a Magángyógyászok Országos Szövetsége, a Magyar Gyógyszerészkamara valamint a konferencia Tudományos Bizottsága képviselői mondták el.

Dr. Molnár Béla
Egyetemi Gyógyszertár

szubjektív tudósítás

A regisztrációs díjban – ami a szállásköltségekkel együtt elérte egy fiatal orvos egyhavi jövedelmét – benne foglaltatott két ebéd is, ami a legszerényebb kifőzdék menüválasztásától is elmaradva egyféléből választható „egyálpörkölt”, de sa-

vanyúságot már ne kérjen!

A szokások alapján az volt várható, hogy a külön költséggel meghirdetett és igen korán lezárt jelentkezős bankett egy kényelmes, egész estét betöltő, szakmai és baráti csevelyre lehetőséget adó helyszín lesz. Ezzel szemben szerény ételkínálatú lökdösődő állófogadással lett (ami azért is elgondolkodtató, mert a külön díjon felül a főszenzor is áldozott a rendezvényre).

A kiállítás, a cégek jelenléte megszokott. Elhelyezésük kényelmes volt, az új információk beszerzésére lehetőség nyílt. Örömmel tapasztaltam, hogy a bemutatóasztalokról eltűntek a „bóvilitoll hegyek” és inkább igényes ismeretanyagokat tartalmazó kiadványokat kínáltak. Persze ez a híres „tollvadászoknak”, akik csak marokszám képesek az olcsó műanyagcsecsebecsüket a szatrukba dugni és a szakmai anyagot csak az első kukáig viszik, nyilván nem tetszett.

Az apró nehézségek ellenére jó kongresszus volt. Mindenki, aki megfordult e 4 napban a kongresszuson, élményeket szerezhetett, rég nem látott ismerősökkel beszélgethetett, nyugodtan elsörözgethetett valamelyik sörterazon, hiszen a munkahelytől való távolság biztos zavarhatatlanságot jelentett. Azt gondolom, ez a magyar sebészek legfontosabb seregszemléje, ahol mindenki megpróbál ott lenni és valamit bemutatni a saját „tudományából”.

Az, hogy ilyen magas számú prezentáció volt, számomra azt is jelenti, hogy a tudomá-

nyos bizottságok senkinek nem akarták kedvét szegni vagy a kongresszus iránt való érdeklődését csökkenteni. Mert az már egyre világosabbá válik, hogy a kongresszusok szervezése is profitorientált és szükségszerűen a szakmai sikerek mellett az anyagi gyarapodás is fontos helyre lépett elő. Ennek ellenére fontos megjegyezni, hogy a magyarországi lehetőségek sem olyan rosszak, hogy e miatt a nemzetközi gyakorlatnak megfelelő standardoktól jelentősen eltérjünk a szolgáltatások színvonalában.

(ir.)

Olasz-magyar szülész-nőgyógyász baráti találkozó Pécsen

2000. május 27-én és 28-án Pécsen került megrendezésre az immár hagyományosnak mondható olasz-magyar baráti találkozó. Az olasz küldöttség vezetője *Ermelando V. Cosmi* professzor, a Perinatológiai Világtársaság örökös elnöke, a Pécsi Orvostudományi Egyetem díszdoktora, a Római „La Sapienza” Egyetem II. sz. Női Klinikájának igazgatója volt. A küldöttséggel további hat olasz kolléga érkezett, különböző intézetekből. A vendégek május 27-én, Budapestre való megérkezésüket követő napon rövid városnéző programon vettek részt, majd külön autóbusszal szállította őket Pécsre, ahol közös vacsorával kezdődött a program a magyar kollégákkal. Itt *Szabó* professzor, a Magyar Nőorvos Társaság elnöke a rendezők és a Magyar Nőorvos Társaság nevében rövid olasz nyelvű köszöntővel üdvözölte az egybegyűlteket. Másnap került sor *Cosmi* professzor és *Szabó* professzor elnöklétével a tudományos programra, mely két részből állt. Az első rész témája a perinatológia volt. *Vittoria Bastianon* professzor asszony, a római Gyermekklinika kardiológiai részlegének vezetője a perinatális időszakban fellépő aritmiák okairól és kezeléséről számolt be. Ezt követte *G. Nigro* előadása a perinatális cytomegalovírus infekcióról. *M. Anceschi* a computerizált cardiotocographiáról, *Török M.* pedig a telemedicina alkalmazásával szerzett tapasztalatokról beszélt a terhesgondozásban. *Beke A.* előadása az alacsony súlyú koraszülöttek késői testi és szellemi fejlődését hasonlította össze egészséges, érett társaikkal. A második részben nőgyógyászati témák szerepeltek. *Kovács* professzor a posztmenopauzális hormonpótló kezeléssel beszélt. A hormonpótló kezelés és a cardiovascularis morbiditás összefüggése volt a témája *Ács N.* előadásának. *M. Poropora* előadásában az endometriosis és a kismencedei fájdalom közötti kapcsolatot elemezte. *G. Montanino* a microlaparoscopia diagnosztikus alkalmazásáról, illetve az így elvégezhető műtéti beavatkozások indikációjáról számolt be. *E. Zuppi* az endometrium ablatio és a supracervicalis laparoscopus hysterectomia alkalmazási területeit vetette össze előadásában. *Bacsó Gy.* beszámolt a debreceni Női Kli-

nikán módosított Vecchiatti módszerrel végzett hüvelyképző műtétekről. Befejezésül *Szilágyi A.* a PCO-s betegek hosszú idejű nyomon követésével szerzett tapasztalatokat ismertette. Az előadásokat mindkét részben élénk vita követte. A résztvevők között jelen volt még *Egyed* professzor, *Siklósi* professzor. A tudományos programot követő zárszavában *Cosmi* professzor ígéretet tett arra, hogy a következő évben Rómában folytatódik az eszmecsere és a baráti kapcsolatok további erősítése. A tu-

dományos ülést hangulatos ebéd követte, ahol a vendégek ízelítőt kaphattak a magyar konyhaművészetből. Ezután városnézés következett Pécsen, majd a programot fogadás zárta, ahol további lehetőség nyílt a közös témákról való beszélgetésre. A rendezvénynek otthont adó Hotel Mediterrán kellemes környezetével és jó kiszolgálásával biztosította a baráti eszmecserehez szükséges körülményeket.

Dr. Veszprémi Béla

Pécsi Deklaráció

Együttműködés és összefogás a falun élők egészségéért

Az IAAMRH XIV. Kongresszusa – 2000. május 25-27.

A Nemzetközi Falu- és Mezőgazdasági Egészségügyi Társaság az új évszázad küszöbén megragadja a lehetőséget, hogy megerősítse elkötelezettségét a világ falusi lakosságának szükségletei iránt. A 20. század végére a falusi közösségekre egyre növekvő teher és nyomás nehezedett, ugyanakkor a világ lakosságának nagy része még mindig vidéken él. Meggyőződésünk, hogy a vidék közösségei és a vidéki élet nagymértékben hozzájárult jelenlegi életminőségünkhöz és nemzeti kultúránk, értékeink, szokásaink alapját teremti meg. A vidék emberei még a jelenlegi nagy változások és bizonytalanság közepette is sokat tudnak adni és tenni az emberiségért.

Az elmúlt 50 év technikai és társadalmi változásai felgyorsították a falvak szétesésének és perifériára kerülésének folyamatát, mely a vidéki területek elhagyását, az emberek városokba való áramlását erősítette. A nemzeti kormányok politikája a városok problémáira koncentrál, olyan egészségpolitikát folytatva, mely a városi lakosság szükségleteit a falun élők elé helyezi.

Az IAAMRH elkötelezi magát a falusi lakosság egészségi állapotának fejlesztése mellett, azáltal, hogy ösztönzi a közösségek fejlesztését, segíti a csapatmunkát és partnerkapcsolatok kiépítésére törekszik a gazdaság, az egészségügy és a társadalmi élet valamennyi

területén. Az egészségügynek mindig az ember és közösségei szolgálatában kell állnia, hogy biztosítsa a szűkös anyagi erőforrások hatékony és megfelelő felhasználását, valamint hogy minden projekt és terv a hosszútávú fenntarthatóság elvére alapozva készüljön. Emelnünk kell az „egészségügyi műveltség” szintjét, hogy képessé tegyük a vidéki közösségeket saját sorsuk irányítására. Célunk az, hogy minden vidéki dolog státuszát emeljük, és hogy a vidék az élet sarokköve maradjon a 21. században is.

Míg a fejlődő országok fő problémái a szegénység, fertőző betegségek, nem megfelelő higiéniai körülmények, oktatási gondok, valamint az anyagi erőforrások hiánya, addig a fejlett országokban a krónikus megbetegedések, előregedés, drogokkal való visszaélés, elszigetelődés, gazdasági egyenlőtlenségek, valamint az egészségügy centralizálása és magas költségei miatt a szolgáltatásokhoz való hozzájutás egyenlőtlenségei teremtenek nehézségeket.

Azonban a fejlődő és fejlett világ céljai eltérő problémáik ellenére is hasonlóak, s mindkettőnek sokat kell tanulnia a másiktól. Ezért szükséges, hogy kapcsolatokat és hálózatokat építsenek ki az információáramlás és tapasztalatcsere biztosítására, valamint az erőforrások lehető leghatékonyabb felhasználására.

A 21. században a következő nehézségek fenyegethetik a vidéki közösségek életét:

- szegénység, alultáplálkozás, népességnövekedés, társadalmi kirekesztés és esélyegyenlőtlenség az egészséghez való hozzájutásban;
  - a fejlődés hátulütőjeként megjelennek fenyegető fertőző betegségek, melyeknek halálzási arányszáma magas, pl. tuberkulózis, malária, HIV/AIDS;
  - a nők hátrányos helyzete vidéken;
  - a gyermekek nehézségei és a magas gyermekhalandóság;
  - városokba való elvándorlás;
  - a mezőgazdasági munka veszélyei, valamint a mezőgazdaság változó arculata;
  - megbízható adatbázis és kutatás hiánya a vidék problémáiról;
  - előregedő népesség;
  - a tudományos-egészségügyi intézetekben és testületekben a városi érdekek aránytalanul magas képviselése;
  - a tiszta ivóvíz és megfelelő szennyvíz- és hulladékkezelés hiánya;
  - a tápláléklánc védelme, valamint környezetszennyezés;
  - a globális éghajlati változás hatása;
  - a helyi és regionális konfliktusok fokozódása világszerte;
  - a kereskedelem, ipar és mezőgazdaság globalizációja;
  - a méltó és tisztességes emberi élethez szükséges infrastruktúra hiánya.
- Mélyreható változások szemtanúi voltunk az elmúlt század második felében a politikai, társadalmi, gazdasági életben és a technikai fejlődésben. Ezek a változások olyan lehetőségeket hordoznak magukban, melyeket meg kellene ragadnunk:
- az információs és kommunikációs technológiák fejlődése lehetőséget teremt számunkra, hogy láthatatlan hidakat verjünk az elszigetelten élő egyének és közösségek között;
  - az utóbi időszak politikai fejleményei lehetővé teszik a több és jobb együttműködést a nemzetek és szervezetek között;
  - a tudományos és technikai fejlődés segítheti az életkörülmények javulását;
  - az orvostudomány és az egészségügy fejlődése;
  - az egészséges természet és környe-

zetvédelem iránti növekvő közérdeklődés.

Mi, az IAAMRH tagjai és a XIV. Kongresszus résztvevői elhatároztuk, hogy meggyőződésünkhöz hűen folytatjuk egészségpolitikánkat azért, hogy egyesítsük az egészségfejlesztést, a betegségmegelőzést, a hatékony gondoskodást és a rehabilitációt egy olyan összetett megközelítésben, mely magába foglalja a politikai, gazdasági, társadalmi és orvosi tudományokat és gyakorlatot.

Társaságunk támogatja a falusi alapellátást, amennyire azt a helyi, nemzeti és regionális feltételek megengedik. Hogy erőforrásainkat a legjobban kihasználjuk és elérhessük társaságunk céljait, a következő években szükség van változásra a fontossági sorrendben, menedzsmentben és a tájékoztatásban.

Hiszünk abban, hogy jövőbeli munkánkban a következő területekre kell irányulniuk:

Társasági élet

- az IAAMRH támogatása, tevékenységének fokozása, taglétszámának növelése;
- biztosítani kell, hogy az IAAMRH hatással legyen és részt vehessen a vidéki politikai döntéshozásban és tárgyalásokon.

Információ és adatbázis

- könnyen hozzáférhető adatbázis létrehozása (akár egyedül, akár más szervezettel együttműködve);
- interaktív jelenlét megteremtése a világhálón;
- együttműködve a WONCA-val és hasonló szervezetekkel, biztosítani kell, hogy valamennyi vidéki központ szerte a világon bekapcsolódjon a hálózati munkába.

Hátrányos helyzetűek a vidéki közösségekben

- célunk a nemek közötti egyenlőség megteremtése a falusi egészségügyben;
- a vidék egészségügyének támogatása a hatékony ellátás megteremtéséért.

Kutatás és fejlesztés

- biztosítani kell, hogy a falu-egészség-

ügyi kutatás a vidéki közösségek szükségleteire keresse a választ, támogatni kell az olyan kutatási programokat, melyben az együttműködés, részvétel és cselekvés szerepel;

- biztosítani kell, hogy a falu-egészségügyi kutatás képes legyen tájékoztatni a vidéki döntéshozókat;
- biztosítani kell, hogy a vidéki projektek képesek legyenek kilépni a projekt ciklusból.

Mezőgazdaság-egészségügy

- támogatni kell a mezőgazdasági foglalkozás-egészségügyi szolgáltatások fejlesztését;
- falusi egészségbiztosító programok és törekvések támogatása.

A falu-egészségügyben és szociális gondozásban dolgozók oktatása, képzése és toborozása

- biztosítani kell, hogy minden diák tanulmányai alatt hozzájusson és részt vehessen falusi gyakorlaton;
- támogatni kell a vidékre koncentráltó oktatási programokat;
- támogatni kell falu-egészségügyi tudományos központok alapítását;
- diákcsere programokat kell alapítani.

Együttműködés

- Kapcsolatot kell teremteni és együttműködni más szervezetekkel, melyek egészségügyi és falu érdekeltégük (WHO, WONCA, ILO stb.).
- Konferenciákat kell szervezni és együttrendezni más szervezetekkel számos, a vidék egészségügyével kapcsolatos témákban integrált interszektoralis megközelítésben.

Hívunk mindenkit, akinek a falun élő emberek egészsége és jóléte fontos, hogy fogjunk jobban össze, egyesítsük erőfeszítéseinket és cselekedjünk együtt. Kérjük a nemzetközi szervezeteket, hogy fordítsanak több figyelmet a falun élő közösségek egészségére.

Az IAAMRH XIV. Kongresszusának résztvevői
Pécs, 2000. május 27.

Beszámoló a IV. Koraterhességi Világkonferenciáról

(Fourth World Conference on Early Pregnancy: Continuum between Implantation and Perinatal Events)

Pécs, 2000. június 1-3.

A SIEP (The Society for the Investigation of Early Pregnancy, USA) 2000. június 1-3. között Pécsen, a PTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika szervezésében rendezte meg IV. világkongresszusát (Fourth World Conference on Early Pregnancy: Continuum between Implantation and Perinatal Events). A felkérés a konferencia megrendezésére azért is jelentős, mivel az előző három világkonferenciára az Egyesült Államokban került sor. A IV. Koraterhességi Világkonferencia annak a folyamatos programnak volt a része, melyet a SIEP korábbi sikeres konferenciái értek el 1992-, 1994- és 1996-ban. A jelen konferencia a SIEP és a PTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikája közötti fejlődő kapcsolat eredményeként került megrendezésre első alkalommal Magyarországon.

A „Fourth World Conference on Early Pregnancy” a klinikusokat és az alapkutatásban dolgozókat kívánta összehozni, hogy új megközelítést adjon a korai embrionális fejlődés megértésének, a koraterhességi zavarok kezelésének és a koraterhességgel kapcsolatos ismereteink alkalmazásának, illetve ezek más orvosi területekkel való összefüggésének.

A koraterhességgel kapcsolatos események egyedülállóak, ezért az ezekbe való betekintésnek is nagyfokban specifikusnak kell lennie, mivel egy ilyen rövid, de nagyon kritikus periódusnak szignifikáns hatása van a terhesség kimenetelére és a posztnatális periódusra is. A konferencia az érdeklődő klinikusok és elméleti szakemberek számára egy célzott fórumot biztosított, mely kijelölte a koraterhességi kutatások irányát és jövőjét. Meghívtuk a SIEP tagjait és nem tag kollégákat is, hogy segítsenek ennek a gyorsan fejlődő területnek a jövőjét formálni.

A konferencia helyszíne a Pécsi Tudományegyetem Ifjúság úti reprezentatív konferenciaterme volt. A megnyitó ünnepség keretében dr. Toller László, Pécs város polgármestere, dr. Tóth József, a PTE rektora, dr. Fischer Emil, a PTE ÁOK dékánja, dr. Szabó István, a Magyar Nőorvos Társaság elnöke és egyben a konferencia elnöke, valamint prof. Eytan R. Barnea, a

SIEP elnöke üdvözölte a résztvevőket.

A konferencián elismert meghívott előadók (19 fő) mellett szabadon bejelentett előadások képezték a programot. A meghívott előadók a területük legújabb eredményeiről számoltak be. A meghívottak között szerepelt Eytan R. Barnea professzor, a SIEP elnöke, aki az embryo és a mater közötti korai kölcsönös kapcsolatról tartott bevezető előadást. Koraterhességgel kapcsolatos alapkutatásokról számolt még be többek között P. Bischof (Svájc), T. Maruo (Japán), Z. Bluenfeld (Izrael), C. V. Rao (USA), R. Klimek (Lengyelország).

A koraterhességi fiziológiás és kóros állapotok ultrahang diagnosztikájával külön szekció foglalkozott, melyben A. Kurjak (a Perinatológiai Világtársaság elnöke) és S. Kupesic a háromdimenziós és power doppler ultrahang nyújtotta legújabb diagnosztikus lehetőségekről tartott kiválóan dokumentált előadásokat. Ehhez a témához kapcsolódott R. Jaffe (USA) előadása is a korai uteroplacentális keringésről, G. Breborowitz (Lengyelország) értékelése a magzati életképesség határaitól, valamint E. Cosmi professzor (a Perinatológiai Világtársaság örökös elnöke, egyetemünk díszdoktora) előadása a magzati légzőmozgások és az uteroplacentális keringés közötti kapcsolatról. A koraterhességben a genetikai hatásoknak, illetve a teratogén ártalmaknak nagy jelentőségük van, melyről A. Ornoy (Izrael) tartott összefoglaló előadást. Az anyai keringésbe került magzati sejtek vizsgálata a prenatalis genetikai legújabb eredményei közé tartozik, melyről a téma nagy szakértője, W. Holzgreve professzor (a Perinatális Világtársaság Tudományos Bizottságának elnöke) adott összefoglalást. A diabeteses anya újszülöttjével kapcsolatos problémákat M. Carrapato professzor (az Európai Perinatális Társaság elnöke) foglalta össze,

majd Szilágyi András dr. (Pécs) a diabeteses szövődményű terhesség és a magzat intrauterin állapotának megítélése témakörben a pécsi Szülészeti Klinika eredményeiről számolt be.

A konferencián egyéb témák is előke-

Early Pregnancy világkongresszus elnöksége

rültek, mint a többes terhesség redukciója (A. Antsaklis, Görögország) vagy az uteruson végzett műtétek (I. Munteanu munkatársai, Románia).

A konferencia szabad előadások szekciójában is számos értékes előadás hangzott el hazai és külföldi kollégák előadásában. A hazai előadók a SOTE I. és II. Női Klinikáiról, illetve a pécsi női klinikáról érkeztek. A külföldi előadók Lengyelországból, Olaszországból, az USA-ból, Szlovákiából nyújtottak be előadást.

A társasági programok a konferencia mindhárom estjén jó lehetőséget adtak a további szakmai és baráti megbeszélésekre. Ezek a programok a Pécsi Csontváry Múzeumban, a Bólyi Gazdaság lovasbementatóval egybekötött fogadásán és villányi borpincében zajlottak.

A rangos eseményt összekötöttük a már hagyományos, évente sikeresen megrendezésre kerülő IVF Symposiumunkkal, amelyet az „Early Pregnancy World Conference” zárónapjának (június 3.) délutánján tartottunk. Az esti villányi borköztölés fogadás a két konferencia méltó, közös befejezését alkotta, melyen a meghívott vendégeket és a hazai IVF centrumok vezetőit „Borrendi lovaggá” avattuk.

Dr. Szilágyi András
egyetemi docens

Beszámoló a 4. Pécsi Intervenciós Radiológiai Szimpózium és Továbbképző Tanfolyamról

Az intervenciós radiológia gyökerei az 1750-es évekig vezethetők vissza. A szakmai terület elnevezése Margulistól származik, aki 1967-ben vezette be a fogalmat és ügyes kezű, a klinikai ismeretekben jártas radiológusok beavatkozásaként definiálta.

Hazánkban a pécsi Radiológiai Klinika játszott vezető szerepet az intervenciós radiológiai módszerek bevezetésében és elterjesztésében. Számos új módszert alkalmaztunk és tanítottunk be az intervenciós radiológia iránt érdeklődő kollégáinknak Magyarországon és Horváth László professzor révén külföldön is. Nem véletlen, hogy a European Cardiovascular and Interventional Radiological Society (CIRSE) mintájára, a Magyar Cardiovascularis és Intervenciós Radiológiai Társaság (MACIRT vagy angolul CIRSH) megalakítását is intézetünk orvosai kezdeményezték 1998-ban, melyben több vezető funkciót is betöltöttek. A Pécsi Intervenciós Radiológiai Szimpózium (PIRS) és Továbbképző Tanfolyam évenkénti rendezvénye töltötte be országosan azt az űrt, mely az intervenciós radiológia hazai oktatásában mind a graduális, mind a posztgraduális képzésből is hiányzott.

Mivel a fejlődés óriási ütemben halad, a szakmai színvonal megtartása érdekében egyre nagyobb igény van e technikák mind szélesebb körű megismertetésére. Ennek köszönhetően a rendezvény ma már hagyománnyá vált és továbbképző jellege megmaradt. Ennek jegyében az idei, 4. szimpóziumon számos külföldi előadótól hallhattunk kiváló összefoglaló előadásokat az intervenciós radiológia legkülönbözőbb területeiről. A világhírnévnek örvendő négy angol, négy török vendégelőadó és klinikánk intervenciós radiológiában jártas orvosai gondoskodtak arról, hogy a nyári kánikula ellenére se ürüljenek ki az előadótértek. A török kollégák az Ankarai Hacettepe University-ről érkeztek. Mielőtt lebecsülné a tisztelt olvasó keleti kollégáinkat, az amerikai szakmai meghatározóság fényében, el kell mondanunk, hogy a Hacettepe University is félig amerikai tulajdonú. A török kollégák ennek megfelelő rendszerben és színvonalon dolgoznak, gyakran az Egyesült Államokban is és nagyon jól képzettek. Finanszírozásuk lehe-

tővé teszi hogy a legújabb technikai (drága) eljárásokat az USA-val egyidőben beépítsék a rutin beavatkozások sorába. Számos tudományos eredmény fűződik nevékhöz, melyek közül az egyik legjelentősebb, az első kontrollált tanulmány eredményeinek megjelentetése echinococcus cysták percutan kezelésében. A szimpóziumon az alábbi előadásokat tartották:

Okan Akhan: Biliary interventions; Metallic stents on the palliation of malignant biliary obstruction; Percutaneous treatment of benign biliary stricture; Percutaneous cholecystostomy.

Aytekin Besim: Radiology of portal hypertension and TIPS (Hacettepe experience); Renal arterial stenting as a supplement (Hacettepe experience).

Saruhan Çekirge: Intracranial Interventions; Endovascular treatment of intracranial aneurysms; Endovascular treatment of intracranial AVM's with injections of NBCA and ONYX; Cerebral thrombolytic treatment for ischemic stroke;

Erhan Ilgit: Primary stenting of complex atherosclerotic lesions and post-catheterization dissections in the Aorta and Iliac arteries; Transluminal balloon dilation of the lacrimal drainage system in the treatment of obstructive epiphora.

Angliából is négy előadó érkezett:

Michael Rees: Intravascular Ultrasound imaging in peripheral vascular diseases; Activated Guidewire technique; Lessons from the heart.

Kishore Reddy: Prevention of pulmonary embolism; Radiological management of chronic Fem-Pop occlusive disease; Current concepts of vascular imaging.

Paul Crowe: Superior Vena cava stenting; Testicular varicocele embolisation; Interventional radiology

management of dialysis fistulae.

Aman Bolia: Subintimal angioplasty in critical limb ischemia.

Intézetünkben az alábbi orvoskollégák tartottak előadásokat: *Horváth László, Battyány István, Györe Csilla, Hadjiev Janaki, Harmat Zoltán, Horváth Gábor, Mahtab Niyati, Rostás Tamás és Szalai Gábor.*

A szakmai programot követően, a Hotel Pátriában egy kellemes hangulatú esti fogadás keretében, majd másnap villányi borkóstoláson nyílt lehetőség a baráti beszélgetésekre, ismerkedésre és a kötetlen szakmai megbeszélésekre.

A szimpózium színvonala igen magas volt, mégis hiányoltam a nagyobb számú „szimpatizáns” jelenlétét, azokat, akik ha nem is művelik ezt a szakmát, de tudatukba be kellene építeni ezeket az új technikákat, hogy a beteg gyógyulásának érdekében alkalmazni tudják ismereteiket a napi munkában. A magyarok még nem ismerték fel a minimálisan invazív terápia korszakalkotó jelentőségét.

Végezetül köszönetet kell mondanunk azoknak a cégeknek, akik támogatásukkal lehetővé tették a rendezvény színvonalas lebonyolítását.

Dr. Battyány István
Radiológiai Klinika

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK INFORMÁCIÓK

Az I. Belklinikáról

■ A Lillafüreden 2000. május 25-27. között rendezett 11. Malignus Lymphoma Konferencián az I. sz. Belgyógyászati Klinika Haematológiai Csoportjából az alábbi előadások hangzottak el: *Losonczy Hajna*: CLL első és második vonalbeli kezelése (referátum); *Szomor Á., Iványi J., Radványi G., Gergely L., Karádi Á., Gasztonyi Z., Kiss A., Kollár B., Demeter J., Jakó J., Farkas P., Schmelzner M., Olasz M. Gy., Losonczy H.*: Anaplasias nagysejtes lymphoma (ALCL): magyar regiszter; *Dávid M., Masszi T., Szomor Á., Réti M., Alizadeh H., Egyed M., Losonczy H.*: Autológ perifériás őssejt transzplantáció myeloma multiplexben.

■ Megjelent könyvek: *B. Bódis, P. Németh, Gy. Mózsik*: Organoprotection and Cytoprotection in the Stomach. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1998.; *O. Karádi, Gy. Mózsik*: Surgical and Chemical Vagotomy on the Gastrointestinal Mucosal Defense. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2000.; *P. Csere, B. Sümegi, Gy. Kispál, Gy. Mózsik*: Human Mitochondrial ATP Binding Cassette Transporter. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2000.; *E. Szabados, B. Sümegi, K. Tóth, Gy. Mózsik*: ADP-Ribosylation and the Myocardial Cells Injury. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2000.; Szondatáplálás Magyarországon 2000. Szerkesztette: *Mózsik Gyula, Figler Mária, Terján Éva*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2000.

A Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézetből

■ *Dr. Gregus Zoltán* egyetemi tanár 2000. május 7. és 10. között részt vett a San Juanban (Puerto Rico) tartott 6th International Symposium on Metal Ions in Biology and Medicine megnevezésű konferencián, ahol posztert mutatott be „Biliary and urinary excretion of inorganic arsenic: Identification of methylarsenous acid as a major biliary metabolite in rats” (szerzők: *Gregus Z., Gyursics Á., Csanaky I.*) címmel. Ezt követően kéthetes látogatást tett a University of Kansas Medical Centerben (Kansas City, KS), melynek során *Klaassen* professzorral véglegesítették

a *Casarett and Soull's Toxicology* 5. kiadásában megjelent „Mechanism of Toxicity” c. fejezet (szerzők: *Gregus Z., Klaassen C. D.*) átdolgozását a könyv McGraw-Hill kiadó gondozásában hamarosan megjelenő 6. kiadása számára.

■ 2000. május 10-13. között az ausztriai Innsbruckban rendezték meg a „European Neuropeptide Club” tizedik jubileumi ülését „Neuropeptides 2000” címmel. A Farmakológiai Intézet munkatársai, *dr. Szolcsányi János* egyetemi tanár, *dr. Pethő Gábor* és *dr. Pintér Erika* adjunktusok a következő előadásokat és posztereket mutatták be: *Szolcsányi J.*: Sensocrine function of capsaicin-sensitive primary sensory neurones (meghívott előadás); *Cao T., Pintér E., Al-Rashed S., Gerard N. and Brain S. D.*: The involvement of the NK₁ receptor in neutrophil accumulation in inflamed, but not naive mouse skin (meghívott előadás); *Pethő G. and Reeh P.*: Capsazepine does not inhibit noxious heat-induced CGRP release in the rat skin, in vitro (poszter); *Thán M., Pintér E., Brain S. D., Rawlingson A. and Szolcsányi J.*: Local and systemic effect of sciatic nerve stimulation on cutaneous neutrophil accumulation in the rat hindpaw (poszter).

■ A Magyar Élettani Társaság (MÉT) és a Physiological Society közös millenniumi kongresszusa Budapesten 2000. május 27-29-én zajlott. A kongresszuson poszterbemutatót tartottak: *dr. Fischer Emil* egyetemi tanár (társszerzők *dr. Bojcssev Stojan, dr. Rafiei Aram* PhD hallgatók): Hepatic and intestinal transport of xenobiotics.; *dr. Németh József* tudományos főmunkatárs (társszerzők *dr. Thán Márta* és *dr. Oroszi Gábor* PhD hallgatók, valamint *dr. Peitl Barna* tanársegéd és *dr. Szolcsányi János* egyetemi tanár): Impaired anti-inflammatory response and decreased sensory neuropeptide release in streptozotocin-induced diabetic rats; *dr. Losonczy Attila* PhD hallgató (intézetünkben társszerző *dr. Czéh Gábor* tudományos tanácsadó): Development of mossy cells in the rat dentate hilus; Az intézetből két előadás hangzott el: *dr. Barthó Loránd* egyetemi tanár (intézetünkben társszerzők *Lázár Zsófia* és *iff. dr. Lénárd László* PhD hallgatók és *dr. Szolcsányi János* egyetemi tanár): P2

purinoceptors, but not vasoactive intestinal peptide/pituitary adenylate cyclase-activating polypeptide or nitric oxide, play a role in the excitatory effect of capsaicin on myenteric neurons; *dr. Czéh Gábor* tudományos tanácsadó (társszerzők *Szöke Éva* tudományos segédmunkatárs és *dr. Balla Zsolt* PhD hallgató, valamint *dr. Szolcsányi János* egyetemi tanár): Membrane current and intracellular calcium changes induced by capsaicin and anandamide in the rat's isolated trigeminal neurones. Meghívott előadóként *dr. Pórszász Róbert* egyetemi adjunktus szerepelt Visualisation of functional magnetic resonance imaging signal changes induced by noxious and innocuous stimulation in anaesthetized rats c. előadásával.

■ *Barthó Loránd* egyetemi tanár 2000 júniusától 3 évig részt vesz az OTKA Élettudományi Szakkollégium Ember- és Idegtudományi szakzsűrijének munkájában.

A Gyermekklinikáról

■ *Dr. Kardos Mária* adjunktus 2000. április 28-án Szombathelyen a Csecsemő- és gyermekkori thromboemboliák konszenzus konferenciáján „Malignomák és thromboemboliák” címmel referátumot, 2000. április 29-én Sopronban a Magyar Gyermekneurológiai, Idegsebészeti, Gyermek- és Ifjúságpszichiatriai Társaság Kongresszusán „Központi idegrendszeri szövődmények daganatos gyermekek kemoterápiája során” címmel előadást tartott. 2000. május 9-11. között részt vett egy Groningeni munkaértekezleten, amely a gyermekkori leukaemiák, lymphomák problémakörével foglalkozott.

■ A First Congress of Paediatric Surgery of Bosnia and Herzegovina rendezvényen Szarajevóban, 2000. május 18-21-én *dr. Pintér András* egyetemi tanár „Duplications of the gastrointestinal tract in infants and children”, *dr. Hock András* adjunktus „Fecal continence after posterior sagittal anorectoplasty (PSARP), long-term result in 31 patients” címmel tartott előadást.

■ *Dr. Adamovich Károly* adjunktus „Kudarok és sikerek – a posthaemorrhagiás hydrocephalus kezelésének neonatológiai

vonatkozásai” címmel felkért referátumot tartott az „Újszülöttkori hydrocephalus komplex kezelése” szimpóziumon az Országos Idegsebészeti Tudományos Intézetben, 2000. május 26-án.

■ A klinika négy előadással szerepelt a Magyar Gyermekorvosok Társasága és a Magyar Nőorvos Társaság Perinatális Szekciójának XXIV. Országos Konferenciáján, Szombathelyen, 2000. június 1-3-án. 1) *Dr. Tárnok András*: Gastrointestinalis fejlődési rendellenességek, társuló malformatiók és az intrauterin növekedés vizsgálata újszülöttkorban; 2) *Dr. Adamovich Károly, dr. Szász Mária*: Korszerűbb feltételek melletti újszülött szállítás. Négy év tapasztalatai, eredményei; 3) *Dr. Hollódy Katalin, dr. Jeges Sára*: A cerebriális paresis prevalenciájának alakulása Dél-Magyarországon a perinatális intenzív centrumok megalakulása óta; 4) *Dr. Szász Mária, dr. Vercz Brigitta, dr. Decsi Tamás, dr. Adamovich Károly*: Igen kis súlyú koraszülöttek táplálása és súlygyarapodása az élet első nyolc hetében. A rendezvényen *dr. Adamovich Károly* adjunktus üléseknői feladatokat is ellátott.

■ A klinika 11 előadással szerepelt a Magyar Gyermekorvosok Társasága 2000. évi Nagygyűlésén, Debrecenben, 2000. június 7-10-én. 1) *Dr. Kajtár Pál*: Molekuláris genetikai vizsgálatok jelentősége a neuroblastoma diagnosztikájában; 2) *Dr. Hermann Róbert, dr. Mamoru Kamiya, dr. Yoshihide Hayashizaki, dr. Soltész Gyula*: A ZAC1 gén (6q24) genomikus imprinting károsodása transiens neonatalis diabetesben; 3) *Dr. Kajtár Pál*: A neuroblastoma hazai kezelési eredményei (1988-1998); 4) *Dr. Kardos Mária, dr. Pölöskey P., dr. Meleg B. Béla, dr. Stankovics József, dr. Kajtár Pál, dr. Szűcs Rozália, dr. Masáth P.*: Örökletes thrombophilia szerepe az osteonecrosis kialakulásában; 5) *Dr. Hollódy Katalin, dr. Kránitz Noémi*: A képalakító eljárások értéke csecsemőkori malignus epilepsia aetiológiájának felderítésében; 6) *Dr. Csábi Györgyi, dr. Hollódy Katalin, dr. Gáti István, dr. Kondákor István, dr. Czopf József*: Hepatitis-oltás kapcsán fellépő postvaccinatio encephalomyelitis; 7) *Dr. Decsi Tamás, dr. Csábi Györgyi, dr. Török Katalin, dr. Erhardt Éva, dr. Minda Hajnalka, dr. Burus István, dr. Molnár Szilárd, dr. Molnár Dénes*: Metabolikus kardiovaszkuláris szindróma és zsírsav metabolizmus elhízott gyermekekben; 8) *Dr. Szász Mária, dr. Decsi Ta-*

más, dr. Fekete Miklós: Anabolikus hormonok aminosavak és korai testsúlyváltozások igen kis súlyú koraszülöttekben; 9) *Dr. Minda Hajnalka, dr. Decsi Tamás, dr. Török Katalin, dr. Erhardt Éva, dr. Burus István, dr. Molnár Szilárd, dr. Molnár Dénes*: A plazma triglicerid zsírsavak és az inzulinaemia közötti kapcsolat elhízott gyermekekben; 10) *Dr. Molnár Szilárd, dr. Volker Veitl, dr. Minda Hajnalka, dr. Burus István, dr. Decsi Tamás*: Transz izomér és hosszú szénláncú, többszörösen telítetlen zsírsavak időre született újszülöttekben; 11) Pécsi Ajak- és Szájpadhasadékos Munkacsoport: *Pintér A., Vince O., Lovász M., Olasz L., Kopcsányi G., Kárpáthy M., Eperjesi B., Vástyán A.*: Ajak- és szájpadhasadékkal született betegek munkacsoportban végzett kezelése (video). A rendezvényen *dr. Soltész Gyula* egyetemi tanár és *dr. Kajtár Pál* egyetemi docens üléseknői feladatokat is ellátott. A fiatal előadóknak meghirdetett „legjobb előadás”-ok közül az egyik díjat *dr. Hermann Róbert* kapta.

Az Egészségügyi Informatikai Központból

■ Május végén befejeződött a klinikai NDS fa kilakítása. Ezáltal az orvostudományi karon lévő NetWare szerverek egy hálózatba kerültek logikailag. Köszönjük a felhasználóknak a munkánk során tanúsított türelmét és megértését.

A Kísérletes Sebészeti Intézetből

■ 2000. június 14–17. között került megrendezésre a Magyar Sebészeti Társaság 55. Kongresszusa Győrben. Intézetünk részéről a következő előadások hangzottak el: *Róth Erzsébet, Szántó Zalán, Ferencz Andrea, Lantos János*: Új laboratóriumi diagnosztikai lehetőségek a sebészeti betegségek monitorozásában; *Szántó Zalán, Papp András, Ferencz Andrea, Molnár F. Tamás, Horváth Örs Péter, Róth Erzsébet*: Trachea pótlása Gore-tex grafftal állatkísérletes modellen; *Ferencz Andrea, Tavakoli Afsin, Kalmár-Nagy Károly, Róth Erzsébet, Horváth Örs Péter*: Autotranszplan-tált vékonybél ischiemiás toleranciájának növelése ischiemiás prekondicionálással.

■ 2000. jún. 1–3. között rendezték Malmben az Európai Kísérletes Sebészeti Kongresszust, melyen intézetünkben *dr. Borsiczky Balázs* előadásával első díjat nyert. (Az előadás címe: Significance of

PMN-derived Reactive Oxygen Species in the Pathomechanism of Acute Haemarthrosis)

■ A Magyar Sebészeti Társaság határozata alapján a XVIII. Magyar Kísérletes Sebészeti Kongresszust 2001. aug. 30–szept. 1. között a Pécsi Kísérletes Sebészeti Intézet rendezte meg. Köszönjük a megtisztelő bizalmat!

A Kóréleti Intézetből

■ Intézetünk 5 munkatársa és 4 TDK-s hallgatónk társszervezőként résztvett az *IBRO – MITT Millenniumi Konferenciáján*, amelyet január 19-22. között tartottak Budapesten. A következő 4 posztert mutatták be: *Ember Á., Göbel Gy., Pétervári E., Székely M.*: Postalimentaris hyperthermia mesterségesen táplált patkányokban; *Pétervári E., Balaskó M., Székely M.*: Hidegadapció vs. hyperthyreosis: metabolikus és termoregulációs válaszkészség; *Fekete Á., Uzsoki B., Balaskó M., Székely M.*: Neuropeptid Y és táplálékfelvétel: a termális adaptáció módosító szerepe; *Hummel Z., Szélényi Z., Székely M.*: Napszaki testhőmérsékleti ritmus éhez és táplált patkányban: a hidegadapció módosító hatása.

■ Januári 29-i ülésén a Magyar Akkreditációs Bizottság elfogadta a Kóréleti Intézet B-típusú PhD-programját (programvezető: *dr. Szélényi Zoltán* egyetemi tanár), amelynek címe: *Testhőmérséklet, energiaforgalom és testtömeg szabályozása normális és kóros körülmények között*. A program a *dr. Szolcsányi János* akadémikus által vezetett *Neurofarmakológia* c. főprogramhoz csatlakozik.

■ *Dr. Kovács Sándor* egyetemi tanár február 23-25. között részt vett a *1st International Conference on Occupational Risk Prevention* c. rendezvényen Tenerifében (Spanyolország). Előadásának címe: *Screening of occupational diseases in Hungarian coal mines. 1. Dust level and disorders of the respiratory tract*. Társszerző: *dr. Sárdi Ferenc* adjunktus volt.

■ *Dr. Balaskó Márta tanársegéd* maximális pontszámmal védte meg egyéni felkészülés keretében elkészített PhD-téziseit a Kóréleti Intézetben március 3-án. Az értekezés címe: *„A kísérletes endotoxin-láz pathogenezeise patkányban: központi idegrendszeri neuropeptidok és abdominális idegi afferentáció szerepe”*.

■ *Dr. Garai János* adjunktus március ele-

jén tért vissza 3 hónapos finnországi tanulmányútjáról, amelyet Eötvös Ösztöndíj keretében végzett a Helsinki Egyetem Orvosi Fakultásán. Kutatómunkáját a Finn-Magyar Tudományos együttműködés (CIMO-OMFB) is támogatta; célja a phyto-ösztrogének hatásainak jobb megismerése volt.

■ *Prof. Christopher Bell*, a Trinity College Dublin (Írország) Élettani Intézetének igazgatója március 26-31. között intézetünkben tartózkodott. Vendégoktatóként 2 tantermi kórélettan előadást tartott a Angol Program III. éves hallgatóinak *Obstructive airways disease* címmel és külön beszélgetés keretében is találkozott a hallgatókkal. Kutatásairól *'Substance P and neurogenic inflammation in a genetically hypertensive rat strain'* címmel tartott referátumot az intézet könyvtárában. A dublini intézmény preklinikai igazgatójaként tárgyalásokat folytatott a dékánal és az oktatási dékán-helyettesel a két kar jövőbeli együttműködésének lehetőségéről, amelynek keretében idén nyáron pécsi orvostanhallgatók töltenek egy-egy hónapot Dublinban és 3 dublini orvostanhallgató végzi nyári „elective” gyakorlatát a pécsi Szülészeti Klinikán.

■ *Dr. Garai János* adjunktus március 23-26. között részt vett a Magyar Műlencse és Refraktív Sebészeti Társaság (SHIOL) Kongresszusán Keszthelyen, ahol „Katarakta és a lencse pigmentek: egy új fordulat a régi történetben?” címmel előadást tartott. Társszerzők: *dr. Pámer Zsuzsa, dr. Cseke István, dr. Creutz, Hermann Adler*. A Kórélettan Intézet szervezésében április 10-én került sor a *VI. Einthoven EKG Elemzési Versenyre*, amelyen mintegy 80 magyar és angol programos III. éves hallgató vett részt. A szakmai zsűri munkáját klinikai kardiológus és kórélettanász kollegák végezték.

■ *Dr. Szelényi Zoltán* egyetemi tanár április 25 és 28. közötti időt a szlovákiai Túrócszentmártonban (Martin) töltötte a két kar közötti együttműködés keretében. A Jessenius Orvosi Fakultás több intézetében tett látogatást és referátumot tartott újabb kutatási eredményeiről.

■ *Dr. Hamar János*, az Országos Traumatológiai Intézet osztályvezetője és a MÉT főtitkára vendégelőadóként tartózkodott intézetünkben május 7-10. között és két-két tantermi előadást tartott a magyar és angol kurzus III. éves hallgatóinak a *Trauma és sepsis kórélettan* témakörében.

■ Intézetünk 5 diplomás munkatársa, valamint 3 TDK-s hallgató vett részt a *Physiological Society és a Magyar Élettani Társaság első közös vándorgyűlésén* az MTA székházában Budapesten (május 27-29.), amelyet a Magyar Millennium 2000 keretében rendeztek. Két előadás és 3 poszter került előadásra, ill. bemutatásra: *Székely M., Szelényi Z., Balaskó M.*: Food deprivation causes regulated fall in metabolic rate and body temperature; *Szelényi Z., Hummel Z., Székely M.*: Circadian and ultradian body core temperature rhythms of rats as influenced by cold exposure and/or food restriction; *Balaskó M., Romanovsky A. A., Székely M.*: Differential role of the abdominal vagus nerve in rat experimental fever; *Pétervári E., Balaskó M., Székely M.*: Thermoregulatory responsiveness is increased in cold adaptation, but not in hyperthyroidism; *Ember Á., Göbel Gy., Pétervári E., Székely M.*: Fasting hypometabolism and postprandial hypermetabolism: neural signals from the gastrointestinal tract.

■ *Dr. Balaskó Márta* tanársegéd június 24-28. között részt vett az European Neuroscience Association Kongresszusán Brighton-ban (Anglia), ahol poszter mutatott be: *M. Balaskó, Z. Szelényi, M. Székely*: Possible role of neuropeptide Y in temperature regulation and fever.

A Mozgástani Intézetből

■ A magyar Kézilabda Szövetség 2000. május 15-én „Arany jelvény” kitüntetésben részesítette *Pálfai András* testnevelő tanárt kiváló edzői munkájáért.

■ *Dr. Ángyán Lajos* egyetemi tanár „Cardiorespiratory control at the level of the basal ganglia in cat” címmel előadást tartott a Magyar-Angol Élettani Társaságok közös kongresszusán, amelyet Budapesten rendeztek május 27-29. között.

■ A Pécs Város I. osztályú asztalitenisz csapatbajnokságán a Medikus Sportkör csapata első helyezést ért el. A csapat tagjai: *dr. Buda László, Czuczor Szabolcs, Papp Levente és Pauer József*. Edző: *Catáryné Tolnai Klára*.

■ A Kaposvári Egyetem Cs. V. M. Pedagógiai Főiskolai Kar Testnevelési Tanszékének oktatói június 5-én meglátogatták a Mozgástani Intézetet szakmai tapasztalatsere és az együttműködési lehetőségek megtárgyalása céljából. A jó

hangulatú, baráti találkozó hasonló kapcsolatfelvétellel ösztönzi a Mozgástani Intézetet más karok megfelelő tanszékeivel, illetve szervezeti egységeivel is.

A Sebészeti Tanszékről

■ A Dombóváron megrendezett Dél-dunántúli Sebész Nagygyűlésen *Menyhei Gábor* főorvos előadást tartott a portalis hypertensio sebészi kezeléséről.

■ A Magyar Sebkezelő Társaság Országos Továbbképző Fórumán ez év májusában *Rozsos István* főorvos meghívottként előadást tartott az arteriás eredetű trophicus elváltozások kezeléséről.

■ Az európai 22 kiemelt referenciainstítúción egyikeként részt vettünk a Barcelonában ez év májusában megrendezett Stentgraft workshopon – *Kollár Lajos* professzor képviselőjében.

■ *Kollár Lajos* professzor részt vett meghívottként a Barcelonában megrendezett Mediterrán Angiológus Kongresszuson ez év májusában.

■ *Menyhei Gábor* főorvos felkért előadóként az orvosklubban a vénás betegségekről tartott előadást május 25-én.

■ *Rozsos István* főorvos felkért előadást tartott az ez év májusában tartott Endotelon symposiumon a vénás betegségek diagnosztikájáról és kezeléséről.

■ A Győrben megrendezett Magyar Sebészeti Társaság Kongresszusán *dr. Kollár Lajos* egyetemi tanár, *Szilágyi Károly* docens és *Menyhei Gábor* főorvos előadással szerepeltek. *Kasza Gábor* díjnyertes posztert, *Forgács Sándor, Gász József, Orbán Lajos, Rozsos István, Szabó Szilárd* és *Varga Zoltán* szintén posztert mutattak be.

■ A stentgraft implantációs előkészületeken túl vagyunk, az első két beültetés tervezett időpontja 2000. június 30.

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról

■ *Dr. Szabó István* egyetemi tanár és *dr. Csermely Tamás* egyetemi adjunktus felkért referátum megtartására kapott meghívást a Róma melletti Fiuggiban 2000. április 1-5. között tartott XVI. International Congress „The Fetus as a Patient” rendezvényre. Az elhangzott referátum címe: „In utero treatment of fetal lung immaturity

with corticosteroids” volt.

■ Az EAGO Magyarországi Szekciójának X. Kongresszusán Salgótarjánban 2000. május 25-27. között *dr. Szabó István* egyetemi tanár felkért referátumokat tartott a A „Hormonpótlás története”, „Tapasz vagy tabletta a hormonpótlásban” és „Fenyegető koraszülés komplex kezelése” címmel, illetve üléselnöki feladatokat látott el.

■ A Magyar Nőorvos Társaság Dél-Nyugat Dunántúli Szekciójának II. Tudományos Konferenciáján *dr. Szabó István* egyetemi tanár üléselnök volt, továbbá referátumot tartott „Szülésbefejező műtétek” címmel. Klinikánkról előadást tartott *dr. Panka Tibor* egyetemi adjunktus „Császármetszés utáni lázas állapot megoldása laparoszóppal”, *dr. Bay Csaba* egyetemi tanárségéd „Transzdermális és orális hormonpótlás hatása a vérnyomásra kombinált ösztrogén-progesztogén kezeléskor”, *dr. Wilhelm Ferenc* egyetemi tanárségéd „Ösztrogén kezelés hatása a szérum lipidekre”, *dr. Bata Barnabás* klinikai orvos „Szülészeti anesztéziával szerzett tapasztalataink”, *dr. Kovács Kálmán* klinikai orvos „Oestradiol receptorok (alpha és beta) a humán myometriumban és myomában a menstruációs ciklus alatt és menopauzában”, *dr. Tóth Tamás* klinikai orvos „Dysmaturitás kezelése Nitroderm tapaszszal” címmel.

■ 2000. május 27-29. között klinikánkon megrendezésre került a „Meeting of Italian-Hungarian Obstetricians & Gynecologists”, melynek társelnöke volt *dr. Szabó István* egyetemi tanár. *Dr. Szilágyi András* egyetemi docens előadásának címe: „Long-term follow-up of patients with polycystic ovary syndrome (PCOS)”.

■ A „Fourth World Conference on Early Pregnancy: Continuum between Implantation and Perinatal Events” 2000. június 1-3. között klinikánk megrendezésében került sor, melynek társelnöke *dr. Szabó István* egyetemi tanár volt. Üléselnökként és előadást tartott *dr. Szilágyi András* egyetemi docens „Improvement of perinatal outcome in diabetic pregnant women” címmel. Előadást tartott továbbá *dr. Ertl Tibor* egyetemi docens, melynek címe: „JAR cell line as in vitro placental model”, *dr. Gócze Péter* egyetemi adjunktus „Cigarette smoke alkaloids inhibit the progesterone production of human granulosa cells and cell growth of MA-10 Leydig tumor cells” címmel.

■ Immár hagyományosan került megren-

dezésre klinikánkon 2000. június 3-án a VIth International Symposium on Assisted Reproduction, ahol *Mánfai Zoltán* egyetemi adjunktus elhangzott előadásának címe: „Improvement of IVF with micromanipulation techniques.”

A Radiológiai Klinikáról

■ A Magyar Radiológus Társaság Észak-Nyugat Dunántúli Szekciójának Tavaszki Tudományos Ülésén Vépén, 2000. május 6-án részt vett *dr. Horváth László*.

■ A PTE ÁOK Emlő Team-je továbbképzést tartott családorvosoknak Pécsen 2000. május 5-én. A team tagja klinikánkról *dr. Horváth Gábor* és *dr. Szalai Gábor*.

■ New Orleans-ban, 2000. május 20-24-én *dr. Al-Farhat Yousuf* részt vett az Amerikai Onkológus Társaság nagygyűlésén.

■ Területi Radiológus Továbbképzést tartott Tatabányán, 2000. május 17-én *dr. Horváth László* és *dr. Battyány István*.

■ *Dr. Weninger Csaba* részt vett az Erdélyi Múzeum Egyesület Orvostudományi és Gyógyszerészeti Szakosztályának X. Tudományos Ülésén Székelyudvarhelyen 2000. május 11-13. között és előadást tartott: *Weninger Csaba, Györe Cs., Rostás T., Harmat Z., Hadjiev J., Sarlós G.*: Intraarteriális kontrasztanyag adás után elvégzett máj spirál-CT vizsgálat (CT portográfia és CT-arteriográfia).

■ *Dr. Csere Péter* részt vett egy fej-nyak radiológiai továbbképzésen Brescia-ban 2000. május 17-20. között.

■ *Dr. Bellyei Szabolcs* 6 hetes tanulmányúton volt a Tübingeni Egyetem Sugárterápiás Klinikáján 2000. május 2-június 15. között.

■ „Minőségfejlesztés az egészségügyben” címmel tartott képzésen Pécsen 2000. május 22-24. között klinikánkról a következő oktatók vettek részt: *dr. Battyány István, dr. Futó Andrea, dr. Háberkorn Anita, dr. Horváth Gábor, Medveyné Sándor Judit, dr. Rostás Tamás, dr. Sinkó Eszter, dr. Stefanits Klára, Szávai József, Sziklainé Ribarics Ildikó, dr. Weninger Csaba*.

■ *Dr. Bellyei Szabolcs* részt vett 2000. június 4-8. között az Európai Sugárterápiás Társaság Innsbruckban tartott kurzusán, amelynek címe: Molecular Oncology for Radiotherapy volt.

■ 2000. 05. 05-én Pécsen *dr. Horváth Gábor* előadást tartott családorvosoknak, amelynek címe: Az emlőrák korszerű sugaras és gyógyszeres kezelése. Ugyanezen

a rendezvényen *dr. Szalai Gábor* Az emlőrák korszerű diagnosztikája címmel tartott továbbképző előadást.

■ A Radiológiai Klinika Nemzetközi Intervenció Radiológiai Szimpóziumot és Továbbképző Tanfolyamot szervezett Pécsen 2000. június 8-9-én, amelyen munkatársaink a következő előadásokat tartották: *László Horváth*: Oncobiologically motivated intraarterial cytostatic treatment of hepatic tumors; *István Battyány, L. Horváth, T. Rostás, J. Hadjiev, Z. Harmat*: Principle and practice of low-dose intraarterial pulmonary thrombolysis in massive pulmonary embolism; *István Battyány, T. Rostás, Z. Harmat, B. Gasztonyi, L. Horváth, J. Schubert*: Testing of the efficiency of six vena cave filters in an in vitro model; *Csilla Györe, I. Battyány, T. Rostás, Cs. Weninger*: Diagnostic methods of the pulmonary embolism nowadays; *Gábor Horváth, Gy. Tizedes, G. Szalai, E. Kálmán, Y. Al-Farhat, G. Pavlovics, Gy. Hideg, Sz. Bellyei*: Intratumoral chemotherapy of the malignant tumours; *Janaki Hadjiev, T. Rostás, G. Sarlós, L. Horváth, E. Róth*: Use of mechanical manipulations augmenting selective thrombolysis of peripheral artery occlusions; *Janaki Hadjiev, G. Horváth, L. Horváth*: External beam radiotherapy after stent placement for common bile duct malignancy; *Zsófia Papp, G. Szalai, Z. Harmat*: Invasive diagnostic methods of the thyroid gland; *Mahtab Niyyati, G. Szalai, Z. Harmat*: Invasive diagnostic methods of salivary gland; *Gábor Szalai, Zs. Papp, M. Niyyati*: Diagnostical methods of lymphatic glands; *Zoltán Harmat, G. Szalai, E. Kálmán*: Infrequent tumours of the breast; *Gábor Szalai, Z. Harmat, A. Mohácsi*: Differential diagnosis of breast tumours.

A PTE ÁOK Emlő Team-jének előadásai: *Gábor Szalai, Endre Kálmán, György Tizedes, Gábor Horváth*: Interventional diagnosis of breast tumors; Cytopathological diagnosis of breast diseases; Modern surgery of breast cancer; Radiation and chemotherapy of breast cancer.

Szakasszisztensi és műtősnői szekció: *Bárányné Nagy Gyöngyi*: Egyszer használatos izoláló anyagok gyakorlati előnyei különböző intervenció radiológiai beavatkozásokban; *Hadjiev Janaki*: Gyógyszerek és eszköz felhasználás szelektív thrombolysisben; *Rostás Tamás*: Gyógyszerelés és különleges anyagok belső vérzések felderítésében és kezelésében; *Harmat*

Zoltán: Asszisztensi, műtősnői és ápolónői teendők szelektív cytostatikus kezelés közben. A leggyakrabban használt gyógyszerek és katéterek; Horváth László: Az érszűkületes betegek utógondozása és kezelése.

■ A VI. Nemzetközi Intervenció Radiológiai Workshop-on dr. Harmat Zoltán, dr. Mohácsi Anikó, dr. Niyitati Mahtab, dr. Papp Zsófia vettek részt Prágában 2000. június 15-18. között.

■ Dr. Horváth László az intervenció radiológia és érsebészet témaköréből tartott felkért referátumot a Magyar Angiológus és Érsebészeti Társaság ülésén Győrben, 2000. június 16-án.

■ A klinikáról megjelent közlemények a következők: Battyány István, Horváth L., Harmat Z., Rostás T., Hadjiev J., Sárosi I., Gasztonyi B., Schuber J.: A klinikai ismeretek és a képalkotó diagnosztikában szerzett gyakorlat jelentősége a súlyos tüdőembóliák intervenció radiológiai kezelésében. Magyar Radiológia 73. évf., 6. szám, 1999. december; Imre Marianna, Horváth Gy., Illényi L., Gömöri É.: Tumort utánzó chronikus appendicitis diagnosztikai nehézségei. Magyar Radiológia 73. évf., 6. szám, 1999. december.

A Digitális Multimédia Stúdióból

Az Egészségügyi Informatikai Központ Digitális Multimédia Stúdiója az elmúlt évben megteremtette a működéséhez szükséges alapvető személyi feltételeket és beszerezte a fejlesztéshez nélkülözhetetlen szoftver és hardver eszközök egy részét. Sikerült felállítani a szükséges adatbázis-, illetve alkalmazásszervert, ami elengedhetetlen a web alapú, adatbázis háttérű alkalmazásfejlesztéshez.

A stúdió egyik fő tevékenysége az oktatással és kutatással összefüggő multimedia anyagok fejlesztése, illetve szakmai konzultáció biztosítása. A téma vezetője Rendes Péter. Ennek keretében az elmúlt időszakban elkészült főbb multimédia projektek: web alapú oktatási anyag a Fogászati Klinika részére, illetve MRT kísérletek értékelését segítő programgyűjtemény a Magatartástudományi Intézet munkatársainak megkeresésére. A stúdió részt vett számos konferencia előadáshoz készülő számítógépes prezentáció összeállításában, analóg dia, fénykép, hang és video nyersanyagok digitalizálásában, PhD, tudományos diákköri, illetve egyéb információs anyagok elkészítésében. Jelenleg, hosszabb távú projektként a Családorvostani Intézzel körvonalazódott, a graduális képzést támogató oktatási multimédia fejlesztés, illetve egy web- és adatbázis alapú tesztbank program készítése emelhető ki. Az idei tanévben meghirdetett kreditpontos kurzusok tapasztalatai alapján a következő tanévben induló „Multimédia az orvostudományban” című kurzus tematikája került kidolgozásra ebben a témában.

A stúdió munkájának másik fontos területe a hivatalos intézményi és a szervezeti egységekhez tartozó Internet és Intranet web tartalom készítése és frissítése. A téma felelőse dr. Somoskeőy Szabolcs. Jelenleg egy tartalmában és megjelenésében teljesen megújuló, adatbázis háttérű, korszerű Intranet web fejlesztése van folyamatban.

Rendes Péter

II. POTE ETHICON TEREMKUPA

Több mint 3 hónapos küzdelem után véget ért a másodszor kiírt klinikák közti teremfoci-bajnokság, melyen az idén 12 csapat indult. A péntekenként zajló mérkőzések a POTE csarnokban kerültek megrendezésre.

A végeredmény:

1. Gyermekklinika
2. Trauma-Szülészet közös csapata
3. Fül-Orr-Gége
4. Ortopédia

A kupát és a dobogós helyen végzett csapatoknak járó oklevelet Pytel professzor (a torna fővédnöke) távollétében az Ethicon cég képviselője, Ornódi László adta át a csapatkapitányoknak, majd bankettel ért véget a sorozat.

A versenysorozat szponzorálásáért köszönet a PFIZER és az ETHICON cégeknek.

Folytatás jövőre ...

Dr. Gelencsér Gábor
PTE ÁOK Szájsebészet

PÁLYÁZATOK

RENDEZVÉNYEK

Az Izraeli Külügyminisztérium MASHAV – Nemzetközi Központjának kurzusa – Early Childhood development from Birth to 3 years

A kurzus időpontja: 2000. 11. 1. –2000. 11. 24.

A képzés helye Izrael, nyelve angol.

A kurzusokra korlátozott számban ösztöndíjakért lehet pályázni az Izraeli Nagykövetségen keresztül. Az ösztöndíj fedezi a teljes ellátást, szállást, előadásokat, kirándulásokat Izraelben és a betegbiztosítást.

Jelentkezési határidő: 2000. július 10.

Jelentkezési lapok és további információk a Nagykövetségen igényelhetők:
Staller Judit

Izrael Nagykövetsége Budapest,
1026 Budapest, II. Fullánk u. 8 ; tel: 200-0781, 200-0782,
illetve beszerezhetők a Pályázati Irodánkon.

Second International Summer School on Experimental and Clinical Oncology for Medical Students

Under the Auspices of WHO Collaborating Center for Cancer Education and Endorsed by European Society for Therapeutic Radiology and Oncology (ESTRO)

August 26 - September 2, 2000
University of Vienna, Austria

Aims:

- 1, help students to become familiar with the basics of cancer research
- 2, learn more about molecular mechanisms in malignant diseases
- 3, become familiar with fundamental aspects of cancer
- 4, promote interchange of international contacts between students interested in oncology

Target group: Medical Students in the final phase of their studies from all countries

Language: English

Deadline for registration and hotel accommodation is June 14, 2000

Registration fee is ATS 1.800,-

Course co-coordinators: Prof Dr H Huber; Prof Dr R Pötter

Univ. Hospital of Vienna

Wahringer Gürtel 18-20, 1090 Vienna

Tel: 0043-1-40400-4429

Bővebb információ, részletes program és a jelentkezéshez szükséges adatlap megtalálható Pályázati Irodánkban (400 ágyas klinikai tömb, V. emelet; tel: 315-762)

EC FP5 Improving Human Research Potential, Enhancing Access to Research Infrastructures Programme

Opportunity for Researchers

The Training and Mobility of Researchers (TMR) programme offers a unique opportunity for researchers in the European Community to conduct, or participate in, innovative research projects on the three experimental full-scale buildings at BRE Cardington.

The steel, concrete and timber multi-storey test buildings at BRE Cardington are designated as Large Scale Facilities, under the European Community's Human Potential programme. Under this scheme, the EC finances the participation of researchers from Member and Associated States for short periods of research and training at the facility.

The three test buildings provide researchers with unique opportunities to investigate the behaviour of Europe's major construction materials and improve understanding of how real buildings behave under different environmental and accidental loads. They can also be used in the validation of theoretical models and calibration of recommendations given in European and national standards.

Applications to take advantage of the scheme are invited. Areas of interest need not be restricted to structural issues, applications to make use of the buildings to examine topics such as thermal and acoustic performance, whole-life costing and sustainability issues would be particularly welcome.

The next review is scheduled for August/September 2000.

For further information please contact Paul Sims (+44 1923 664626) Centre for Structural Engineering, Building Research Establishment Ltd., Bucknalls Lane, Garston, Watford, UK WD27JR

e-mail: simsp@bre.co.uk

Internet: www.bre.co.uk or <http://projects.bre.co.uk/tmr>

CEEPUS Pályázati felhívás

Közép-Kelet Európai hallgatói/oktatói mobilitás

A pályázatra beadhatja jelentkezését minden olyan, a Pécsi Tudományegyetem beiratkozott hallgatója, aki tanulmányai során sikeresen lezárta első két félévét, illetve a jelentkezés pillanatában nem végzős hallgató. A jelentkező hallgató a jelentkezés illetve az ösztöndíj ideje alatt mindvégig a Pécsi Tudományegyetem beiratkozott hallgatója, aki itthoni tandíját – ha van – ösztöndíja idején is köteles befizetni, míg a fogadó intézményben tandíjmentességre jogosult.

A pályázatra beadhatja jelentkezését a PTE doktori programjaiban résztvevő hallgató.

A pályázatra beadhatja jelentkezését a PTE oktatója.

A PTE intézeteinek részvételével működő CEEPUS-hálózatok:

Hálózat száma: H-0076-00/01

Téma

Bioanalitika, analitikai kémia

Résztvevő egyetemek

University of Vienna, Vienna

Karl-Franzens University, Graz

Comenius University, Pozsony

University of Constantine the Philosopher, Nyitra

Medical University of Sofia, Sofia

Neofit-Rilski University, Blagoevgrad

University of Warsaw, Warsaw

Hálózat száma: HR-004-00/01

Téma

Orvosi biokémia

Résztvevő egyetemek (pályázható helyek)

Karl-Franzens University, Graz

Medical University of Sofia, Sofia

University of Zagreb, Zagreb

Charles University Praha, First Medical Faculty, Praha

Charles University in Prague, Faculty of Pharmacy in Hradec Kralove, Praha

University of Ljubljana, Ljubljana

Jelentkezési határidő:

2. félévre tervezett utakra: 2000. november. 15.

További információk kaphatók:

Sándorfi Eszter

CEEPUS Intézményi Koodinátor

PTE, Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya

Tel: 72/501-509

H-076-00/01

CEEPUS Magyarországi Iroda honlapja:

www.tpf.iif.hu/ceepus

Dr. Kílár Ferenc, egyetemi tanár
PTE Természettudományi Kar
72/327-622/4421
ill: Központi Kutató Laboratórium
72/326-22/2086

HR-0044-00/01
Dr. Kőszegi Tamás, egyetemi adjunktus
PTE ÁOK
Klinikai Kémiai Intézet
72/332-256

Magyar-Román Tét pályázat

Az OM KFHA Kétoldalú Tét Együttműködési Osztálya pályázatot hirdet magyar-román kormányközi tudományos és technológiai együttműködés keretében kutatási/fejlesztési projektek nemzetközi kutatócseréjének támogatására.

A pályázatok benyújtási határideje: 2000. július 17. 16:00 óra.

A pályázati űrlapok átvehetők az OM KFHA Kétoldalú Tét Együttműködési Osztály titkárságán (Budapest V. ker Szervita tér 8. IV. emelet 424), vagy letölthetők a www.omfb.hu internetcímről a „beágyazott dokumentumok” közül.

2000 International IRCOBI Conference on THE BIOMECHANICS OF IMPACT

September 20-21-22, 2000-06-28
Montpellier (France)

Advance registration is strongly encouraged. Deadline: Monday, August 7, 2000-06-28

Conference fee before August 7: 350 Euro + accommodation fee

Student fee: 100 Euro + accommodation fee. Dinner for accompanying person: 70 Euro

More information:

IRCOBI Secretariat

INRETS

Antoinette Charpenne

25, Avenue Francois Mitterrand - case 24
69675 BRON Cedex

France

Tel: +33 4 72 14 24 20

E-mail: charpenne@inrets.fr

A részletes programfüzet és a jelentkezési lap a Pályázati Irodán is beszerezhető.

**Az Amerikai-Magyar Orvosszövetség
32. Tudományos Kongresszusa**

Október 22-27.

A konferencia helyszíne Sarasota, FL. Harley's Sandcastle Hotel

Témakörök:

- Legújabb eredmények az immunológia és allergia területén
- Orvosi technológiák és gyakorlat az információs forradalom idején
- Illyés Géza emlék-szeminárium: legújabb eredmények az urológia területéről
- Fejlődés és előrehaladás a gyermekgyógyászatban
- Klinikai és kutatási eredmények az orvostudományban és ezek alkalmazása a gyógyászatban – multidiszciplináris medicina

A konferencia hivatalos nyelve az angol.

A jelentkezés végső határideje 2000. július 10.

Jelentkezés, felvilágosítás: FLY AND DRIVE HOLIDAYS Utazási Iroda, 8900 Zalaegerszeg, Eötvös u.12.

Tel: 92/325-446

A Magyar Orvosi Kamara I. Országos Etikai Konferenciája

2000. október 18-19.

A konferencia fő témája: Az ezredforduló orvos-etikai problémái.

A konferencia témái

Társadalom, tudomány, etika.

Társadalom és erkölcs; Tudomány és etika; Törvény és erkölcs (A törvények orvos-etikai vonatkozásai. Etikai Statutum, Etikai Kódex. Az első revízió aktuális problémái); *A gazdasági átalakulás etikai problémái* (Az orvos kereskedelmi kapcsolatai. A gazdasági intézkedések etikai vonatkozásai. Gazdasági társulások – privatizáció etikai problémái); *Tájékoztatás és etika* (Ismeretterjesztés, egészségnevelés. Reklám és hirdetés. Média és orvosi etika. Európaiság és etika); *A közéleti szereplés etikai problémái* (Kamarai választások. Közszerelés, nyilatkozatok. Véleménynyilvánítás, kritika, hozzászólás); *Testületi etika* (Intézmények, szervezetek kapcsolata. Orvos-orvos kapcsolat. Orvos-beteg kapcsolat. A minőség mint etikai kategória).

Az Orvostudomány és határterületeinek etikai problémái

Orvostudomány és etika; Orvostudományi kutatások (Genetika, géntechnológia. Klónozás. Asszisztált humán reprodukció. Transzplantáció. A családtervezés kérdései. Gyógyszerkutatás, gyártás, forgalmazás. Orvos részvétele a kutatásban); *Halálközeli állapotok* (Életveszély, palliatív terminális medicina, eutanázia, living will); *Bioetika* (Társtudományok, világvalóság és az orvostudomány etikai problémái. Az etika oktatása az orvosképzésben. Etika a gyakorlatban. Klinikai etika); *Ápolási etika* (Krónikus betegek ápolási problémái. Idős betegek, hátrányos helyzetűek, pszichiátriai betegek etikai problémái. Az orvosvezetéses rendszer etikai kérdései: orvos-nővér kapcsolat a második évezred fordulóján); Etikai vonatkozású *orvos-szociológiai vizsgálatok*. Paraszolvenca kérdés.

Egyéb etikai kérdések

A konferencia egyik célkitűzése, hogy regisztrálja az orvosi etikával foglalkozókat, nem csak a résztvevőket, hanem azokat is, akik etikai tárgyú közleményeket, könyveket írtak, fordítottak, etikát oktatnak, más szakterületeken, de orvosi etikával foglalkoznak. Egy kötetben szeretnénk adataikat és beküldött publikációik összefoglalóját megjelentetni a konferencián elhangzó vagy elfogadott, de el nem hangzó előadások összefoglalójával.

Másik célkitűzés, találkozás a határterületek képviselőivel, megvitatni közös etikai jellegű problémáinkat.

Végül itt rendeznénk meg az Etikai Kódex első revíziójára kerülő anyagok, kiegészítések, új fejezetek nyilvános vitáját.

A délelőtt-délután plenáris üléseken felkért előadók előadásai, ezt követően a bejelentett előadások hangoznának el, majd néhány kiemelt témában kerekasztal beszélgetések, vitafórumok, poszterbemutatók fejeznék be a programot.

Tudnivalók a felkészüléshez: az előadások időtartama: a felkért előadóké 15-20 perc, a bejelentett előadóké 5-7 perc, amibe a vetítések is beleszámítanak.

Nagy számú jelentkező esetén a szóbeli előadásra javasoltakat a tudományos szervezőbizottság válogatja ki.

A végleges programot, szekciókat az előzetes jelentkezések alapján állítjuk össze, és a második értesítés során közöljük. Ekkor kapják meg a jelentkezők a részletes tájékoztatót, az absztrakt formát és a további szükséges tájékoztatót.

Kérjük, postafordultával küldje be az előzetes jelentkezési lapot!

Előzetes jelentkezési lap

Név _____ szakképesítés, beosztás _____

Postacím _____ város _____ utca _____ házsám _____

irányítószám _____

Telefon _____ fax _____ e-mail _____

A konferencián regisztráltam magam

A konferencián részt veszek: első nap második nap

A következő témakörök érdekelnek

Előadást kívánok tartani a következő témakör(ök)ben _____

Video /Poszter bemutatót tartok

Cím: Magyar Orvosi Kamara, 1055 Budapest, Balassi B. u. 15. Tel.: 36-1/269-439, Fax: 36-1/269-4392.

NEWROPEANS 2000 CONFERENCE Paris 5-7 October 2000

This event focused on the up-and-coming generations, those who will make the EU of the next decades, will be attended by 2500 people: 1000 European students, 1000 young European professionals, 300 speakers and around 20 ministers and commissioners.

Through the 21 specialised seminars grouped around five major themes (Globalisation, Eurocitizens, New Technologies and Society, Union Borders, Human Resources), this event will strive to identify the major guidelines for the EU's evolution over the next 20 years.

Registration fees:

For non profit organisations 400 Euros

Students/youngsters: participation and accommodation is FREE

A konferencia részletes kiírása illetve a jelentkezési lapok letölthetők a { [HYPERLINK http://www.newropeans.org](http://www.newropeans.org) } <http://www.newropeans.org> internetcímről, továbbá beszerezhetők irodánkon.

**I. Pécsi Campus SIEN Újságíró-tábor
2000. augusztus 19-25.
a IV. Pécsi Nemzetközi Kultúrhét idején**

Részvételi díj:

8500 Ft – szállással
6000 Ft – szállás nélkül; tartalmazza a szakmai és kulturális programokat és a napi háromszori étkezést

**Jelentkezni lehet 2000. július 15-ig.
Tel.: (72) 251-444/2005
peccicampus@baranya.com**

Minden kedves Olvasónknak kellemes nyarat kívánunk!
A nyári hónapokban született írásait augusztus 20-a után érdeklődéssel várjuk. Szép fotóknak is örülünk.
Szívvelyes, baráti üdvözléssel:

A szerkesztők és a
Sajtóiroda munkatársai

GRATULÁLUNK!

Új egyetemi tanárok a PTE-n

**Június 20-án, a magyar Tudományos Akadémián
11 pécsi oktató vette át az egyetemi tanári kin-
vezéséről szóló oklevelét.**

Az Általános Orvostudományi Karon *Bogár Lajos* egyetemi docenst, *Ertl Tibor* egyetemi docenst, *Kajtár Pál* egyetemi docenst, *Ludány Andrea* egyetemi docenst, *Molnár Dénes* egyetemi docenst, a Bölcsészettudományi Karon *Fischer Ferenc* egyetemi docenst, *Kálmán C. György* egyetemi docenst, *Vargyas Péter* egyetemi docenst, valamint *Wild Katalin* egyetemi docenst, a Közgazdaság-tudományi Karon *Varga József* egyetemi docenst, a Tanárképző Intézetben *Stirling János* tudományos munkatársat nevezte ki egyetemi tanárrá Göncz Árpád köztársasági elnök.

Aranyérem kitüntetés

Dr. Szabó István, a PTE ÁOK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikájának igazgató-professzora július 5-én vette át Göncz Árpád köztársasági elnöktől az Aranyérem kitüntetést eddigi gyógyító, oktató és tudományos munkája elismeréseként.